

Liitteet

Bilagor

2020

- 1 Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning
- 2 Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner
- 3 Kelan kuntoutusetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner
- 4 Kelan työttömyysetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner
- 5 Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer
- 6 Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen kehitys
Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare
- 7 Kelan opintoetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s studieförmåner
- 8 Toimeentulotuen kehitys
Utvecklingen av utkomststödet
- 9 Kelan muiden etuuksien kehitys
Utvecklingen av övriga FPA-förmåner
- 10 Indeksitarkistukset
Indexjusteringar
- 11 Rahanarvon muuntokertoimet
Koefficienter för omvandling av penningvärdet
- 12 Kelan väestötilasto
FPA:s befolkningsstatistik
- 13 Aluejako
Regional indelning

Liite 1. Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys
 Bilaga 1. Utvecklingen av FPA:s pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning

1 Pääpiirteet	1 Huvuddrag
16.12.1937 Kansaneläkelaitoksen toiminta alkoi	16.12.1937 Folkpensionsanstalten inledde sin verksamhet
1.1.1939 Ns. vanha kansaneläkelaki tuli voimaan	1.1.1939 Den s.k. gamla lagen om folkpensionering trädde i kraft
v. 1939 Vakuutusmaksuja alettiin maksaa	1939 Försäkringspremier började betalas
v. 1942 Työkyvyttömyyseläkkeet	1942 Invaliditetspensioner
v. 1949 Vanhuuseläkkeet	1949 Ålderdomspensioner
v. 1952 Vanhuusavustukset	1952 Ålderdomsunderstöd
v. 1955 Työkyvyttömyysavustukset	1955 Invaliditetsunderstöd
1.1.1957 Uusi kansaneläkelaki tuli voimaan	1.1.1957 Den nya folkpensionslagen trädde i kraft
1.1.1960 Sairauseläkkeet määräaikaisesti työkyvyttömille	1.1.1960 Sjukpensioner för dem som är arbetsoförmögna under viss tid
1.1.1964 Apu- ja hoitolisät työkyvyttömille	1.1.1964 Hjälp- och vårdtillägg för arbetsoförmögna
1.1.1965 Apu- ja hoitolisät vanhuksille	1.1.1965 Hjälp- och vårdtillägg för äldre
1.1.1966 Tukilisät pienituloisille	1.1.1966 Understödtillägg för personer med små inkomster
	Familjepensionslagen
1.10.1969 Yleinen perhe-eläkelaki 1. vaihe	1.10.1969 skede 1
1.1.1970 2. vaihe	1.1.1970 skede 2
1.1.1970 Asumistuet kansan- ja perhe-eläkkeen saajille	1.1.1970 Bostadsbidrag för folk- och familjepensionstagare
1.1.1970 Lapsen hoitotuet	1.1.1970 Vårdbidrag för barn
1.9.1971 Rintamasotilasetuudet	1.9.1971 Frontmannaförmåner
1.10.1971 Työttömyyseläkkeet	1.10.1971 Arbetslöshetspensioner
	Folkpensionsreformen, skede 1
1.1.1980 Kansaneläkeuudistuksen 1. vaihe pääosin	1.1.1980 till största delen
1.7.1981 kokonaan	1.7.1981 helt
	Folkpensionsreformen, skede 2
1.1.1983 Kansaneläkeuudistuksen 2. vaihe pääosin	1.1.1983 till största delen
1.1.1984 kokonaan	1.1.1984 helt
1.1.1985 Kansaneläkeuudistuksen 3. vaihe	1.1.1985 Folkpensionsreformen, skede 3
1.1.1986 Joustava eläkekäjäjärjestely	1.1.1986 Flexibel pensionsålder
1.1.1989 Vammaistuet	1.1.1989 Handikappbidrag
1.7.1990 Perhe-eläkeuudistus	1.7.1990 Familjepensionsreformen
1.1.1996 Koko väestön kattava kansaneläkejärjestelmä muuttui vähimmäiseläkejärjestelmäksi	1.1.1996 Folkpensionssystemet blev ett minimipensionssystem
1.1.2005 Työeläkeuudistus ja muutokset kansaneläkejärjestelmässä	1.1.2005 Arbetspensionsreformen och ändringar i folkpensionssystemet
1.1.2008 Kansaneläkelainsäädännön selkeyttäminen. Voimaan tulleet uudet lait: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaantulosta, laki vammaisetuuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta.	1.1.2008 Revidering av folkpensionslagstiftningen. Nya lagar som trädde i kraft: folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2 Eläke- ja vammaisetuudet ennen vuotta 2008

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja nousi 60 vuodesta 62 vuoteen; ennen vuotta 1945 syntyneillä säilyi entinen ikäraja. Työttömyyseläke lakkaa vähitellen; ennen vuotta 1950 syntyneillä säilyi oikeus työttömyyseläkkeeseen entisin ehdoin. Kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä eläkettä vähentäväksi tuloksi ei lueta eräitä työeläkkeen karttuvia eikä kertakorotuksia. 63 ikävuo- den jälkeen tehdystä työstä karttunut työeläke on kansaneläkettä määritettäessä etuoikeutettua tuloa (eläketapahtuma vanhuuseläkkeessä 1.1.2005 tai sen jälkeen, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeessä 1.1.2006 tai sen jälkeen). Eläkkeensaajien asu- mistuessa työeläkkeet ja työeläkelakien mukaiset perhe-eläkkeet otetaan tulona kuitenkin huomioon aina maksetun suuruisena. Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 63 vuotta täyttäneelle ilman sairauspäivärahan enimmäis- suoritusajan täyttymistä samasta ajankohdasta, jos- ta hänelle on myönnetty työeläkelakien mukainen vanhuuseläke.

Työeläkejärjestelmän uudistus ja kansaneläkelain- säädännön muutokset eriyttivät työ- ja kansaneläk- keitä toisistaan. Erilaiden eläkeikien ja siirtymävai- heen säännösten seurauksena yleistyvät tilanteet, joissa henkilö saa samanaikaisesti eri lajin eläkettä työ- ja kansaneläkejärjestelmästä.

- 1.3.2005 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täy- dennysmäärään tehtiin tasokorotus (n. 7 euroa kuu- kaudessa). Korotus nosti myös ylimääräistä rintama- lisää (enintään 3,15 euroa kuukaudessa).
- 1.5.2005 alkaen henkilölle, jolla on oikeus 1.5.2005 alkaen maksettavaan pitkäaikaistyöttömien eläketu- keen, on myönnetty vanhuuseläke ilman varhennus- vähennystä hänen täyttäessään 62 vuotta. Jos hen- kilö oli täyttänyt 62 vuotta eläketukea koskevan lain tullessa voimaan, eläke myönnettiin suoraan van- huuseläkkeenä.

2006

- 1.9.2006 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täy- dennysmäärään tehtiin tasokorotus (5 euroa kuukau- dessa). Korotus nosti myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 2,27 euroa kuukaudessa).

2007

- 1.1.2007 lapsen erityishoitotukeen, erityisvammais- tukeen ja eläkkeensaajien erityishoitotukeen tehtiin tasokorotus (15 euroa kuukaudessa).

2 Pensionsförmåner och förmåner för perso- ner med funktionsnedsättning före 2008

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- 1.1.2005 steg åldersgränsen för förtida ålderspension från 60 till 62 år; för personer födda före 1945 bibehölls den tidigare åldersgränsen. Arbetslöshets- pensionen upphör småningom; för personer födda före 1950 bibehölls rätten till arbetslöshetspension på tidigare villkor. I fråga om folkpension och efter- levandepensionens kompletteringsbelopp räknas inte vissa arbetspensionsgrundande belopp eller engångsförhöjningar som pensionsminskande in- komst. Vid fastställandet av folkpension är den ar- betspension som tjänats in på basis av arbete efter 63 års ålder privilegierad inkomst (pensionsfallet för ålderspension 1.1.2005 eller därefter, för invalid- och arbetslöshetspension 1.1.2006 eller därefter). I fråga om bostadsbidrag för pensionstagare beak- tas alltid arbetspensionerna och familjepensionerna enligt arbetspensionslagarna som inkomst till sitt faktiska belopp. Personer som fyllt 63 år kan, utan att maximitiden för utbetalningen av sjukdagpen- ning är uppfylld, beviljas invaliditetspension enligt folkpensionslagen från samma tidpunkt som han be- viljats ålderspension enligt arbetspensionslagarna. Reformen av arbetspensionssystemet och ändring- arna i folkpensionslagstiftningen skilde åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensions- åldrarna och bestämmelserna om övergångsskede kommer situationer där en person samtidigt får pen- sion av olika pensionsslag från arbets- och folkpen- sionssystemet att bli allmänna.
- 1.3.2005 höjdes folkpensionerna och efterlevande- pensionens kompletteringsbelopp (ca 7 euro/må- nad). Nivåförhöjningen inverkade även på det ex- tra fronttillägget (höjning högst 3,15 euro/månad).
- Från 1.5.2005 har personer som från 1.5.2005 har rätt till pensionsstöd för långtidsarbetslösa bevil- jats ålderspension utan förtidsavdrag då de fyller 62 år. Om de hade fyllt 62 år då lagen om pensions- stöd trädde i kraft beviljades pensionen direkt som ålderspension.

2006

- 1.9.2006 höjdes folkpensionerna och efterlevande- pensionens kompletteringsbelopp (5 euro/månad). Nivåförhöjningen inverkade även på det extra front- tillägget (höjning högst 2,27 euro/månad).

2007

- 1.1.2007 höjdes specialvårdbidraget för barn, spe- cialhandikappbidraget och specialvårdbidraget för pensionstagare (15 euro/månad).

2008

• 1.1.2008 tuli voimaan uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö, jonka tavoitteena oli selkeyttää lainsäädännön rakennetta ja käytettyjä käsitteitä. Voimaan tuli neljä uutta lakia: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaanpanosta, laki vammaisetuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta. Lisäksi uudistuspakettiin sisältyi 16:n muun lain muutoksia. Samalla kumottiin aiempi kansaneläkelaki, perhe-eläkelaki, eläkkeensaajien asumistukilaki, laki lapsen hoitotuesta ja vammaistukilaki. Lakiuudistus vaikuttaa kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin, vammaisetuksiin, eläkkeensaajien asumistukeen sekä mm. sotilasavustukseen, maahanmuuttajan erityistukeen ja pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Lakiuudistuksen vuoksi eläke-etuuksien, vammais-etuksien ja eläkkeensaajan asumistuen muutokset selostetaan vuoden 2008 alusta alkaen erikseen, eläke- ja vammaisetuudet tässä liitteessä ja eläkkeensaajan asumistuen muutokset liitteessä 6.

3 Eläke-etuudet vuodesta 2008 alkaen

Eläke-etuuksien muutokset ennen vuotta 2008, ks. tämän liitteen luku 2.

2008

• 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelaki, johon on yhdistetty myös säädökset perhe-eläkkeestä. Lain mukaisia Kelan eläke-etuuksia ovat kansaneläke (entinen työeläkevähenteinen kansaneläke), perhe-eläke ja lapsikorotus. Lisäksi säädettiin laki kansaneläkelain voimaanpanosta, joka sisältää voimaantulosäännösten lisäksi työttömyyseläkettä koskevat säännökset ja eri lakien voimaanpanoon liittyvät suojasäännökset.

- Lakiuudistuksessa useiden etuuksien määrään sidoksissa ollut kuntakalleusluokitus poistettiin. Henkilön asuinkunta ei enää vaikuta mm. kansaneläkkeen-, leskeneläkkeen eikä ylimääräisen rintamalisän määrään, vaan ne maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Kansaneläkkeen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin.
- Tulo- ja omaisuuskäsitteisiin tuli muutoksia: Kansaneläkkeen määrää ei enää pienennä sotilasvammalain mukaisen elinkoron ikä- ja omaiskorotus. Lesken jatkoeläkkeen määrään ei enää vaikuta omaisuus, kuolinpesän tuotto, metsätulo tai pienet korko- ja osinkotulot. Leskeneläkkeen alkueläke maksetaan kaikille vakiomääräisenä. Leskeneläke ei enää palaudu lesken solmiman uuden avioliiton päätyttyä. Tulona huomioon otettavien eläkkeiden ja kor-

2008

• 1.1.2008 trädde en ny pensions- och handikappförmånslagstiftning i kraft med syftet att förtydliga lagstiftningens struktur och begreppen. Fyra nya lagar trädde i kraft: folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Dessutom ledde revideringen av lagstiftningen till ändringar i 16 andra lagar. Samtidigt upphävdes den gamla folkpensionslagen samt lagarna om familjepension, bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för barn och handikappbidrag. Revideringen inverkar på folkpensionerna, familjepensionerna, handikappförmåner, bostadsbidraget för pensionstagare och därtill bl.a. på militärunderstödet, det särskilda stödet till invandrare och pensionsstödet till långtidsarbetslösa.

På grund av revideringen redogörs för ändringar i pensionsförmånerna, handikappförmånerna och bostadsbidraget för pensionstagare i egna avsnitt från 2008: för pensions- och handikappförmånerna redogörs i denna bilaga och för bostadsbidraget för pensionstagare i bilaga 6.

3 Pensionsförmånerna från och med 2008

Ändringar i pensionsförmånerna före 2008, se kap. 2 i denna bilaga.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. I den ingår även bestämmelserna om familjepension. Pensionsförmåner från FPA är enligt folkpensionslagen folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension och barnförhöjning. Dessutom stiftades en lag om införande av folkpensionslagen som förutom ikraftträdelsestadganden även innehåller bestämmelser om arbetslöshetspension samt skyddsbestämmelser i anslutning till olika lagars ikraftträdande.
- I samband med lagreformen slopades den dyrortsklassificering av kommunerna som inverkade på beloppen för flertalet förmåner. Varken folkpensionen, efterlevandepensionen eller det extra fronttillägget påverkas längre av boendekommunen utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Folkpensionen minskas inte längre i samband med institutionsvård.
- Inkomst- och förmögenhetsbegreppen ändrades: Ålders- och anhörigförhöjning av livräntan enligt militärskadelagen påverkar inte längre folkpensionsbeloppet. Förmögenhet, dödsboavkastning, skogsinkomst och mindre ränte- och dividendinkomster inverkar inte längre på fortsättningspensionen för efterlevande. Efterlevandepensionens begynnelsepension betalas till alla med ett fast belopp. Efterlevandepension börjar inte längre betalas på nytt i fall där den efter-

vausten ns. jäätyminen poistetaan kansaneläkkeestä ja leskeneläkkeen täydennysmäärästä, jolloin eläketulo otetaan huomioon aina todellisen määräisenä eläkettä tarkistettaessa. Jäätyminen säilytetään kuitenkin ennen 1.1.2008 alkaneissa eläkkeissä siihen asti, kun niissä tapahtuu perustemuutos.

- Ulkomaalaisilta edellytetty asumisaika Suomessa Kelan eläke-etuksien saamiseksi yhtenäistettiin kolmeen vuoteen (aiemmin 3 tai 5 v). Eläkkeiden suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan yhdenmukaistettiin eri eläkelajeissa: täyden eläkkeen voi saada asuttua Suomessa 80 % 16 vuoden iän ja eläkkeen alkamisen tai 65 vuoden iän välisestä ajasta. Kuitenkin jos alle 19-vuotiaan henkilön työkyvyttömyys alkaa hänen asuessaan Suomessa, kansaneläkettä ei suhteuteta hänen Suomessa asumaansa aikaan.
- Henkilö, jolle on myönnetty työeläkelain mukainen vanhuuseläke 63-vuotiaalle tai työkyvyttömyyseläke, voi samasta ajankohdasta alkaen saada myös kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen, vaikka hän ei olisikaan saanut sairauspäivärahaa 300 päivän ajan.
- Oikeus lapsikorotukseen laajeni koskemaan myös henkilöitä, jotka saavat työeläkettä osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai saavat tapaturman ja liikennevahingon perusteella muuta kuin täyttä työkyvyttömyyseläkettä.
- Kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin ja ylimääräiseen rintamalisään tehtiin tasokorotus.

2010

- 1.1.2010 alkaen Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsena vammautunut on voinut saada kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita kolmen vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin lapsen vammaistukea.
- Lapsikorotuksen myöntäminen muualla kuin Suomessa asuvasta lapsesta muuttui. Lapsikorotus voidaan myöntää vain Suomessa asuvasta lapsesta, jonka toimeentulosta eläkkeensaaja huolehtii. Lapsen on asuttava Suomessa, kun oikeus lapsikorotukseen syntyy ja sen maksaminen alkaa. Lapsikorotus voidaan myöntää myös EU:n sosiaaliturvasetusta soveltavassa maassa asuvasta lapsesta.
- Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotuksen tulona huomioon ottaminen muuttui siten, että rekisteröimättömään eläkkeeseen maksettava kertakorotus on tuloa kansaneläkkeessä.
- Kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavalla voi olla eläkkeen rinnalla tekemästään työstä ansiotuloja aikaisemman 588,66 euron sijasta 600 euroa kuukaudessa ilman, että ne vaikuttavat hänen maksussa olevan eläkkeensä määrään. Työkyvyttömyyseläke voidaan jättää lepäämään vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksi

- levande ingått nytt äktenskap som upplöses. I samband med folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp slopas den s.k. nedfrysningen av pensioner och ersättningar som ska beaktas som inkomst så att pensionsinkomsten vid pensionsjustering alltid beaktas till sitt faktiska belopp. Nedfrysningen kvarstår dock vid pensioner som börjat före 1.1.2008 tills det i pensionen sker en grundändring.
- Kravet på hur länge en utlänning ska ha varit bosatt i Finland för att få pension från FPA förenhetligades till tre år (tidigare 3 eller 5 år). Avvägningen av pensioner enligt bosättningsstiden i Finland samordnades i de olika pensionslagen: full pension betalas om man bott i Finland 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensioneringen eller 65 års ålder. Om en person under 19 år blir arbetsoförmögen medan han bor i Finland avvägs folkpensionen emellertid inte enligt bosättningsstiden i Finland.
- En person som beviljats ålderspension för personer som fyllt 63 eller invalidpension enligt arbetspensionslagen kan från samma tidpunkt även beviljas sjukpension (tidigare: invaliditetspension) enligt folkpensionslagen, även om han inte skulle ha fått sjukdagpenning i 300 dagar.
- Rätten till barnförhöjning utvidgades till att gälla även personer som har arbetspension i form av delinvalidpension eller annat än full invalidpension på basis av olycksfall eller trafikskada.
- Folkpensionerna, familjepensionerna och det extra fronttillägget justerades med en nivåförhöjning.

2010

- Från och med 1.1.2010 har en person som flyttat till Finland och blivit handikappad som barn utomlands kunnat få sjukpension enligt folkpensionslagen om han eller hon har fyllt 16 år. Det krävs inte längre tre års bosättningsstid i Finland. En förutsättning är att personen i fråga bor i Finland när han eller hon fyller 16 år och då har handikappbidrag för barn.
- Beviljandet av barnförhöjning för ett barn som bor någon annanstans än i Finland ändrades. Barnförhöjning kan beviljas endast för ett barn som bor i Finland och vars försörjning pensionstagaren svarar för. Barnet måste bo i Finland när rätten till barnförhöjning uppkommer och förhöjningen börjar betalas ut. Barnförhöjning kan också beviljas för barn som bor i ett land som tillämpar EU-förordningen om social trygghet.
- Sättet att beakta sjukpensionens engångsförhöjning som inkomst ändrades så att en engångsförhöjning som betalas till en oregistrerad pension beaktas som inkomst i samband med folkpensionen.
- Den som har sjukpension enligt folkpensionslagen kan utöver pensionen ha 600 euro/månad i förvärvsinkomster från sitt arbete, tidigare 588,66 euro, utan att inkomsterna inverkar på beloppet av den löpande pensionen. Sjukpensionen kan lämnas vilande för minst tre månader och högst två år (tidigare för minst sex månader och högst fem år). Lagen om främjande

vuodeksi (aiemmin vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi). Lain työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluun edistämistä on tarkoitus olla voimassa vuoden 2013 loppuun.

2011

- 1.3.2011 tuli voimaan laki takuueläkkeestä. Takuueläke korotti Suomen vähimmäiseläkkeen 687,74 euroon kuukaudessa. Takuueläke ei korvaa kansaneläkettä, vaan se on uusi eläke. Takuueläkkeen täydestä määrästä vähennetään kaikki muut henkilön Suomesta tai ulkomailta saamat eläkkeet ja niitä vastaavat jatkuvat korvaukset.
- Työkyvyttömyyseläkkeensaajat voivat ansaita 687,74 euroa kuukaudessa eli täysimääräisen takuueläkkeen verran ilman, että se vaikuttaa eläkkeen suuruuteen. Ansaintarajan määrä sidotaan kansaneläkeindeksiin. Laki on voimassa 31.12.2013 saakka.

2012

- 1.2.2012 alkaen työttömyyspäivärahan lisäpäiviä saanut pitkäaikaistyötön on voinut saada vanhuuseläkkeen 62-vuotiaana ilman varhennusvähennystä.

2013

- 1.1.2013 varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja muuttui 63 vuoteen. Vuonna 1951 tai sitä ennen syntyneet voivat saada varhennetun vanhuuseläkkeen edelleen 62 vuoden iässä.
- 1.1.2013 alkaen vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden perusteella voidaan myöntää aikaisintaan 63 vuoden iässä. Vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä säily edelleen oikeus vanhuuseläkkeeseen lisäpäiväoikeuden perusteella 62 vuoden iässä.

2015

- 1.1.2015 tuli voimaan lakimuutos, jonka perusteella Kela selvittää ennen työkyvyttömyyseläkepäätöksen tekemistä, onko eläkkeenhakijalla oikeus Kelan kuntoutukseen.

2016

- 1.1.2016 tehtiin takuueläkkeeseen tasokorotus. Korotus nosti täyden takuueläkkeen 766,85 euroon.

2017

- Kansaneläkelaki muuttui 1.1.2017 alkaen työeläkelakien uudistuksen yhteydessä. Muun muassa eläkeikärajat muuttuivat työeläkelainsäädännön muutosten mukaisiksi. Ennen vuotta 1965 syntyneillä kansaneläkkeen vanhuuseläkeikä on edelleen 65 vuotta. Vuonna 1965 tai sen jälkeen syntyneille kansaneläke myönnetään elinajanodotteen mukaan. Odote vahvistetaan kullekin ikäluokalle erikseen. Varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja on 63 vuotta ennen vuotta 1958 syntyneillä ja 64 vuotta vuosina 1958–1961 syntyneillä. Vuonna 1962 tai sen jälkeen syntyneet eivät enää saa varhennettua vanhuuseläkettä.

av sjukepensionärers återgång i arbete är avsedd att gälla till slutet av 2013.

2011

- Lagen om garantipension trädde i kraft 1.3.2011. Garantipensionen höjde minimipensionen i Finland till 687,74 euro/månad. Garantipensionen ersätter inte folkpensionen, utan är en ny pension. Från garantipensionens fulla belopp avdras alla de övriga pensioner och motsvarande ersättningar som pensions-tagaren fortgående får från Finland eller utlandet.
- Sjukepensionärer kan förtjäna upp till 687,74 euro i månaden, dvs. garantipensionens fulla belopp utan att förvärvsinkomsterna inverkar på utbetalningen av pensionen. Inkomstgränsen är bunden till folkpensionsindexet. Lagen är i kraft till och med 31.12.2013.

2012

- Från 1.2.2012 har personer som varit arbetslösa länge och som haft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar kunnat få ålderspension vid 62 års ålder utan förtidsavdrag.

2013

- 1.1.2013 ändrades den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension till 63 år. Personer födda 1951 eller tidigare kan fortfarande få förtida ålderspension vid 62 års ålder.
- Från 1.1.2013 kan ålderspension på grundval av rätt till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar beviljas tidigast i 63 års ålder. Personer födda 1957 eller tidigare har fortfarande rätt till ålderspension på grundval av rätt till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar vid 62 års ålder.

2015

- 1.1.2015 trädde en lagändring i kraft på basis av vilken FPA före beslut om sjukepension ska utreda huruvida sökanden har rätt till FPA-rehabilitering.

2016

- 1.1.2016 gjordes en nivåhöjning av garantipensionen. Därmed höjdes den fulla garantipensionen till 766,85 euro.

2017

- Folkpensionslagen ändrades från 1.1.2017 i samband med revideringen av arbetspensionslagarna. Bland annat åldersgränserna för pension ändrades så att de följer förändringarna i arbetspensionslagstiftningen. För dem som är födda före 1965 är pensionsåldern inom folkpensionssystemet fortfarande 65 år. De som är födda 1965 eller senare kan beviljas folkpension i en ålder som fastställs enligt den förväntade livslängden. Den förväntade livslängden fastställs separat för varje åldersklass. Åldersgränsen för förtida ålderspension är 63 år för dem som är födda före 1958 och 64 år för dem som är födda 1958–1961. De som är födda 1962 eller senare kan inte längre få förtida ålderspension.

a. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät 2005–2007

Pensionsförmånsbelopp och -grunder 2005–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Eräiden eläkkeiden/eläkkeenosien/-lisien suuruus, €/kk Storleken av vissa pensioner/pensionsdelar/pensionstillägg, €/mån.				Tulo (€/vuosi) ¹⁾ , jolla saa Inkomst (€/år) ¹⁾ , som ger		
	Täysi kansaneläke ¹⁾ Full folkpension ¹⁾	Eläkettä saavan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Rintamaisä Fronttillägg	Täyden kansan- eläkkeen Full folkpension	Pienimmän kansaneläkkeen ¹⁾ Minimifolkpension ¹⁾
		Hoitotuki Vårdbidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vårdbidrag	Erytshoitotuki Specialvårdbidrag			
1.1.2005	498,21	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 247
1.3.2005	505,24	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 416
1.1.2006	510,80	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 553
1.9.2006	515,86	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 674
1.1.2007	524,85	53,47	133,11	281,46	42,57	577	12 895

- 1) Kalliimassa (I) kuntaryhmässä asuva yksinäinen henkilö tai naimisissa oleva, jonka lisäosa on alkanut ennen 1.9.1991 ja jonka puoliso ei saanut eläkettä ennen 1.9.1991.
Ensamstående person eller gift person som börjat uppbära tilläggsdel före 1.9.1991 och vars make inte haft pension före 1.9.1991, i den dyraste kommungruppen (I).

b. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät vuodesta 2008

Pensionsförmånsbelopp och -grunder från och med 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kansaneläke Folkpension		Takuueläke Garantipension		Leskeneläke Efterlevandepension			Lapseneläke Barnpension					
	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Tulo (€/v), jolla saa Inkomst (€/år), som ger	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Jatkoeläke Fortsättnings- pension	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennysmäärä €/kk ¹⁾ Fullt kompletteringsbelopp €/mån. ¹⁾	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennysmäärä €/kk Fullt kompletteringsbelopp €/mån.	Lapsikorotus €/kk Barnförhöjning €/mån.	Rintamaisä €/kk Fronttillägg €/mån.	Ylimäär. rintamaisä, täysi määrä €/kk ¹⁾ Extra fronttillägg, fullt belopp €/mån. ¹⁾		
												Yksin asuva Bor ensam	Parisuhteessa asuva Bor i parförhållande
1.1.2008	558,46	495,35	591	13 851	.	288,03	90,22	468,24	53	80,16	19,48	43,63	210,71
1.1.2009	584,13	518,12	618	14 488	.	301,27	94,37	489,77	55,43	83,84	20,37	45,64	220,39
1.1.2011	586,46	520,19	621	14 546	.	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.3.2011	586,46	520,19	621	14 546	687,74	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.1.2012	608,63	539,85	644	15 095	713,73	313,90	98,32	510,31	57,76	87,36	21,23	47,55	229,64
1.1.2013	630,02	558,83	667	15 627	738,82	324,93	101,78	528,24	59,79	90,43	21,97	49,22	237,71
1.1.2014	633,91	562,27	671	15 723	743,38	326,94	102,41	531,50	60,15	90,99	22,11	49,53	239,18
1.1.2015	636,63	564,69	674	15 790	746,57	328,34	102,85	533,79	60,41	91,38	22,20	49,74	240,21
1.1.2016	634,30	562,62	671	15 732	766,85	327,14	102,47	531,83	60,19	91,05	22,12	49,56	239,32
1.1.2017	628,85	557,79	666	15 598	760,26	324,33	101,59	527,26	59,68	90,26	21,93	49,56	239,32
1.1.2018	628,85	557,79	666	15 598	775,27	324,33	101,59	527,26	59,68	90,26	21,93	49,57	239,32
1.1.2019	628,85	557,79	666	15 598	784,52	324,33	101,59	527,26	59,68	90,26	21,93	49,57 ²⁾	239,32 ²⁾
1.1.2020	662,86	591,79	672	16 418	834,52	327,54	102,60	532,48	60,27	91,16	22,15	50,68 ²⁾	257,19
1.1.2021	665,29	593,97	675	16 479	837,59	328,74	102,97	534,44	60,49	91,49	22,23	125,46	258,13

- 1) Yksinäinen eläkkeensaaja.
Ensamstående pensionstagare.
2) 1.4.2019 alkaen 50,19 euroa kuukaudessa ja 1.4.2020 alkaen 125 euroa kuukaudessa.
Från 1.4.2019 50,19 euro/månad och från 1.4.2020 125 euro/månad.
3) 1.4.2019 alkaen 242,28 euroa kuukaudessa.
Från 1.4.2019 242,28 euro/månad.

- Lykkäyskorotuksen määrä on ennen vuotta 1962 syntyneillä 0,6 % kuukaudessa. Vuonna 1962 tai sen jälkeen syntyneillä lykkäyskorotus on 0,4 % kuukaudessa.
- Ennen vuotta 1962 syntyneillä on oikeus vanhuuseläkkeeseen työttömyyspäivärahan lisäpäivien perusteella. Ikäraja on ennen vuotta 1958 syntyneillä 62 vuotta ja vuosina 1958–1961 syntyneillä 64 vuotta. Vuonna 1962 tai sen jälkeen syntyneet eivät enää saa vanhuuseläkettä työttömyyspäivärahan lisäpäivien perusteella.
- Työeläke vaikuttaa kansaneläkkeen määrään. Tuloksi ei kuitenkaan lasketa työeläkkeen lykkäyskorotusta, joka maksetaan, kun jatkaa työssä alimman vanhuuseläkeiän jälkeen, eikä 63 ikävuoden jälkeen karttunutta työeläkettä, kun se on karttunut ennen 1.1.2017. Osittainen varhennettu vanhuuseläke lasketaan tuloksi varhentamattomana eli maksettavaa eläkettä suurempana. Myös tuleva työeläke otetaan huomioon, jos Kelan vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä haetaan ennen työeläkettä.
- Ennen vuotta 1962 syntyneiden Kelan maksama työkyvyttömyyseläke voi alkaa samasta ajankohdasta kuin työeläkkeen vanhuuseläke. Jos saa työkyvyttömyyseläkettä vain Kelasta, eläke voi alkaa sairauspäiväraha-kauden tai sitä vastaavan ns. laskennallisen kauden jälkeen.
- 1.1.2017 alkaen työuraeläke oikeuttaa lapsikorotukseen mutta ei takuueläkkeeseen. Osittainen varhennettu vanhuuseläke ei oikeuta takuueläkkeeseen eikä lapsikorotukseen. Työuraeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke pienentävät takuueläkkeen määrää.
- Leskeneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa tuloksi otetaan huomioon osittainen varhennettu vanhuuseläke. Tämä otetaan huomioon varhentamattomana.
- Tuloksi ei lasketa työeläkkeen lykkäyskorotusta eikä ennen 1.1.2017 karttunutta työeläkettä, joka on karttunut 63 ikävuoden jälkeen.
- För personer födda före 1962 är uppskovsförhöjningen 0,6 % per månad. För dem som är födda 1962 eller senare är höjningen 0,4 % per månad.
- Personer födda före 1962 har rätt till ålderspension på grundval av arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar. Åldersgränsen är 62 år för dem som är födda före 1958 och 64 år för dem som är födda 1958–1961. De som är födda 1962 eller senare kan inte längre få ålderspension på grundval av arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar.
- Arbetspensionen inverkar på folkpensionens belopp. Som inkomst beaktas dock inte den uppskovsförhöjning som betalas då man fortsätter arbeta efter den lägsta åldern för ålderspension, och inte heller den arbetspension som man intjänat efter 63 års ålder (då den tjänats in före 1.1.2017). Den partiella förtida ålderspensionen räknas som inkomst utan förtidsminskning, dvs. till ett högre belopp än den pension som betalas ut. Kommande arbetspension beaktas också om man ansöker om ålderspension eller förtida ålderspension från FPA före arbetspensionen.
- Sjukpensionen från FPA för en person som är född före 1962 kan börja vid samma tidpunkt som ålderspensionen enligt arbetspensionssystemet. Om man får sjukpension endast från FPA, kan pensionen börja efter perioden med sjukdagpenning eller en motsvarande kalkylerad dagpenningsperiod.
- Från 1.1.2017 berättigar arbetslivspension till barnförhöjning men inte till garantipension. Partiell förtida ålderspension berättigar inte till garantipension eller barnförhöjning. Arbetslivspensionen och den partiella förtida ålderspensionen minskar beloppet av garantipensionen.
- Vid beräkningen av kompletteringsbeloppet till efterlevandepensionen beaktar man partiell förtida ålderspension som inkomst. Den beaktas utan förtidsminskning.
- Som inkomst beaktar man inte arbetspensionens uppskovsförhöjning och inte heller arbetspension som tjänats in före 1.1.2017 när den tjänats in efter 63 års ålder.

2018

- 1.1.2018 tehtiin takuueläkkeeseen 15,01 euron tasokorotus.

2019

- 1.1.2019 takuueläkkeeseen tehtiin 9,25 euron tasokorotus.
- 1.4.2019 rintamaliisiin tehtiin 1,2 %:n tasokorotus.

2020

- 1.1.2020 kansaneläkkeen määrä nousi 34,00 euroa kuukaudessa ja takuueläkkeen määrä 50,00 euroa kuukaudessa.
- 1.4.2020 tehtiin rintamaliisään 74,32 euron tasokorotus.

2018

- 1.1.2018 höjdes garantipensionerna med 15,01 euro.

2019

- 1.1.2019 höjdes garantipensionerna med 9,25 euro.
- 1.4.2019 höjdes fronttilläggen med 1,2 %.

2020

- 1.1.2020 höjdes folkpensionerna med 34,00 euro/månad och garantipensionerna med 50,00 euro/månad.
- 1.4.2020 höjdes fronttilläggen med 74,32 euro.

4 Vammaisetuudet vuodesta 2008 alkaen

Vammaisetuuksien muutokset ennen vuotta 2008, ks. tämän liitteen luku 2.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi laki vammaisetuuksista, joka kokosi säännökset Kelan maksamista vammaisetuuksista yhteen erilliseen lakiin. Uudessa laissa etuuksien nimet muuttuivat. Lapsen hoitotuesta tuli alle 16-vuotiaan vammaistuki. Vammaistuki muuttui nimeltään 16 vuotta täyttäneen vammaistueksi. Eläkkeensaajien hoitotuki vaihtui eläkettä saavan hoitotueksi. Keliakiaa sairastavan ruokavaliokorvauksesta tuli oma erillinen vammaisetuutensa.
- Muita muutoksia 1.1.2008 alkaen: Vammaisetuuksien saamista ei enää estä saman sairauden tai vammaan perusteella maksettu haitta- tai avuttomuuslisä, liikennevakuutuksen hoitotuki tai ulkomailta maksettava vastaava korvaus, vaan nämä lisät vähennetään Kelan maksamista vammaisetuuksista. Alle 16-vuotiaan vammaistukea ei enää myönnetä yksinomaan taloudellisen rasituksen perusteella. 16 vuotta täyttäneen vammaistukea voidaan maksaa myös 65 vuotta täyttäneelle, joka jatkaa työsäkäyntiä eikä hae vanhuuseläkettä. Ulkomailta muuttaneelle 16 vuotta täyttäneen vammaistuki tai eläkettä saavan hoitotuki voidaan pääsääntöisesti myöntää vasta sen jälkeen, kun henkilö on asunut Suomessa 3 vuotta. Alle 16-vuotiaan vammaistues- sa vastaavaa karenssiaikaa ei ole. Eläkettä saavan hoitotukea ei enää suhteuteta Suomessa asuttuun aikaan. 16 vuotta täyttäneen vammaistukeen ja eläkettä saavan hoitotukeen pätevät EU:n sosiaaliturva- asetuksen (1408/71) säännökset, jolloin niitä voidaan tietäjin edellytyksin maksaa myös ulkomaille.

2010

- 1.1.2010 alkaen vammaisetuuksia on maksettu myös silloin, kun laitoshoido kestää yli kolme kuukautta.
- Suomeen muuttanut, ulkomailta lapsena vammautunut voi saada eläkettä saavan hoitotukea, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita 3 vuoden asu- misaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin alle 16-vuotiaan vammaistukea.
- Eläkettä saavan hoitotukeen on ollut 1.1.2010 alkaen oikeus myös henkilöllä, joka saa tapaturmava- kuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaa tapaturmaeläkettä tai elinkorkoa tai liikennevakuutuslain perusteella

4 Förmåner för personer med funktionsnedsättning från och med 2008

Ändringar i handikappförmånerna före 2008, se kap. 2 i denna bilaga.

2008

- 1.1.2008 infördes en ny lag om handikappförmåner med samtliga bestämmelser om handikappförmåner från FPA på ett och samma ställe. I den nya lagen ändrades namnen på förmånerna. Vårdbidraget för barn ändrades till handikappbidrag för personer under 16 år. Handikappbidraget ändrades till handikappbidrag för personer över 16 år. På finska ändrades namnet på vårdbidraget för pensionstagare, men ändringen inverkade inte på den svenska benämningen. Kostersättningen för personer med celiaki (tidigare: ersättning för specialdiet) blev en särskild handikappförmån.
- Övriga ändringar från 1.1.2008: Mentillägg eller hjälplöshetstillägg som betalas för samma sjukdom eller skada, vårdbidrag från trafikförsäkringen eller motsvarande utländsk ersättning hindrar inte längre utbetalning av handikappförmån utan dras av från den handikappförmån som FPA betalar. Handikappbidrag för personer under 16 år beviljas inte längre enbart på basis av ekonomisk belastning. Handikappbidrag för personer över 16 år kan även betalas till personer som fyllt 65 år som fortsätter att arbeta och inte söker ålderspension. Personer som flyttat till Finland från utlandet kan beviljas handikappbidrag för personer över 16 år eller vårdbidrag för pensionstagare i regel först sedan de bott tre år i Finland. I fråga om handikappbidrag för personer under 16 år saknas motsvarande karenstid. Vårdbidraget för pensionstagare avvägs inte längre i relation till bosättningsstiden i Finland. För handikappbidraget för personer över 16 år och vårdbidraget för pensionstagare gäller bestämmelserna i EG-förordning (1408/71) om social trygghet, varvid bidragen även kan betalas till utlandet på vissa villkor.

2010

- Från och med 1.1.2010 betalas handikappförmånerna också när institutionsvård pågår i mer än tre månader.
- Personer som flyttat till Finland och som i utlandet fått en funktionsnedsättning som barn kan få vårdbidrag för pensionstagare då de fyllt 16 år. Det krävs inte längre 3 års bosättningsstid i Finland. En förutsättning är att personen i fråga bor i Finland när han eller hon fyller 16 år och då har handikappbidrag för personer under 16 år.
- Berättigade till vårdbidrag för pensionstagare är från och med 1.1.2010 också personer som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller fortlöpande invalidpensi-

korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaa työkyvyttömyyseläkettä tai ansionmenetykskorvausta, jota maksetaan, kun vahingosta on kulunut vuosi.

- Työkyvyttömyyseläkkeensä työn vuoksi lepäämään jättäneelle myönnetään 16 vuotta täyttäneen ylin vammaistuki vähintään kolmen kuukauden ja enintään kahden vuoden ajalle (aiemmin edellytettiin, että eläke on lepäävänä vähintään kuusi kuukautta). Lisäksi edellytetään, että henkilöllä on eläkkeen lepäämäänjättämishetkellä maksussa eläkettä saavan hoitotuki. Laki on määräaikainen ja voimassa vuoden 2010 alusta 2013 loppuun.
- 1.9.2010 alkaen eläkettä saavan korotettua tai ylintä hoitotukea on maksettu 50 euron suuruisella veteraanilisällä korotettuna eläkkeensaajille, joille maksetaan ylimääräistä rintamalisää.
- Vammaisten tulkkauspalvelut siirtyivät Kelan hoitettaviksi 1.9.2010.

2011

- 1.3.2011 alkaen oikeus eläkettä saavan hoitotukeen on voinut olla henkilöllä, joka saa takuueläkettä. Maahanmuuttajan erityistuki loppui, ja sen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.

2013

- 1.1.2013 tehtiin veteraanilisään 50 euron ja ruokavaliokorvaukseen 2,60 euron tasokorotus.

2014

- 1.1.2014 tuli voimaan lainmuutos koskien asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annettua lakia. Muutoksen myötä kaikille ko. lain mukaan vakuutetuille henkilöille voidaan tietyin edellytyksin myöntää ja maksaa vammaisetuutta. Aikaisemmin vammaisetuuksia on voitu myöntää vain Suomessa vakinaisesti asuville henkilöille tai tilapäisesti ulkomailla asuville henkilöille.
- 1.1.2014 alkaen 65 vuotta täyttäneellä henkilöllä pelkkä leskeneläke on eläkettä saavan hoitotukeen oikeuttava eläke.

2015

- 1.6.2015 alkaen 16 vuotta täyttäneen perusvammaistuksessa ei enää edellytä erityiskustannuksia. 16 vuotta täyttäneen korotettua ja ylintä vammaistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea ei voi enää saada pelkästään toimintakyvyn heikentymisen ja erityiskustannusten perusteella. Hoitotukea myönnettäessä arvioidaan aina avun, ohjauksen ja valvonnan tarvetta sekä 16 vuotta täyttäneen vammaistuksessa lisäksi sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuvaa haittaa. Erityiskustannukset voivat korottaa vammaisuuden määrän vain korotetun tuen tasolle.
- Keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvaus poistui 31.12.2015. Vuoden 2016 alusta alkaen ruokavaliokorvauksia ei enää myönnetä. Maksussa olevat ruokavaliokorvaukset lakkautettiin.

on eller ersättning för inkomstbortfall som betalas ett år efter skadan enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

- En person som lämnat sin sjukpension vilande på grund av arbete beviljas högsta handikappbidrag för personer över 16 år för minst tre månader och högst två år (tidigare förutsattes att pensionen lämnades vilande i minst sex månader). Dessutom förutsätts att personen i fråga har löpande vårdbidrag för pensionstagare då pensionen lämnas vilande. Lagen är temporär och gäller från ingången av 2010 till slutet av 2013.
- Från och med 1.9.2010 får de pensionstagare som har extra fronttillägg ett veteranillägg på 50 euro till det förhöjda eller högsta vårdbidraget för pensionstagare.
- Ansvar för att ordna tolktjänst för personer med funktionsnedsättning överfördes på FPA 1.9.2010.

2011

- Från 1.3.2011 kan personer som får garantipension beviljas vårdbidrag för pensionstagare. Utbetalningen av särskilt stöd till invandrare upphörde och stödtagarna blev mottagare av garantipension.

2013

- 1.1.2013 genomfördes en nivåförhöjning av veteranillägg med 50 euro och av kostersättningen med 2,60 euro.

2014

- 1.1.2014 trädde en ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet i kraft. I och med lagändringen kan alla som är försäkrade enligt nämnda lag på vissa villkor beviljas och betalas handikappförmåner. Tidigare har handikappförmåner kunnat beviljas endast personer som är stadigvarande bosatta i Finland eller som tillfälligt bor utomlands.
- Från 1.1.2014 är för personer över 65 år efterlevandepension den enda pension som berättigar till vårdbidrag för pensionstagare.

2015

- Från 1.6.2015 förutsätter handikappbidrag med grundbelopp för personer över 16 år inte längre särskilda kostnader. Det höjda och högsta handikappbidraget för personer över 16 år och vårdbidraget för pensionstagare kan inte längre beviljas enbart på basis av en nedsättning av funktionsförmågan och särskilda kostnader. När vårdbidrag beviljas ska man alltid bedöma behovet av hjälp, handledning och tillsyn och i fråga om handikappbidraget för personer över 16 år dessutom det men som en sjukdom, ett lyte eller en skada medför. Särskilda kostnader kan höja handikappförmånen bara till samma nivå som det förhöjda bidraget.
- Kostersättningen för personer med celiaki slopades 31.12.2015. Från början av 2016 beviljas inte längre kostersättning. Också löpande kostersättningar drogs in.

2017

- 1.1.2017 alkaen työuraeläke on eläkettä saavan hoitotukeen oikeuttava eläke.
- 1.6.2017 tuli voimaan eläketukilaki. Eläketuki on uusi hoitotuen peruste.

2018

- 1.1.2018 tehtiin eläkettä saavan perushoitotukeen 8,81 euron tasokorotus.

2019

- 1.4.2019 veteraanilisään tehtiin 1,2 %:n tasokorotus.

2017

- Från 1.1.2017 är arbetslivspensionen en pension som berättigar till vårdbidrag för pensionstagare.
- En lag om pensionsstöd trädde i kraft 1.6.2017. Pensionsstöd är en grund för vårdbidrag.

2018

- 1.1.2018 höjdes vårdbidraget med grundbelopp för pensionstagare med 8,81 euro.

2019

- 1.4.2019 höjdes veterantillägget med 1,2 %.

c. Vammaisetuksien euromäärät 2005–2007

Handikappförmånsbelopp 2005–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.						
	Lapsen hoitotuki – Vårdbidrag för barn			Vammaistuki – Handikappbidrag			Ruokavalio- korvaus ¹⁾ Ersättning för specialdiet ¹⁾
	Hoitotuki Vårdbidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vård- bidrag	Erytyshoitotuki Specialvård- bidrag	Vammaistuki Handikapp- bidrag	Korotettu vammaistuki Förhöjt handikappbidrag	Erityis vammaistuki Special- handikappbidrag	
1.1.2005	77,61	181,10	336,33	77,61	181,10	336,33	21,00
1.1.2006	78,46	183,09	340,03	78,46	183,09	340,03	21,00
1.1.2007	79,83	186,28	361,21	79,83	186,28	361,21	21,00

d. Vammaisetuksien euromäärät vuodesta 2008

Handikappförmånernas belopp från och med 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.							
	Lapsen/aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för barn/vuxna			Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Veteraanili- sää Veteran- tillägg	Ruokavalio- korvaus Kost- ersättning
	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag		
1.1.2008	81,83	190,94	370,24	54,80	136,43	288,49	.	21,00
1.1.2009	85,59	199,71	387,26	57,32	142,70	301,75	.	21,00
1.1.2011	85,93	200,51	388,80	57,55	143,27	302,96	50,20	21,00
1.1.2012	89,18	208,09	403,50	59,73	148,69	314,41	52,09	21,00
1.1.2013	92,31	215,40	417,68	61,83	153,91	325,46	104,42	23,60
1.1.2014	92,88	216,73	420,26	62,21	154,86	327,46	105,06	23,60
1.1.2015	93,28	217,66	422,06	62,48	155,53	328,87	105,51	23,60
1.1.2016	92,94	216,87	420,51	62,25	154,96	327,67	105,13	.
1.1.2017	92,14	215,00	416,91	61,71	153,63	324,85	105,13	.
1.1.2018	92,14	215,00	416,91	70,52	153,63	324,85	105,13	.
1.1.2019	92,14	215,00	416,91	70,52	153,63	324,85	105,13 ¹⁾	.
1.1.2020	93,05	217,13	421,03	71,21	155,15	328,07	107,49	.
1.1.2021	93,39	217,93	422,58	71,48	155,72	329,27	107,88	.

1) 1.4.2019 alkaen 106,43 €/kk.
Från 1.4.2019 106,43 €/mån.

Liite 2. Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys

Bilaga 2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner

1 Pääpiirteet

- 1.4.1964 Sairausvakuutuslain voimaantulo: maksut
- 1.9.1964 1. toteutusvaihe (päivä- ja äitiysrahat, lääkkeet, tutkimus ja hoito, matkat)
- 1.1.1967 2. toteutusvaihe (lääkäripalkkiot)
- 1.1.1982 Päivä- ja äitiysrahajärjestelmä uusittiin
- 1.1.1986 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.4.1994 ja uusittiin uudelleen
- 1.1.1996 Sairauspäivärahaajärjestelmän perusteet muutettiin
- 1.1.2006 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.1.2006 Sairausvakuutuksen rahoitus uusittiin
- 1.1.2021 Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto uudistettiin

2 Päivärahat

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuksen piiriin (koskee myös sairaanhoitokorvauksia) kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa (ennen soveltamisalalaisissa). Sairausvakuutettuja ovat Suomessa vakinaisesti asuvat; vakainainen Suomessa asuminen määräytyy edelleen soveltamisalalain mukaan. Myös Suomeen työskentelemään tuleva henkilö on sairausvakuutuksen piirissä tulostaan alkaen, jos työsuhde tai yritystoiminnan harjoittaminen kestää vähintään 4 kk.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen vähimmäismäärä oli 15,20 euroa päivässä (ennen 11,45 euroa päivässä).
- 1.1.2005 oikeus sairauspäivärahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Vapaaehtoinen asepalvelu ja maahanmuuttajien erityistuki lisättiin päivärahan saannin esteisiin. Työkykyisyyssikaan (jonka täytyminen antaa saman sairauden perusteella uudelleen oikeuden sairauspäivärahaan sairauspäi-

1 Huvuddrag

- 1.4.1964 Sjukförsäkringslagen trädde i kraft: premier och avgifter
- 1.9.1964 1:a verkställighetsskedet (dag- och moderskapspenningar, läkemedel, undersökning och behandling, resor)
- 1.1.1967 2:a verkställighetsskedet (läkararvoden)
- 1.1.1982 Dag- och moderskapspenningssystemet reviderades
- 1.1.1986 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.4.1994 och reviderades på nytt
- 1.1.1996 Sjukdagpenningvillkoren ändrades
- 1.1.2006 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.1.2006 Finansieringen av sjukförsäkringen reviderades
- 1.1.2021 Studerandehälsovården för högskolestuderande reformerades

2 Dagpenningar

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- Sedan 1.1.2005 ingår bestämmelserna om sjukförsäkringstillhörighet (gäller även sjukvårdsersättningar) i sjukförsäkringslagen (tidigare i L om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet). Sjukförsäkrade är de personer som är stadigvarande bosatta i Finland; huruvida en person är stadigvarande bosatt i Finland eller inte bestäms fortfarande enligt tillämpningslagen. Också personer som kommit till Finland för att arbeta omfattas av sjukförsäkringen från det att de anlänt till Finland, förutsatt att anställningen eller företagsverksamheten pågår minst 4 månader.
- Sedan 1.1.2005 är minimibeloppet för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen 15,20 euro/dag (tidigare 11,45 euro/dag).
- 1.1.2005 utsträcktes sjukdagpenningrätten till 67-åringar (tidigare var gränsen 64 år). Frivillig militärtjänst och särskilt stöd till invandrare fogades till listan över förmåner som utgör hinder för dagpenningen. Med arbetsförhetstid (12-månadersvillkoret som, när det uppfylls, på nytt ger rätt till sjuk-

a. Päiväraahaperusteiden euromäärät vuodesta 2005

Dagpenningbelopp och -grunder från och med 2005

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	Sairaus- ja vanhempainpäivärahan vähimmäismäärä €/pv ¹⁾ Minimisjuk- och föräldradagpenning, €/dag ¹⁾	Työtulo/vuositulo, €/v Arbetsinkomst/årsinkomst, €/år				Palkansaajien palkkatulosta vähennettävä osuus, % ²⁾ Avdrag på löntagares löneinkomst, % ²⁾
		a	b	c	d	
1.1.2005	15,20	1 055	27 468	.	42 261	5,1
1.1.2006	15,20	1 091	28 403	.	43 699	4,88
1.1.2007	15,20	1 129	29 393	.	45 221	4,88
1.1.2008	15,20	1 154	30 034	.	46 207	4,44
1.1.2009	22,04	1 224	31 851	.	49 003	4,5
1.1.2010	22,04	1 264	32 893	.	50 606	3,5
1.1.2011	22,04	1 286	33 480	.	51 510	3,67
1.3.2011	22,13	1 286	33 480	.	51 510	3,67
1.1.2012	22,96	1 325	34 496	.	53 072	3,94
1.1.2013	23,77	1 362	35 458	.	54 552	3,89
1.1.2014	23,92	1 386	36 072	.	55 498	4,13
1.1.2015	24,02	1 399	36 420	.	56 032	4,28
1.1.2016	23,93	1 409	36 686	30 001	56 443	4,60
1.1.2017	23,73	1 426	37 113	30 351	57 101	4,64
1.1.2018	24,64	1 428	37 167	30 394	57 183	4,48
1.1.2019	27,86	1 454	37 861	30 962	58 252	4,24
1.1.2020	28,94	1 484	38 636	31 595	59 444	9,58
1.1.2021	29,05	1 504	39 144	32 011	60 225	9,91

- 1) 1.1.2007 voimaan tullut osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. Den partiella sjukdagpenningen som infördes 1.1.2007 är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.
2) Työntekijän työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun ottaminen huomioon yleistä ansiotasoa alentavina tekijöinä. Med beaktande av pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremiernas minskande effekt på den allmänna inkomstnivån.

a 2005–2018

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla sairauspäivärahaa maksettiin vasta, kun 55 kalenteripäivää oli yhdenjaksoisesti kulunut työkyvyttömyyden alkamisesta.

2019

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla maksettiin vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa.

2020–2021

Vuositulo, jota pienemmillä tuloilla maksetaan vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa.

b 2005–2015

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha oli 70 % työtulon kolmassadasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvoi 40 %:lla ylittien kolmassadasosasta tulorajaan d saakka.

2016–2019

Työtulo, johon saakka vanhempainpäiväraha oli 70 % työtulon kolmassadasosasta ja jonka jälkeen vanhempainpäiväraha kasvoi 40 %:lla ylittien kolmassadasosasta tulorajaan d saakka.

2020–2021

Vuositulo, johon saakka vanhempainpäiväraha on 70 % vuositulon kolmassadasosasta ja jonka jälkeen vanhempainpäiväraha kasvaa 40 %:lla ylittien kolmassadasosasta tulorajaan d saakka.

c 2016

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha oli 70 % työtulon kolmassadasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvoi 35 %:lla ylittien kolmassadasosasta tulorajaan d saakka.

2017–2019

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha oli 70 % työtulon kolmassadasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvoi 20 %:lla ylittien kolmassadasosasta.

2020–2021

Vuositulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha on 70 % vuositulon kolmassadasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvaa 20 %:lla ylittien kolmassadasosasta.

d 2005–2015

Työtulo, jota suuremmilla tuloilla sairauspäiväraha kasvoi 25 %:lla ylittien kolmassadasosasta. 1.1.2007–31.12.2015 se työtulo, johon saakka vanhempainpäivärahat maksettiin korotettuina (äitiysraha 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulon kolmassadasosasta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon kolmassadasosasta sekä isän vanhempainraha ja isyysraha yhteensä 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon kolmassadasosasta) ja jota suuremmilla tuloilla korotus oli 32,5 % ylittien kolmassadasosasta.

2016–2019

Työtulo, jota suuremmilla tuloilla sairaus- ja vanhempainpäiväraha kasvoivat 25 %:lla ylittien kolmassadasosasta ja johon saakka äitiysraha maksettiin korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulon kolmassadasosasta.

2020–2021

Vuositulo, jota suuremmilla tuloilla vanhempainpäiväraha kasvaa 25 %:lla ylittien kolmassadasosasta ja vuositulo, johon saakka äitiysraha maksetaan korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % vuositulon kolmassadasosasta.

a 2005–2018

Arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning betalades först när det hade gått 55 kalenderdagar utan avbrott sedan arbetsoförmågan började.

2019

Arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning betalades till minimibelopp.

2020–2021

Årsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning betalas till minimibelopp.

b 2005–2015

Arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning fr.o.m. inkomstgräns a var 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken sjukdagpenning ändas till inkomstgräns d steg med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

2016–2019

Arbetsinkomstgräns upp till vilken föräldradagpenning var 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken föräldradagpenning ändas till inkomstgräns d steg med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

2020–2021

Årsinkomstgräns upp till vilken föräldradagpenning är 70 % av 1/300 av årsinkomsten och fr.o.m. vilken föräldradagpenning ändas till inkomstgräns d stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

c 2016

Arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning fr.o.m. inkomstgräns a var 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken sjukdagpenning ändas till inkomstgräns d steg med 35 %.

2017–2019

Arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning fr.o.m. inkomstgräns a var 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken sjukdagpenning steg med 20 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

2020–2021

Årsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning fr.o.m. inkomstgräns a är 70 % av 1/300 av årsinkomsten och fr.o.m. vilken sjukdagpenning stiger med 20 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

d 2005–2015

Arbetsinkomstgräns, över vilken sjukdagpenning steg med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. 1.1.2007–31.12.2015 den arbetsinkomstgräns upp till vilken föräldradagpenningarna betalades med höjt belopp (moderskapspenning för de 56 första vardagarna höjd med 90 % av 1/300 av arbetsinkomsten, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna höjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten och faderns föräldrapenning och faderskapspenning för sammanlagt de 30 första vardagarna höjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten) och över vilken höjningen var 32,5 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

2016–2019

Arbetsinkomstgräns, över vilken sjukdagpenning och föräldradagpenning steg med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet och upp till vilken moderskapspenning för de 56 första vardagarna betalades höjd med 90 % av 1/300 av arbetsinkomsten.

2020–2021

Årsinkomstgräns, över vilken föräldradagpenning stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet och den årsinkomstgräns upp till vilken moderskapspenning för de 56 första vardagarna betalas höjd med 90 % av 1/300 av årsinkomsten.

värahan enimmäisajan täytyttyä) rinnastetaan mm. aika, jona henkilö on työttömänä työnhakijana tai osallistuu joko työttömyysturvalain mukaiseen omaehtoiseen opiskeluun tai julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain tarkoittamaan toimenpiteeseen. Ensisijaisuusajaa työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen alkamisajankohdan määrittelyä varten ei enää vahvisteta, jos henkilö on täyttänyt 63 vuotta (taustalla työeläkelainsäädännön muutokset).

- 1.1.2005 alkaen päätoiminen opiskelu ei ole enää aiheuttanut vanhempainpäivärahan maksamista vähimmäismääräisenä; näin tapahtuu vain, jos henkilö nostaa samanaikaisesti opintorahaa. Isyysrahaa saava isä ei saa edelleenkään opiskella.
- 1.1.2005 alkaen päiväraha on jaettu päivärahaetuuden ajalta yrittäjän ja työnantajan kesken, jos henkilö on samanaikaisesti YEL/MYEL-vakuutettu yrittäjä ja palkansaaja. Aiemmin päiväraha maksettiin ensisijaisesti työnantajalle, joka maksoi palkkaa päivärahaetuuden ajalta.
- 1.1.2005 alkaen kalenterivuodella erityishoitorahan enimmäismaksuajan laskemisessa ei ole enää ollut merkitystä; sama sairaus on ainoa enimmäismaksuajan umpeutumisen kriteeri.
- 1.1.2005 jälkeen alkaneen vanhempainpäiväraha-kauden ajalta maksettujen vuosilomakustannusten korvaus työnantajalle on ollut aiempaa suurempi (kerrottuna 1,55:llä). Samasta ajankohdasta lukien säännökset lomakustannuskorvauksesta on sisällytetty sairausvakuutuslakiin.
- 1.1.2005 lukien sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen perusteena olevat työtulot ja tulorajat on tarkistettu työeläkejärjestelmän palkkakertoimella, jossa ansiotason muutoksen painoarvo on 80 % ja elinkustannusten 20 %. Aiemmin käytettiin työikäisten TEL-indeksiä.
- 1.10.2005 alkaen lyhytkestoissa työsuhteissa (ns. pätäkätöissä) päiväraha on voinut määräytyä jo yhdenkin kuukauden työtulojen perusteella, jos tuloja voidaan pitää jatkuvina. Peräkkäisissä synnytyksissä vanhempainpäiväraha voi määräytyä aikaisemman vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole täyttänyt 3 vuotta ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa.

2006

- 1.1.2006 sairausvakuutuksen rahoitus uudistui. Sairausvakuutus jakaantuu työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen. Työtulovakuutuksen kustantavat pääasiassa työnantajat, työnantajat ja yrittäjät. Sairanhoitovakuutuksen rahoittavat vakuutetut ja valtio.

dagpenning på grund av samma sjukdom efter det att maximitiden för sjukdagpenning gått ut) jämfälls bl.a. den tid en person är anmäld som arbetslös arbetssökande eller deltar i frivilliga studier som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller i en åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsutbildning. Primärtid fastställs inte längre för bestämning av begynnelsepunkten för invalidpension enligt arbetspensionslagstiftningen, om personen fyllt 63 år (beror på förändringar i arbetspensionslagarna).

- Sedan 1.1.2005 medför heltidsstudier inte längre att föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet; så sker endast ifall den studerande samtidigt lyfter studiepenning. För pappor som lyfter faderskapspenning gäller alltså att de inte får studera.
- Sedan 1.1.2005 fördelas dagpenningen för dagpenningstiden mellan företagare och arbetsgivare om en person samtidigt är företagare försäkrad enligt FöPL/LFöPL och löntagare. Tidigare betalades dagpenningen primärt till arbetsgivaren, när denne betalade lön under dagpenningstiden.
- Sedan 1.1.2005 har kalenderåret inte längre betydelse vid beräkningen av den maximala utbetalningstiden för specialvårdspenning; avgörande för när den maximala utbetalningstiden går ut är att det är fråga om samma sjukdom.
- Ersättningen till arbetsgivare för semesterkostnader som denne haft för föräldradagpenningstid som börjat efter 1.1.2005 blev större än tidigare (multiplicerad med 1,55). Bestämmelser om ersättningen för semesterkostnader infördes i sjukförsäkringslagen från samma tidpunkt.
- 1.1.2005 justerades den arbetsinkomst och de inkomstgränser som ligger till grund för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen med den lönekoeficient som tillämpas inom arbetspensionssystemet och där vägningskoefficienten för förändringen i inkomstnivån utgör 80 % och vägningskoefficienten för förändringen i levnadskostnaderna 20 %. Tidigare användes APL-indexet för personer i arbetsför ålder.
- Sedan 1.10.2005 har dagpenningen när det gäller kortvariga anställningsförhållanden (s.k. snuttjobb) kunnat fastställas på basis av en månads arbetsinkomst, om inkomsten kan betraktas som kontinuerlig. Vid förlossningar som följer tätt inpå varandra kan föräldradagpenningen bestämmas enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning, om det föregående barnet ännu inte fyllt 3 år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse.

2006

- 1.1.2006 förnyades finansieringen av sjukförsäkringen. Sjukförsäkringen är uppdelad i en arbetsinkomstförsäkring och en sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen bekostas i huvudsak av arbetsgivarna, arbetstagarna och företagen. Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade och staten.

- 1.1.2006 alkaen ulkomaan työskentelyn aikana työeläkelainsäädännön vakuutuslasku on sairausvakuutuksen päivärahojen tuloperuste ulkomaan työstä maksetun palkan sijaan.
- 1.4.2006 alkaen YEL-vakuutetuilla yrittäjillä on ollut oikeus YEL-sairauspäivärahaan sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuujalta lukuun ottamatta sairastumispäivää ja sitä seuraavaa kolmea arkipäivää. Sovellettiin takautuvasti jo 1.1.2006 alkaneeseen työkyvyttömyyteen.
- Sedan 1.1.2006 används vid utlandsarbete försäkringslönen enligt arbetspensionslagarna som inkomstgrund vid beräkning av SFL-dagpenningar i stället för lön för utlandsarbete.
- Sedan 1.4.2006 (tillämpades retroaktivt på arbetsoförmåga som uppkom 1.1.2006) har företagare som är försäkrade enligt FöPL rätt till FöPL-sjukdagpenning för karenstiden för SFL-sjukdagpenning, med undantag för insjuknandedagen och de tre följande vardagarna.

2007

- 1.1.2007 alkaen sairauspäiväraahjärjestelmä täydentyi osasairauspäivärahalla. Vähintään 60 sairauspäivärahapäivää yhtäjaksoisesti kestäneen sairauden jälkeen 16–67-vuotias työntekijä tai yrittäjä voi palata omaan työhönsä osa-aikaisesti ja saada palkan lisäksi osasairauspäivärahaa, joka on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. Työntekijän työn ja palkan tulee vähentyä 40–60 %. Osasairauspäivärahaa maksetaan 12–72 arkipäivältä kahden vuoden aikana.
- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin uusi termi, ”isäkuukausi”. Sillä tarkoitetaan 13–24 arkipäivän jaksoa, jossa isä käyttää äidin sijasta vanhempainpäivärahakauden vähintään 12 viimeistä arkipäivää ja yhdistää ne 1–12 arkipäivän pidennettyyn isyyysvapaaseen. Aiemmin pidennetty isyyysvapaa piti käyttää yhtenä jaksoneen heti vanhempainvapaan päätyttyä. Vuoden 2007 alusta alkaen isäkuukauden on voinut siirtää haluttuun ajankohtaan, kunhan se pidetään ennen kuin on kulunut 180 päivää äitiysrahaa välittömästi seuranneen vanhempainrahajakson päättymisestä. Edellytyksenä siirtämiselle on, että äiti tai isä hoitaa lasta kotona vanhempainrahakauden päättymisen ja isäkuukauden välisen ajan. Pääsääntöisesti vaaditaan, että lasta kotona hoitava vanhempi on oikeutettu kotihoidontukeen. Uudistus koskee perheitä, joilla ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäivärahapäivä on 1.1.2007 tai sen jälkeen.
- 1.1.2007 tai sen jälkeen alkaviin työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin tuli korotuksia. Äitiysraha nousi 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 90 %:iin työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 75 %:iin työtulosta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyyusraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 70 %:sta 75 %:iin työtulosta. Korotukset saa 45 221 euron vuosituloon saakka, jonka ylittävältä osalta korotus on 32,5 %. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaata, kumpikin saa korotetun päivärahan.
- 1.1.2007 ottovanhempien vanhempainrahakausi piteni 180:sta 200 arkipäivään. Vanhempainrahaan oikeutettu ottoisä sai samat oikeudet isyyusrahaan ja isäkuukauteen kuin muutkin isät.
- 1.1.2007 kompletterades sjukdagpenningssystemet med en partiell sjukdagpenning. Anställda eller företagare mellan 16 och 67 år kan efter sjukdom som utan avbrott varat minst 60 sjukdagpenningdagar återgå till sitt arbete på deltid och utöver sin lön få partiell sjukdagpenning som alltid är hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. Den anställdas arbete och lön ska minska med 40–60 %. Partiell sjukdagpenning betalas för 12–72 vardagar under två års tid.
- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen den nya termen ”pappamånad”. Med termen avses en period om 13–24 vardagar där fadern i stället för modern tar ut åtminstone de 12 sista vardagarna i föräldradagpenningsperioden och kombinerar dem med en förlängd faderskapsledighet om 1–12 vardagar. Tidigare skulle den förlängda faderskapsledigheten tas ut som en sammanhängande period genast efter avslutad föräldradagpenning. Sedan början av 2007 har pappamånaden fått flyttas fram till önskad tidpunkt, bara den tagits ut inom 180 dagar efter att den föräldradagpenningsperiod som följt omedelbart efter moderskapspenningen upphört. En förutsättning för att få flytta fram pappamånaden är att modern eller fadern sköter barnet hemma under tiden mellan föräldradagpenningsperiodens slut och pappamånaden. I regel krävs att den förälder som sköter barnet hemma har rätt till hemvårdsstöd. Reformen gäller familjer för vilka den första utbetalningsdagen för föräldradagpenning på basis av samma barn är 1.1.2007 eller senare.
- 1.1.2007 eller senare inledda arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar höjdes. Moderskapspenningen för de 56 första vardagarna höjdes från 70 till 90 %, moderns föräldradagpenning för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % och faderns föräldradagpenning och faderskapspenningen för pappamånaden sammanlagt för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsinkomster på upp till 45 221 euro, varefter förhöjningen är 32,5 %. Om båda föräldrarna tar ut föräldradagpenning betalas förhöjd dagpenning till bådadera.
- 1.1.2007 förlängdes föräldradagpenningsperioden för adoptivföräldrar från 180 till 200 vardagar. Adoptivfäder med rätt till föräldradagpenning fick samma rätt till faderskapspenning och pappamånad som andra fäder.

- 1.1.2007 alkaen rekisteröidyn parisuhteen osapuolella, joka ei ole lapsen biologinen vanhempi, on ollut oikeus vanhempainrahaan, mikäli parisuhde on rekisteröity ennen lapsen adoptiota tai syntymää. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevat vanhemmat voivat sopia keskenään vanhempainrahakauden jakamisesta.
- 1.1.2007 alkaen työnantajan vanhempainvapaan ajalta maksamat vuosilomapalkat korvataan aiempaa paremmin. Vuosilomakustannuskorvaus määrittyy vuosityötulon perusteella, ei enää maksetun etuuden perusteella, ja korvauksen perustetta korotetaan kertoimella 1,26. Työnantaja saa myös äitiysrahan korotuksen ansiosta aiempaa korkeamman korvauksen maksaessaan äitiysrahakauden ajalta palkkaa äidille. Muutosta sovelletaan työnantajalle maksettavaan vuosilomakustannuskorvaukseen, jos vanhempainpäivärahaa on saman lapsen perusteella maksettu ensimmäisen kerran 1.1.2007 tai sen jälkeen.

2009

- 1.1.2009 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen vähimmäismäärä on 22,04 euroa päivässä (ennen 15,20 euroa päivässä).
- 1.1.2009 alkaen tieteellistä tai taiteellista työtä harjoittavat apurahansaajat on vakuutettu MYELin mukaisesti, joten he voivat saada ansiosidonnaisia päivärahaetuuksia.

2010

- 1.1.2010 alkaen osasairauspäivärahaa on voinut saada heti sairauspäivärahan omavastuuajan (sairastumispäivä ja yhdeksän seuraavaa arkipäivää) jälkeen. Osasairauspäivärahaa voidaan myöntää myös välittömästi sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Tietyin edellytyksin osasairauspäiväraha voidaan maksaa työnantajalle. Jos sairauspäiväraha tai osasairauspäiväraha alkaa tai jatkuu välittömästi sitä edeltäneen kuntoutusrahan jälkeen, ne voidaan myöntää ilman omavastuuaikaa.
- 1.1.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan perusteena olevasta työtulosta on vähennetty 60 % työntekijän työeläkevakuutusmaksun, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun yhteismäärästä. Vuonna 2010 vähennys oli 3,5 %.
- 1.8.2010 alkaen sairauspäiväraha on ollut ensisijainen opintotukeen nähden. Opintotukea voidaan nostaa siihen asti, kun opiskelija saa päätöksen sairauspäivärahan myöntämisestä. Laki koskee opiskelijoita, joiden työkyvyttömyys on alkanut 1.8.2010 tai sen jälkeen.
- 1.1.2010 tai sen jälkeen alkaneita vanhempainpäivärahakausia koskevan muutoksen mukaan isäkuukausi piteni kahdella viikolla siten, että isyysraha-päivien määrää pidennettiin 24 päivään. Isäkuukauden enimmäispituudeksi tuli näin 36 arkipäivää.

- Sedan 1.1.2007 har den part i ett registrerat partnerskap som inte är barnets biologiska förälder rätt till föräldrapenning om partnerskapet registrerats före barnets adoption eller födelse. Föräldrarna i ett registrerat partnerskap kan sinsemellan komma överens om fördelningen av föräldrapenningsperioden.
- Sedan 1.1.2007 ersätts de semesterlöner som arbetsgivaren betalar under föräldraledighet bättre än tidigare. Ersättningen för semesterkostnader bestäms på basis av årsarbetsinkomsten och inte längre på basis av den utbetalda förmånen. Dessutom höjs grunden för ersättningen med koefficienten 1,26. Arbetsgivaren får till följd av förhöjningen av moderskapspenningen en större ersättning än tidigare för lön som betalats till modern under moderskapspenningsperioden. Förändringen tillämpas på semesterkostnadsersättningar i fall där föräldradagpenning betalats för samma barn för första gången 1.1.2007 eller senare.

2009

- Sedan 1.1.2009 är minimibeloppet för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen 22,04 euro/dag (tidigare 15,20 euro/dag).
- Sedan 1.1.2009 är stipendiater som utför vetenskapligt eller konstnärligt arbete försäkrade enligt LFöPL och således berättigade till inkomstrelaterade dagpenningförmåner.

2010

- Sedan 1.1.2010 kan partiell sjukdagpenning beviljas direkt efter karenstiden för sjukdagpenning (insjuknandedagen och de nio därpå följande vardagarna). Partiell sjukdagpenning kan också beviljas direkt efter sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Partiell sjukdagpenning kan under vissa förutsättningar betalas till arbetsgivaren. Sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning som börjar eller fortsätter omedelbart efter rehabiliteringspenning kan beviljas utan karenstid.
- Sedan 1.1.2010 minskas den arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenningen enligt sjukförsäkringslagen med 60 % av det sammanlagda beloppet av arbetstagarens arbetspensionsavgift, löntagarens arbetslöshetsförsäkringsavgift och sjukförsäkringens dagpenningpremie. Avdraget var 3,5 % år 2010.
- Sedan 1.8.2010 är sjukdagpenningen primär i förhållande till studiestödet. Studiestöd kan lyftas tills den studerande får ett beslut om beviljande av sjukdagpenning. Lagen gäller studerande som blivit arbetsförmögna 1.8.2010 eller senare.
- Enligt den ändring som gällde föräldradagpenningsperioder som inleddes 1.1.2010 eller senare förlängdes pappamånaden med två veckor så att antalet dagar med faderskapspenning utökades till 24 dagar. Pappamånaden kan följaktligen omfatta högst 36 vardagar.

- 1.8.2010 alkaen työnantajalle on maksettu päivärahaetus siltä osin kuin työnantaja on maksanut vakuutetulle palkkaa työkyvyttömyysajalta työsuhteen perusteella ja työkyvyttömyys johtuu elin-, kudos- tai solusiirtoa varten tehdystä luovutuksesta.

2011

- 1.1.2011 sairausvakuutuslakia muutettiin siten, että yrittäjät ja tieteellistä tutkimusta tekevät tai taiteellista toimintaa harjoittavat apurahansaajat, joilla on työkyvyttömyyden alkaessa voimassa samanaikaisesti sekä maatalousyrittäjän että yrittäjän eläkevakuutus, saavat sairausvakuutuslain omavastuunajan päivärahaa samanaikaisesti molempien eläkevakuutusten perusteella.
- 1.1.2011 sairausvakuutuslakia tarkennettiin siten, että työmarkkinatuen korotusosia ei huomioida etuuden määrässä, kun päiväraha lasketaan työttömyysetuuden perusteella.
- 1.3.2011 alkaen sairausvakuutuksen vähimmäismääräiset sairaus- ja vanhempainpäivärahat sekä erityishoitoraha on sidottu kuluttajahintojen muutosta vastaavaan kansaneläkeindeksiin. Vähimmäismääräinen päiväraha on 22,13 euroa 1.3.2011 alkaen.
- 1.7.2011 sairausvakuutuslakia muutettiin niin, että sairauspäivärahan enimmäisajan jälkeen työhön palanneelle henkilölle voidaan sairauden uusiutuessa maksaa sairauspäivärahaa omavastuunajan jälkeen enintään 50 arkipäivää. Edellytyksenä on, että hän on ollut enimmäisajan jälkeen työssä vähintään 30 päivää.
- 1.7.2011 alkaen takautuvasti päivärahan kanssa samalle ajalle myönnetty kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke ei ole poistanut oikeutta sairauspäivärahaan, vaan eläke vähennetään sairauspäivärahasta.

2012

- 1.6.2012 alkaen sairauspäivärahan maksaminen 90 arkipäivän jälkeen on edellyttänyt työterveyslääkärin lausuntoa jäljellä olevasta työkyvystä ja työssä jatkamisen mahdollisuuksista. Muutos koskee vain työntekijöitä.
- 1.6.2012 alkaen sairauspäivärahaa on pitänyt hakea kahden kuukauden kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta ja osasairauspäivärahaa kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen sitä halutaan saada. Muiden päivärahaetuuksien hakuajat säilyvät ennallaan.

2013

- 1.1.2013 alkaen isyysvapaa ja isyysrahan maksaminen muuttuivat. Uudistus koskee niitä perheitä, joissa äitiysraha tai adoptioperheissä vanhempainraha on alkanut 1.1.2013 jälkeen. Uudistuksen myötä isäkuukausi poistui. Isyysrahakuusi on yhteensä enintään 54 arkipäivää eli noin 9 viikkoa. Isä voi vastedeskin pitää enintään 18 isyysrahapäivää samaan aikaan kuin äiti saa äitiys- tai vanhempainrahaa. Loput tai halutessaan kaikki isyysrahapäivät isä

- Sedan 1.8.2010 betalas dagpenningförmån till arbetsgivaren till den del som arbetsgivaren har betalat lön på grund av anställningsförhållande till en försäkrad för tid med arbetsförmåga och arbetsförmågan beror på organ-, vävnads- eller celldonation.

2011

- 1.1.2011 ändrades sjukförsäkringslagen så att företagare och stipendiater som bedriver vetenskaplig forskning eller idkar konstnärlig verksamhet och som då arbetsförmågan inträder har gällande pensionsförsäkring både för lantbruksföretagare och för företagare, får dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen samtidigt med stöd av båda pensionsförsäkringarna.
- 1.1.2011 preciserades sjukförsäkringslagen så att förhöjningsdelarna till arbetsmarknadsstödet inte beaktas i förmånsbeloppet när dagpenningen beräknas med stöd av en arbetslöshetsförmån.
- Sedan 1.3.2011 är minimibeloppen av sjuk- och föräldradagpenningarna samt specialvårdspenningen bundna till folkpensionsindex som motsvarar förändringen i konsumentpriserna. Minimidagpenningen är 22,13 euro fr.o.m. 1.3.2011.
- 1.7.2011 ändrades sjukförsäkringslagen så att en person som återgår till arbetet efter maximitiden med sjukdagpenning vid återfall kan få sjukdagpenning efter självrisktiden under högst 50 vardagar. Detta förutsätter att personen har arbetat minst 30 dagar efter maximitiden.
- Sedan 1.7.2011 hindrar sjukpension enligt folkpensionslagen som retroaktivt beviljats för samma tid som dagpenningen inte rätten till sjukdagpenning, utan pensionen dras av från sjukdagpenningen.

2012

- Sedan 1.6.2012 förutsätter utbetalning av sjukdagpenningen efter att den betalats för 90 vardagar ett utlåtande från företagsläkare om arbetstagarens återstående arbetsförmåga och möjligheter att fortsätta arbeta. Ändringen gäller endast arbetstagare.
- Sedan 1.6.2012 måste man ansöka om sjukdagpenning inom två månader från det att arbetsförmågan börjat och partiell sjukdagpenning inom två månader från den dag fr.o.m. vilken man önskar få dagpenningen. Ansökningstiderna för övriga dagpenningförmåner förblir oförändrade.

2013

- 1.1.2013 ändrades villkoren för faderskapsledighet och utbetalning av faderskapspenning. Ändringarna gäller de familjer där moderskapspenningen eller, i fråga om adoptivfamiljer, föräldrapenningen har börjat efter 1.1.2013. Samtidigt slopades pappamånaden. En faderskapspenningsperiod omfattar totalt högst 54 vardagar, dvs. ca 9 veckor. Fadern får fortfarande ta ut högst 18 faderskapspenningdagar samtidigt som modern får moderskaps- eller föräld-

voi pitää äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen siihen asti, kun lapsi täyttää 2 vuotta.

2014

- 1.1.2014 alkaen osasairauspäivärahan maksamisen enimmäisaika piteni 72 arkipäivästä 120 arkipäivään. Osasairauspäivärahaa voi saada myös, jos on useampi osa-aikatyö, sillä edellytyksellä, että osa-aikatyöiden yhteenlaskettu työaika on vähintään 35 tuntia viikossa.

2015

- 1.1.2015 alkaen erityishoitorahaa voidaan maksaa vanhemmalle, jonka lapsi kokeilee kouluun tai päivähoitoon paluuta mukautetusti. Kokeilun tulee perustua hoitavan lääkärin arvioon ja sen pitää edellyttää vanhemman varallaoloa kotona. Tämä koskee tilanteita, joissa lapsi ei voi vaikean sairauden hoidon vuoksi palata suoraan täysipainoisesti päivähoitoon tai kouluun.
- 1.1.2015 alkaen isälle voidaan maksaa vanhempainrahaa työ- ja opiskeluajalta, jolloin vanhempainraha maksetaan työskentely- ja opiskelupäiviltä vähimmäismääräisenä. Äidin tai isän pitämän vanhempainrahajakson vähimmäispituus poistui.
- 1.1.2015 alkaen päätoiminen opiskelija voi ryhtyä vähäisessä määrin opiskelemaan sairauspäiväraha-ajan aikana. Vähäisellä määrällä tarkoitetaan opiskelua, joka on määrältään enintään 40 % ohjeellisesta lukukauden tai lukuvuoden tavoitteesta. Muutoksen tarkoitus on varmistaa opintojen edistyminen ja ehkäistä keskeyttämiskiä.

2016

- 1.1.2016 alkaen vanhempainpäiväraha-ajan maksuttavuus 30 päivän korotusosa poistetaan, ja päiväraha määräytyy jatkossa enintään 70 %:n korvaustasoon mukaan nykyisen 75 %:n sijaan. Muutos koskee niitä vanhempia, joiden vanhempainpäiväraha-ajan alku on 1.1.2016 jälkeen.
- 1.1.2016 alkaen sairauspäivärahan ja kuntoutusrahan 70 %:n korvaustasoon oikeuttava vuosittainen työtuloraja on 30 000 euroa. Tulorajan ylittävältä osalta sairauspäivärahaa ja kuntoutusrahaa karttuu nykyisen 40 %:n sijasta 35 % vuoden 2015 tasossa 56 032 euroon saakka ja tämän ylittävältä osalta 25 %.
- 1.1.2016 lukien sairauspäivärahan hakijan työlläytymisen täyttymistä ei enää selvitetä.
- 1.4.2016 alkaen äitiys-, isyys- ja vanhempainvapailta vuosilomaa kertyy vuosilomalain ja merimiesten vuosilomalain perusteella enintään kuuden kuukauden ajalta. Työnantajan vuosilomakustannuskorvausta maksetaan vain lakisääteisen vuosiloman ajalta syntyneistä kustannuksista.

rapenning. Fadern får efter moderskaps- och föräldrapenningsperioden ta ut de resterande faderskapspenningdagarna, eller alla faderskapspenningdagar om han så vill, ända fram till dess att barnet fyller 2 år.

2014

- 1.1.2014 förlängdes den maximala tiden för utbetalning av partiell sjukdagpenning från 72 vardagar till 120. Partiell sjukdagpenning kan man få också när man har flera deltidsarbeten, förutsatt att den sammanlagda arbetstiden med deltidsarbeten är minst 35 timmar per vecka.

2015

- Från 1.1.2015 kan specialvårdspenning betalas till en förälder vars barn prövar på att återgå till skola eller dagvård anpassat. Försöket ska grunda sig på en bedömning av den behandlande läkaren och förutsätta att en förälder är i beredskap hemma. Detta gäller situationer där barnet på grund av behandlingen av en svår sjukdom inte kan återgå till dagvård eller skola direkt och fullvärdigt.
- Från 1.1.2015 kan föräldrapenning betalas till fadern för tid i arbete och studier så att den betalas till minimibeloppet för arbets- och studiedagarna. Minimalängden på föräldrapenningsperiod som modern eller fadern tar ut slopades.
- Från 1.1.2015 kan en heltidsstuderande börja studera i liten skala under sjukdagpenningensperioden. Med studier i liten skala avses studier som till sin omfattning utgör högst 40 % av den normativa målsatta studieframgången per termin eller per läsår. Syftet med ändringen är att säkerställa studieframgången och förebygga risken för avbrott.

2016

- Den förhöjningsdel som för närvarande betalas i 30 dagar under föräldradagpenningensperioden slopas från och med 1.1.2016. I fortsättningen fastställs dagpenningen enligt en ersättningsgrad på högst 70 % i stället för nuvarande 75 %. Ändringen gäller de föräldrar vars föräldradagpenningensperiod börjar efter 1.1.2016.
- Från och med 1.1.2016 är den årliga arbetsinkomstgränsen som berättigar till en ersättningsgrad på 70 % för sjukdagpenning och rehabiliteringspenning 30 000 euro. På den överstigande delen upp till 56 032 euro är sjukdagpenningens och rehabiliteringspenningens belopp 35 % på 2015 års nivå i stället för nuvarande 40 %, och på den del som överstiger 56 032 euro är beloppet 25 %.
- Sedan 1.1.2016 utreds det inte längre om en person som ansöker om sjukdagpenning uppfyller arbetsvillkoret.
- Från och med 1.4.2016 intjänas enligt semesterlagen och semesterlagen för sjömän semester under moderskaps-, faderskaps- och föräldradagpenningensperioder högst sex månader. Ersättning för semesterkostnader betalas till arbetsgivare endast för kostnader som uppkommit under lagstadgad semester.

2017

- 1.1.2017 alkaen työtuloihin perustuva sairauspäiväraha on 70 % päiväansioista 30 350 euron vuosityötuloon asti. Yli 30 350 euron vuosityötulosta korvausaste laskee 20 %:iin. Muutos ei koske erityishoitorahaa tai vanhempainpäivärahoja.
- 1.3.2017 alkaen Kela maksaa vain yhtä etuutta eli tartuntatautipäivärahaa sellaiselle henkilölle, joka on määrätty olemaan tartuntataudin vuoksi poissa työstään, eristettäväksi tai karanteeniin. Se korvaa aiemmin maksetun päivärahan ja ansionmenetykskorvauksen yhdistelmän.
- 1.3.2017 alkaen lapsen äidin naispuolisella avio- tai avopuolisella on oikeus vanhempain- ja isyysrahaan samoin perustein kuin lapsen äidin miespuolisella avio- tai avopuolisella.
- 1.3.2017 alkaen lapsen hoidosta vastaavalla isällä on oikeus isyys- ja vanhempainrahaan, vaikka lapsen äiti ja isä eivät elä yhteisessä taloudessa avio- tai avoliitossa. Jos isä ottaa lapsen hoitoonsa äitiysrahakaudella, isällä on oikeus vanhempainrahaan jo äitiysrahakauden aikana.

2018

- 1.1.2018 alkaen YEL-päivärahan omavastuu-aika lyheni yhteen päivään eli sairastumispäivään.

2019

- 1.1.2019 tai sen jälkeen alkaviin sairauspäivärahoihin ei enää sovelleta 55 päivän odotusaikaa. Sairauspäivärahaa maksetaan vähimmäismääräisenä (27,86 euroa/arkipäivä) omavastuuajan (sairastumispäivä ja seuraavat yhdeksän arkipäivää) jälkeen.
- 1.4.2019 alkaen laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa (16/2019) korvasi lain asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta (1573/1993).
- 1.4.2019 tai sen jälkeen alkavilla vanhempainraha-kausilla ei enää edellytetä, että adoptoitu lapsi olisi alle 7-vuotias.
- 1.4.2019 tai sen jälkeen alkavilla vanhempainraha-kausilla äiti voi saada vanhempainrahaa 54 päivää pidempään, kun lapsella ei ole vahvistettua isää eikä äidillä ole avio- tai avopuolisoa, jolla olisi oikeus isyysrahaan.
- 1.4.2019 tai sen jälkeen alkavilla vanhempainraha-kausilla isyysrahakausi pitenee 18 arkipäivää jokaisesta samanaikaisesti syntyneestä tai adoptoidusta lapsesta, jos lapsia syntyy tai adoptoidaan kerralla enemmän kuin yksi.

2020

- 1.1.2020 alkaen sairauspäivärahat, erityishoitoraha ja vanhempainpäivärahat määrättyvät vuosituloon perusteella.

2017

- Från 1.1.2017 är den sjukdagpenning som grundar sig på arbetsinkomsten 70 % av dagsinkomsten upp till en årsinkomst på 30 350 euro. För den årsinkomst som överstiger 30 350 euro sjunker ersättningsgraden till 20 %. Ändringen gäller inte specialvårdspenning och föräldradagpenningar.
- Från 1.3.2017 kan FPA betala endast en förmån, det vill säga dagpenning vid smittsam sjukdom, till den som på grund av en smittsam sjukdom förordnats att vara borta från sitt arbete, hållas isolerad eller hållas i karantän. Dagpenningen vid smittsam sjukdom ersätter den kombination av dagpenning och ersättning för inkomstbortfall som tidigare betalats.
- Från 1.3.2017 har en kvinna som är gift eller sambo med barnets mor rätt till föräldra- och faderskapspenning på samma grunder som en man som är gift eller sambo med barnets mor.
- Från 1.3.2017 har en far som ansvarar för vården av barnet rätt till faderskaps- och föräldrapenning även om barnets mor och far inte lever i gemensamt hushåll som gifta eller sambor. Om fadern har hand om barnet under moderskapspenningsperioden har han rätt till föräldrapenning redan under moderskapspenningsperioden.

2018

- Från 1.1.2018 förkortades självrisktiden för FöPL-dagpenningen till en dag, dvs. dagen för insjuknandet.

2019

- Från och med 1.1.2019 tillämpas inte längre en väntetid på 55 dagar när en sjukdagpenningsperiod inleds. Sjukdagpenningen betalas ut med minimibelopp (27,86 euro/vardag) efter självrisktiden (insjuknandedagen och de nio följande vardagarna).
- 1.4.2019 ersatte lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall (16/2019) lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).
- Från och med 1.4.2019 förutsätts inte längre att ett adopterat barn ska vara under 7 år då föräldrapenningsperioden inleds.
- Till föräldrapenningsperioder som inleds 1.4.2019 eller senare kan en mor få föräldrapenning för 54 extra dagar, om ingen far har fastställts för barnet och modern inte har någon make eller sambo som skulle ha rätt till faderskapspenning.
- Faderskapspenningsperioden i fråga om föräldrapenningsperioder som inleds 1.4.2019 eller senare förlängs med 18 vardagar för varje barn som föds eller adopteras, om flera barn än ett föds eller adopteras på samma gång.

2020

- Från 1.1.2020 fastställs sjukdagpenningar, specialvårdspenning och föräldradagpenningarna utifrån årsinkomsten.

3 Sairaanhoidokorvaukset

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 voimaan tullessa uudessa sairausvakuutuslaissa selkiytettiin sairaanhoidokorvausten suhdetta julkiseen terveydenhuoltoon.
- 1.1.2005 alkaen ulkomailla annettu hoito tai tehty tutkimus on ollut korvattavaa, kun hoito tai tutkimus on annettu tai tehty EU-jäsenvaltiossa tai valtiossa, jossa sovelletaan EY-lainsäädäntöä. Oikeus sairaanhoidokorvaukseen on myös henkilöllä, joka omatoimisesti hakeutuu hoitoon toiseen jäsenvaltioon.
- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin sairausvakuutuslain ja Kelan järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain matkakustannusten omavastuut. Kummankin lain mukaan korvattavan matkan omavastuu on 9,25 euroa yhdensuuntaista matkaa kohti, ja yhteinen vuotuinen omavastuu on 157,25 euroa. Molempien lakien mukaiset matkakorvaukset hoidetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.
- 1.1.2005 merkittävien ja kalliiden lääkkeiden nimitys muuttui erityisperustein korvattaviksi lääkkeiksi.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon taksojen perusteista on päättänyt valtioneuvosto (ennen sosiaali- ja terveysministeriö). Erityiskulkuneuvojen korvauserusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö tai liikenne- ja viestintäministeriö kulkuneuvosta riippuen.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslaissa on määritetty, mitä sairausvakuutuskorvauksen edellyttämällä halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan. Halvin tapa on julkinen liikenne ja siihen ketjuttamalla yhdistetty eri liikennevälineillä tehty matka. Henkilöllä on edelleen oikeus käyttää erityisajoneuvoa, jos hänen sairautensa tai vammansa tai liikenneolosuhteet sitä edellyttävät.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin määräämää tutkimusta ja hoitoa on korvattu enintään 15 hoitokerralta vuoden aikana (aikaisemmin enintään 15 hoitokerralta 3 kuukauden aikana).

2006

- 1.1.2006 lääkekorvausjärjestelmä uusittiin. Korvas määritellään prosenttiosuutena lääkkeen hinnasta. Ostokertakohtaiset euromääräiset omavastuut poistuivat. Lääkekorvauksia maksetaan edelleen kolmessa ryhmässä: peruskorvaus, alempi erityiskorvaus ja ylempi erityiskorvaus. Lisäksi säilyi vuotuinen lisäkorvaus.

3 Sjukvårdsersättningar

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- I den nya sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1.1.2005, klarlades sjukvårdsersättningarnas förhållande till den offentliga hälso- och sjukvården.
- Sedan 1.1.2005 berättigar utomlands given vård eller utförd undersökning till ersättning om den givits eller utförts i en EU-medlemsstat eller i en stat där EG-lagstiftning tillämpas. Även personer som på eget initiativ söker vård i en annan medlemsstat har rätt till sjukvårdsersättning.
- 1.1.2005 sammanslogs och förenhetligades självriskerna för resekostnader i sjukförsäkringslagen och lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Enligt vardera lagen är självriskandelen för ersättningsgilla resor 9,25 euro för en enkelresa. Det sammanlagda årliga självriskbeloppet är 157,25 euro. Resekostnadsersättningarna enligt dessa lagar handläggs inom sjukförsäkringssystemet.
- 1.1.2005 ändrades benämningen betydelsefulla och dyra läkemedel till läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder.
- Sedan 1.1.2005 beslutar statsrådet om grunderna för läkar- och tandläkararvoden samt taxorna för undersökning och behandling (tidigare var det social- och hälsovårdsministeriet). Ersättningsgrunderna för speciella färdmedel fastställs av social- och hälsovårdsministeriet eller kommunikationsministeriet beroende på färdmedlet.
- 1.1.2005 infördes i sjukförsäkringslagen en definition på vad som avses med förmånligaste färd sätt, som är en förutsättning för att sjukförsäkringsersättning ska betalas. Det förmånligaste färd sättet innebär anlitande av kollektivtrafik och resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning. En person har alltså rätt att anlita specialfordon, om hans sjukdom eller handikapp eller trafikförhållandena förutsätter detta.
- Sedan 1.1.2005 betalas ersättning för läkarordinerad undersökning och vård för högst 15 undersöknings- och vårdtillfällen under ett år (tidigare högst 15 gånger under 3 månader).

2006

- 1.1.2006 reviderades systemet med läkemedelser sättningar. Ersättningen beräknas som en procentuell andel av läkemedlets pris. Självriskbeloppet per inköp slopades. Läkemedel ersätts fortfarande enligt tre kategorier: grund ersättning, lägre specialersättning och högre specialersättning. Också den årliga tilläggsersättningen kvarstod.

Peruskorvaus	42 % lääkkeen hinnasta (ei enää ostokertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)	Grund ersättning	42 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självriskan per inköpstillfälle)
Alempi erityiskorvaus	72 % lääkkeen hinnasta (ei enää ostokertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)	Lägre specialersättning	72 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självriskan per inköpstillfälle)
Ylempi erityiskorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euomääräinen omavastuu (3 euroa)	Högre specialersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självriskbelopp (3 euro)
Lisäkorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euomääräinen omavastuu (1,50 euroa)	Tilläggsersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självriskbelopp (1,50 euro)

Korvaus maksetaan samalla kertaa ostetusta enintään 3 kuukauden hoitoaikaa vastaavasta lääkemäärästä. Korvauksen saaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut lääkkeen korvattavuuden ja kohtuullisen tukkuhinnan.

Apteekki voi toimittaa potilaan lääkkeet kerta-annoksiksi jaoteltuina. Annosjakelupalkkio korvataan 75 vuotta täyttäneelle henkilölle, jos hänellä on annosjakelun alkaessa vähintään 6 annosjakelua.

Ersättning betalas för en sådan läkemedelsmängd som köps på en och samma gång och som motsvarar högst 3 månaders behandling. För att ersättning ska kunna betalas krävs att läkemedelsprisnämnden har fastställt ersättningsgiltighet och ett skäligt partipris för läkemedlet.

Apoteket kan expediera kundens läkemedel uppdelade i engångsdoser. Arvodet för dosdispensering ersätts för en person som fyllt 75 år om han eller hon använder minst 6 ersättningsgilla läkemedel.

b. Sairaanhoidokorvausten euomääräiset omavastuut vuodesta 2005

Sjukvård ersättningarnas självriskbelopp från och med år 2005

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Omavastuu, € – Självriskandel, €								
	Läkkeet – Läkemedel				Vuotuinen Ärlig	Läkekohtainen Per läkemedel	Tutkimus ja hoito Under- sökning och behandling	Matkat – Resor	
	Ostokertakohtainen Per inköp	Alempi erityis- korvaus Grund- ersättning	Läkekohtainen Per läkemedel	Ylempi erityis- korvaus Lägre special- ersättning				Matka- kohtainen Per resa	Vuotuinen Ärlig
1.1.2005	10,0	5,0	5,0	606,95	.	13,46	9,25	157,25	
1.1.2006	.	.	3,0	616,72	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2007	.	.	3,0	627,47	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2008	.	.	3,0	643,14	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2009	.	.	3,0	672,70	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2010	.	.	3,0	672,70	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2011	.	.	3,0	675,39	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2012	.	.	3,0	700,92	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2013	.	.	3,0	670,00	1,5	–	14,25	242,25	
1.1.2014	.	.	3,0	610,00	1,5	–	14,25	242,25	
1.1.2015	.	.	3,0	612,62	1,5	–	16,00 ¹⁾	272,00	
1.1.2016	.	.	4,5	610,37	2,5	–	25,00 ¹⁾	300,00	
1.1.2017	.	.	4,5	605,13	2,5	–	25,00 ¹⁾	300,00	
1.1.2018	.	.	4,5	605,13	2,5	–	25,00 ¹⁾	300,00	
1.1.2019	.	.	4,5	572,00	2,5	–	25,00 ¹⁾	300,00	
1.1.2020	.	.	4,5	577,66	2,5	–	25,00 ¹⁾	300,00	
1.1.2021	.	.	4,5	579,78	2,5	–	25,00 ¹⁾	300,00	

1) Taksimatkoissa oli kaksi omavastuuta 30.6.2018 saakka. Omavastuu oli 25 euroa (16 euroa vuonna 2015), kun taksi tilattiin alueellisesti keskitetyistä tilausnumeroista, ja 50 euroa (32 euroa vuonna 2015), kun taksi tilattiin muualta kuin keskitetyistä tilausnumeroista. 1.7.2018 alkaen asiakas voi saada korvausta taksimatkasta vain silloin, kun matka on tilattu Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta, ja omavastuu on yhdensuuntaiselta matkalta enintään 25 euroa.

Fram till 30.6.2018 fanns det två olika slag av självrisk vid taxiresor. Självriskan var 25 euro (16 euro år 2015) när taxin beställdes från det regionalt centraliserade beställningsnumret och 50 euro (32 euro år 2015) när taxin beställdes från något annat ställe än det centraliserade numret. Från 1.7.2018 kan kunden få ersättning för taxiresan endast om resan har beställts via en beställningscentral som har ingått avtal om direktersättning med FPA. Självriskan för en enkelresa är högst 25 euro.

huollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen. Tutkimus ja hoito korvataan enintään 15 kerralta, jos tutkimus on tehty tai hoito on annettu kahden vuoden kuluessa määräyksestä. Suun terveystarkastus korvataan kerran kalenterivuodessa. Vakuutetulle maksettava korvaus on euromääräinen ilman kiinteää omavastuuta.

- 1.5.2010 alkaen tulivat voimaan uudet EU-asetukset (883/04 ja 987/09). Sairaanhoidokorvausten perusteet muuttuivat eräillä henkilöryhmillä. Uusi henkilöryhmä, jolle korvataan sairaanhoidokustannukset sairausvakuutuslain mukaan, ovat vain Suomesta eläkettä saavat, jotka eivät asu Suomessa eivätkä ole Suomessa vakuutettuja. Heidän sekä Suomessa tilapäisen oleskelun aikana syntyneet sairaanhoidokustannukset että EU- tai ETA-valtiossa syntyneet sairaanhoidon kustannukset kuuluvat Suomen vastuulle. Muut korvausperustemuutokset koskevat Suomessa sairausvakuutettuja, joille on syntynyt sairaanhoidokustannuksia ulkomailla. He ovat oikeutettuja hakemaan sairausvakuutuslain nojalla Kelasta korvauksia. Toisessa EU- tai ETA-valtiossa sairausvakuutetut ovat oikeutettuja hakemaan Kelasta sairaanhoidokorvauksia Suomessa syntyneistä kustannuksista. Kustannukset laskutetaan asuinvaltiolta.
- 1.7.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukainen sairaanhoidokorvaus on voitu maksaa myös sairaanhoidajan määräämille lääkkeille ja perusvoiteille.

2011

- 1.1.2011 alkaen lääkärin antamasta kuntoutuspsykoterapiasta ei ole enää maksettu sairausvakuutuslain mukaista korvausta, jos kuntoutuspsykoterapia korvataan kuntoutuksena.
- 1.3.2011 alkaen Kela on korvannut sairaanhoidokustannuksia myös kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa annetusta yksityisestä hoidosta.
- Hammashoidon taksa jakautuu hammaslääkärinpalkkiotaksaan, rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan ja suuhygienistinpalkkiotaksaan.

2013

- 1.1.2013 yksityisen sairaanhoidon korvauksissa siirryttiin uuteen korvausjärjestelmään. Prosenttiosuuksiin perustuvasta korvauksesta luovuttiin, ja Kela vahvistaa lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioille sekä tutkimuksille ja hoidoille taksan, joka kertoo suoraan potilaalle maksettavan korvauksen määrän. Samalla luovuttiin tutkimuksen ja hoidon yhteydessä perittävästä 13,46 euron kiinteästä omavastuusta. Laboratorio- ja radiologisia tutkimuksia lukuun ottamatta korvaustaso säilyi ennallaan.
- 1.1.2013 Kelan korvaamien matkojen matkakohtainen omavastuu nousi 9,25 eurosta 14,25 euroon. Matkakustannusten vuosiomavastuu nousi 157,25 eurosta 242,25 euroon.

tandläkare inom den privata hälso- och sjukvården. Ersättning betalas för högst 15 gånger om undersökningen har utförts eller behandlingen getts inom två år från förskrivningen. För granskning av munnens hälsotillstånd betalas ersättning endast en gång per kalenderår. Den ersättning som betalas till den försäkrade är ett belopp utan fast självriskandel.

- 1.5.2010 trädde de nya EU-förordningarna (883/04 och 987/09) i kraft. Grunderna för sjukvårdsersättning ändrades för vissa persongrupper. En ny grupp som får ersättning för sjukförsäkringskostnader enligt sjukförsäkringslagen är personer som får pension bara från Finland, inte bor i Finland och inte är försäkrade i Finland. Finland bär ansvaret för deras sjukvårdskostnader som uppkommit under en tillfällig vistelse i Finland eller kostnader för sjukvård i ett EU- eller EES-land. De övriga ändringarna i ersättningsgrunderna gäller personer som är sjukförsäkrade i Finland och som har åsamkats sjukvårdskostnader utomlands. De har rätt att ansöka om ersättning hos FPA med stöd av sjukförsäkringslagen. Personer som är sjukförsäkrade i ett annat EU- eller EES-land har rätt att ansöka om sjukvårdsersättning hos FPA för kostnader som uppstått i Finland. Bosättningslandet faktureras för kostnaderna.

- Sedan 1.7.2010 kan sjukvårdsersättning enligt sjukförsäkringslagen betalas också för läkemedel och bassalvor som ordinerats av sjukskötare.

2011

- Sedan 1.1.2011 betalas inte längre ersättning enligt sjukförsäkringslagen för rehabiliterande psykoterapi som getts av läkare, om den rehabiliterande psykoterapien ersätts som rehabilitering.
- Sedan 1.3.2011 ersätter FPA sjukvårdskostnader också för privat vård som getts i den kommunala social- och hälsovårdens lokaler.
- Tandvårdstaxan omfattar en tandläkararvodestaxa, en taxa för protetiska åtgärder för frontveteraner och en taxa för munhygienistarvoden.

2013

- 1.1.2013 övergick man till ett nytt system för ersättande av kostnader för privat sjukvård. Den ersättning som grundar sig på procentandelar slopades, och FPA fastställer för läkar- och tandläkararvoden samt för undersökningar och behandlingar en taxa som direkt anger det ersättningsbelopp som betalas till patienten. Samtidigt slopades den fasta självrisken på 13,46 euro för undersökning och behandling. Med undantag för laboratorieundersökningar och radiologiska undersökningar förblir ersättningsnivån oförändrad.
- 1.1.2013 steg självriskandelen för resor som ersätts av FPA från 9,25 euro till 14,25 euro. Årssjälvrisken för resekostnader steg från 157,25 euro till 242,25 euro.

- 1.1.2013 lääkekustannusten vuosiomavastuu aleni 700,92 eurosta 670 euroon. Tämän täytyttyä asiakas maksaa jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 1,50 euroa.
- 1.2.2013 lääkkeiden peruskorvaus ja alempi erityiskorvaus pienenivät. Peruskorvaus pieneni 42 %:sta 35 %:iin ja alempi erityiskorvaus 72 %:sta 65 %:iin. Ylempi erityiskorvaus (100 %) säilyi ennallaan. Myös annosjakelusta perittävän palkkion korvaus pieneni 42 %:sta 35 %:iin. Koska annosjakelusta maksettavaa korvausta ei ole tarkoitus pienentää, korvauksen perusteeksi hyväksyttävä palkkiotaso nousi 3 eurosta 3,60 euroon.
- 1.2.2013 lääkkeiden hintalautakunta alensi viitehintajärjestelmään kuulumattomien korvattavien myyntiluvallisten lääkevalmisteiden tukkuhintoja 5 %.

2014

- 1.1.2014 lääkekustannusten vuosiomavastuu aleni 670 eurosta 610 euroon. Omavastuuosuuden täytyttyä asiakas maksaa 1,50 euroa jokaisesta ostamastaan korvattavasta lääkkeestä.
- 1.1.2014 uusi lääketaksa-asetus muutti reseptilääkkeiden vähittäishintojen laskentaperusteita. Kalliimpien reseptilääkkeiden hinnat laskivat ja halvempien nousivat. Lisäksi apteekin perimä toimitusmaksu nousi 0,43 eurosta 2,39 euroon (sis. arvonlisäveron).
- 1.1.2014 otettiin käyttöön eurooppalainen lääkemääräys. Potilasdirektiivi velvoittaa hyväksymään toisessa EU- tai Eta-valtiossa tai Sveitsissä kirjoitetut lääkemääräykset, jos lääkemääräyksessä tarkoitettulla lääkkeellä on myyntilupa siinä jäsenmaassa, jossa se aiotaan hankkia.
- 1.1.2014 tuli voimaan laki rajat ylittävästä terveydenhuollosta. Laki sekä toimeenpanee Suomessa Euroopan unionin potilasdirektiivin että kokoaa samaan lakiin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin osalta rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskevaa sääntelyä aikaisemmin voimassa olevasta lainsäädännöstä (mm. sairausvakuutuslaista). Uusi laki toi jonkin verran muutoksia esimerkiksi sairaanhoito-oikeuksiin sekä Suomessa että ulkomailla, sairaanhoitokustannusten korvausperusteisiin ja hakemusten käsittelyä koskeviin prosesseihin.
- 1.1.2014 Vaikka asiakkaalle tuli oikeus valita hoitopaikkansa kaikista Suomen terveysasemista ja erikoissairaanhoidon yksiköistä, Kela korvaa matkat edelleen lähimpään hoitopaikkaan.

2015

- 1.1.2015 alkaen hammaslääkäriin tekemästä suun ja hampaiden tutkimuksesta saa korvausta pääsääntöisesti vain joka toinen vuosi. Korvaus voidaan kuitenkin edelleen maksaa joka vuosi, jos tiheämpi tut-

- 1.1.2013 sjönk årssjälvriskén för kundens läkemedelskostnader från 700,92 euro till 670 euro. När takbeloppet har nåtts betalar kunden 1,50 euro för varje ersättningsgillt läkemedel.
- 1.2.2013 minskade grundersättningen och den lägre specialersättningen för läkemedel. Grundersättningen sjönk från 42 % till 35 % och den lägre specialersättningen från 72 % till 65 %. Den högre specialersättningen (100 %) förblev oförändrad. Också ersättningsprocenten för arvodet för dosdispensering sjönk från 42 % till 35 %. Eftersom det inte är tänkt att ersättningen för dosdispensering ska minskas, höjdes det arvode som godkänns som grund för ersättningen från 3 euro till 3,60 euro.
- 1.2.2013 sänkte läkemedelsprisnämnden partipriserna för de ersättningsgilla läkemedel med försäljningstillstånd som inte hör till referensprissystemet med 5 %.

2014

- 1.1.2014 sjönk årssjälvriskén för kundens läkemedelskostnader från 670 euro till 610 euro. När taket för självriskandelen har nåtts betalar kunden 1,50 euro per inhandlat ersättningsgillt läkemedel.
- 1.1.2014 ändrades beräkningsgrunderna för minutförsäljningsprisen på receptläkemedel genom den nya förordningen om läkemedelstaxa. Prisen på de dyrare receptläkemedlen sjönk och prisen på de billigare steg. Dessutom steg apotekens expeditionsavgift från 0,43 euro till 2,39 euro (inkl. mervärdesskatt).
- 1.1.2014 togs det europeiska läkemedelsreceptet i bruk. Enligt patientdirektivet måste ett läkemedelsrecept som skrivits ut i något annat EU- eller EES-land eller i Schweiz godkännas, om det läkemedel som avses i receptet har försäljningstillstånd i det medlemsland där patienten har för avsikt att införskaffa det.
- 1.1.2014 trädde lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård i kraft. Lagen verkställer EU:s patientdirektiv i Finland, och i den har ur tidigare gällande lagstiftning (bl.a. sjukförsäkringslagen) samlats de bestämmelser om gränsöverskridande hälso- och sjukvård som gäller EU- och EES-länderna och Schweiz. Den nya lagen medförde en del ändringar t.ex. avseende rätten till sjukvård i Finland och utomlands, ersättningsgrunderna för sjukvårdskostnader och processerna för handläggning av ansökningar.
- 1.1.2014 fick man rätt att välja vårdenhet bland samtliga hälsostationer och enheter för specialiserad sjukvård i Finland, men FPA ersätter fortfarande kostnaderna för resor endast till närmaste vårdenhet.

2015

- Sedan 1.1.2015 betalas ersättning i regel bara vartannat år för undersökning av mun och tänder som en tandläkare utfört. Ersättningen kan emellertid fortsättningsvis betalas varje år om det finns ett behov

kiminen on potilaan terveydentilan vuoksi tarpeellista. Suuhygienistin tekemä suun terveystarkastus korvataan vain joka toinen kalenterivuosi.

- 1.1.2015 Kelan korvaamien matkojen omavastuu nousi 14,25 eurosta 16 euroon yhteen suuntaan tehdyltä matkalta. Matkakorvausten vuosiomavastuu nousi 242,50 eurosta 272 euroon. Taksimatkoihin tuli kaksi omavastuuta. Kun asiakas tilaa taksin alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta, hän saa matkakorvauksen heti taksissa ja maksaa matkastaan vain omavastuusuuden (16 euroa). Jos matka tilataan muualta kuin keskitetystä tilausnumerosta, matka on maksettava ensin kokonaan itse ja haettava jälkikäteen korvausta Kelasta. Omavastuusuus on tällöin 32 euroa, eikä se kerrytä matkakustannusten vuosiomavastuuta. Korotettua omavastuuta koskevaa sääntelyä ei sovelleta tilanteissa, joissa matkakorvauksiin oikeutettu henkilö ei ole sairausvakuutettu Suomessa. Sama koskee EU- ja Eta-maista tai Sveitsissä tehtyjä taksimatkoja.
- 1.1.2015 lääkekustannusten vuosiomavastuu nousi 610 eurosta 612,62 euroon. Tämän täytyttyä asiakas maksaa jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 1,50 euroa.
- 1.4.2015 alkaen tiettyjen erityisryhmien lääketoissa otettiin käyttöön jokaiselta alkavalta hoitoviikolta perittävä ylemmän erityiskorvauksen ja lisäkorvauksen poikkeava lääkekohtainen omavastuu. Poikkeava lääkekohtainen omavastuu on kahdestoistaosa kolmen kuukauden hoitoaikaa vastaavasta lääkekohtaisesta omavastuusta. Poikkeava lääkekohtainen omavastuu voidaan periä, jos sairauden hoidossa käytettävän lääkkeen enintään kolmen kuukauden hoitoaikaa vastaava lääkemäärä on lääketieteellisistä tai hoidollisista syistä tai lääkevalmisteen farmaseuttisten ominaisuuksien vuoksi osittava useana toimituseränä tai kyse on annosjälustä lääkkeestä.
- 1.5.2015 alkaen rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskeva laki mahdollistaa sen, että Suomi voi valtioiden välisessä laskutuksessa laskuttaa todellisia kustannuksia kaikkien henkilöryhmien osalta. Uuden laskutusprosessien käyttöönotto odottaa EU-lainsäädäntöön tehtävän vastaavan muutoksen voimaantuloa.

2016

- 1.1.2016 alkaen lääkekorvauksiin tuli kalenterivuosi-kohtainen 50 euron alkuomavastuu kaikille yli 18-vuotiaille. Reseptilääkkeet maksetaan kokonaan itse alkuomavastuun täyttymiseen asti.
- 1.1.2016 alkaen lääkkeiden peruskorvaus suureni 35 %:sta 40 %:iin. Myös annosjälustä perittävän palkkion korvaus suureni 35 %:sta 40 %:iin. Koska

av tätare kontroller på grund av patientens hälsotillstånd. För en kontroll av munhälsa som utförts av en munhygienist betalas ersättning bara vartannat kalenderår.

- 1.1.2015 steg självriskandelen för resor som ersätts av FPA från 14,25 euro till 16 euro för en enkelresa. Årssjälvrisk för reseersättning steg från 242,50 euro till 272 euro. Två olika slag av självrisk infördes vid taxiresor. När kunden beställer taxi från det regionalt centraliserade beställningsnumret får han eller hon reseersättning redan i taxin och betalar bara självriskandelen (16 euro) för resan. Om resan beställs från något annat ställe än det centraliserade beställningsnumret, ska kunden först betala hela priset för resan själv och sedan ansöka om ersättning från FPA i efterskott. Självriskandelen är då 32 euro och den räknas inte med i årssjälvrisk för resekostnader. Bestämmelserna om höjd självrisk tillämpas inte i situationer där personen som är berättigad till reseersättning inte är sjukförsäkrad i Finland. Detsamma gäller taxiresor som gjorts i ett EU- eller EES-land eller i Schweiz.
- 1.1.2015 steg årssjälvrisk för kundens läkemedelskostnader från 610 euro till 612,62 euro. När takbeloppet har nåtts betalar kunden 1,50 euro för varje ersättningsgillt läkemedel.
- 1.4.2015 infördes vid läkemedelsinköp för vissa specialgrupper en avvikande läkemedelsspecifik självrisk som tas ut för varje påbörjad behandlingsvecka vid högre specialersättning och tilläggsersättning. Den avvikande läkemedelsspecifika självrisk är 1/12-del av den läkemedelsspecifika självrisk vid en mängd som motsvarar tre månaders behandling. Den avvikande läkemedelsspecifika självrisk får tas ut om en läkemedelsmängd som motsvarar högst tre månaders behandling med ett läkemedel som används vid behandling av sjukdom måste köpas i flera expedierade satser av medicinska eller terapeutiska orsaker eller till följd av läkemedelspreparatets farmaceutiska egenskaper eller om det är fråga om ett dosdispenserat läkemedel.
- Sedan 1.5.2015 möjliggör lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård att Finland vid faktureringen mellan stater kan fakturera de faktiska kostnaderna för alla persongrupper. Den nya faktureringsprocessen tas i bruk efter att motsvarande ändring i EU-lagstiftningen har vunnit laga kraft.

2016

- 1.1.2016 infördes en initialsjälvrisk på 50 euro som gäller per kalenderår för alla som fyllt 18 år. Kunden betalar själv hela priset för receptbelagda läkemedel ända tills taket för initialsjälvriskens nåtts.
- 1.1.2016 steg grundersättningen för läkemedel från 35 % till 40 %. Också ersättningsprocenten för arvodet för dosdispensering steg från 35 % till 40 %.

annosjakelusta maksettavaa korvausta ei ole tarkoitus muuttaa, korvauksen perusteeksi hyväksyttävä palkkiotaso laski 3,60 eurosta 3,15 euroon.

- 1.1.2016 alkaen ylemmän erityiskorvausluokan lääkekohtainen omavastuu nousi 3 eurosta 4,50 euroon ja lisäkorvauksen lääkekohtainen omavastuu 1,50 eurosta 2,50 euroon.
- 1.1.2016 alkaen lääkkeiden vuosiomavastuu on 610,37 euroa.
- 1.1.2016 alkaen uuden rinnakkaisvalmisteiden kohdalla tukkuhinta voi olla enintään 50 % vastaavalle valmisteelle hyväksytyistä tukkuhinnasta tai enintään 60 %, jos uusi rinnakkaisvalmiste sisältää uuden annostelulaitteen.
- 1.1.2016 alkaen leikattiin lääkärin, hammaslääkärin ja suuhygienistin toimenpidekohtaisia korvaustaksoja sekä lääkärin ja hammaslääkärin määräämän tutkimuksen ja hoidon korvaustaksoja. Hammaslääkärin tekemän suun tutkimuksen korvaus sekä rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaa jätettiin vuoden 2015 tasolle.
- 1.1.2016 alkaen Kelan korvaamien matkojen omavastuu nousi aiemmasta 16 eurosta 25 euroon yhteen suuntaan tehdyiltä matkalta. Taksimatkan korotettu omavastuu nousi 32 eurosta 50 euroon. Matkakorvausten vuosiomavastuu nousi 272 eurosta 300 euroon.
- 1.7.2016 alkaen lääkkeiden hintalautakunta on alentanut viitehintajärjestelmään sisältyvien lääkevalmisteiden enimmäistukkuhintoja. Tämä koskee niitä viitehintaryhmään sisällytettyjä lääkevalmisteita, joiden enimmäistukkuhinnat ovat korkeampia kuin korkein vahvistettu rinnakkaisvalmisteiden enimmäistukkuhinta, eli lähinnä suora- ja rinnakaistuotuja alkuperäisvalmisteita. Samassa yhteydessä lääkkeiden hintalautakunta arvioi uudelleen viitehintaryhmään sisältyvien rajoitetusti korvattavien lääkevalmisteiden korvattavuuden laajuuden.

2017

- 1.1.2017 alkaen diabeteslääkkeistä muut kuin insuliinivalmisteet siirrettiin ylemmästä erityiskorvausluokasta (100 %) alempaan erityiskorvausluokkaan (65 %).
- 1.1.2017 alkaen kalliiden, yli 1 000 euroa pakkaukselta maksavien lääkkeiden kerralla korvattava määrä rajattiin yhden kuukauden tarvetta vastaavaksi. Kalliita lääkkeitä koskee poikkeava lääkekohtainen omavastuu.
- 1.1.2017 alkaen korvattavien lääkkeiden toimitusväli on määritelty sairausvakuutuslaissa.
- 1.1.2017 alkaen lääkkeiden vuosiomavastuu on 605,13 euroa.
- 1.1.2017 alkaen ehdollinen korvattavuus tuli mahdolliseksi.

Eftersom det inte är tänkt att ersättningen för dosdispensering ska ändras, sänktes det arvode som godkänns som grund för ersättningen från 3,60 euro till 3,15 euro.

- 1.1.2016 steg den läkemedelsspecifika självriskens för läkemedel i den högre specialersättningskategorin från 3 euro till 4,50 euro och den läkemedelsspecifika självriskens vid tilläggsersättning från 1,50 euro till 2,50 euro.
- Från 1.1.2016 är kundens årssjälvrisk för läkemedelskostnader 610,37 euro.
- Från 1.1.2016 kan det skäliga partipriset för ett nytt generiskt läkemedel vara högst 50 % av det godkända partipriset för ett motsvarande läkemedel eller högst 60 % om det nya generiska läkemedlet omfattar ett nytt doseringshjälpmedel.
- 1.1.2016 sänktes de åtgärdsspecifika ersättnings-taxorna för läkare, tandläkare och munhygienister och ersättningstaxorna för undersökning och behandling som ordinerats av läkare och tandläkare. Ersättningen för undersökning av munnen samt taxan för protetiska åtgärder för frontveteraner förblev på 2015 års nivå.
- 1.1.2016 steg självriskandelen för resor som ersätts av FPA från tidigare 16 euro till 25 euro för en enkelresa. Den förhöjda självriskens för taxiresor steg från 32 till 50 euro per resa. Årssjälvriskens för reseersättning steg från 272 euro till 300 euro.
- Från 1.7.2016 har läkemedelsprinsämnden sänkt de högsta partipriserna för läkemedelspreparat som ingår i referensprissystemet. Detta gäller de läkemedelspreparat som ingår i en referensprisgrupp och för vilka det högsta partipriset är högre än det för ett generiskt läkemedel fastställda högsta partipriset, dvs. närmast direktimporterade och parallellimporterade originalpreparat. I samband med detta bedömde läkemedelsprinsämnden på nytt omfattningen av ersättningen för begränsat ersättningsgilla läkemedel som ingår i referensprisgruppen.

2017

- Från 1.1.2017 flyttades sådana diabetesläkemedel som inte är insulinpreparat från den översta specialersättningsklassen (100 %) till den lägre specialersättningsklassen (65 %).
- Från 1.1.2017 begränsades mängden dyra läkemedel (som kostar över 1 000 euro per förpackning) som ersätts på en och samma gång till att motsvara en månads behov. Dyra läkemedel omfattas av en avvikande läkemedelsspecifik självrisk.
- Från 1.1.2017 anges expedieringsintervallerna för läkemedel i sjukförsäkringslagen.
- Från 1.1.2017 är kundens årssjälvrisk för läkemedelskostnader 605,13 euro.
- Från 1.1.2017 blev det möjligt med villkorlig ersättning.

- 1.1.2017 alkaen viitehintaa määrättyä siten, että edullisimman lääkevalmisteen hintaan (vähittäismyynnihinta + alv) lisätään 0,50 euroa.
- 1.1.2017 alkaen uuden biosimilaarivalmisteen koh- tuulliseksi tukkuhinnaksi voidaan hyväksyä enintään 70 % vastaavalle valmisteelle hyväksytystä tukku- hinnasta.
- 1.1.2017 alkaen poikkeava viitehintaryhmä muodos- tuu, kun viitehintaryhmään sisältyy lääkevalmiste, jolle on myönnetty rinnakkaisvalmisteista merkittä- västi poikkeava käyttöaihe.
- 1.1.2017 alkaen lääkevalmisteen tukkuhinnan koh- tuullisuus arvioidaan uudestaan, kun korvausjärjes- telmään tulee kaupan oleva samaa vaikuttavaa lää- keainetta sisältävä lääkevalmiste tai biosimilaari- valmiste.
- 1.4.2017 alkaen viitehintajärjestelmä laajeni kos- kemaan myös rinnakaistuonti- ja rinnakkaisjake- luvalmisteita.
- Från 1.1.2017 fastställs referenspriset genom att man lägger till 0,50 euro till priset på det förmånli- gaste läkemedelspreparatet (minutförsäljningspri- set + moms).
- Från 1.1.2017 kan man som skäligt partipris för ett nytt biosimilarpreparat godkänna högst 70 % av det godkända partipriset för ett motsvarande läkemedel.
- Från 1.1.2017 bildas en avvikande referensprisgrupp när det i en referensprisgrupp ingår ett läkemedels- preparat för vilket man beviljat en från synonympre- paraten avsevärt avvikande indikation.
- Från 1.1.2017 bedöms vad som är skäligt partipris på nytt i samband med att det till ersättningssyste- met kommer ett läkemedelspreparat eller biosimi- larpreparat som innehåller samma läkemedelssub- stans som redan säljs.
- Från 1.4.2017 omfattas också parallellimporterade preparat och parallelldistribuerade preparat av re- ferensprissystemet.

2018

- 1.1.2018 alkaen kallista lääkettä voi ostaa yhdellä kerralla määrän, jolla lääkekustannusten vuosiomavastuu ylittyy. Muutoin kallista, yli 1 000 euroa pak- kaukselta maksavista lääkkeistä saa edelleen kor- vauksen vain kuukauden tarvetta vastaavasta mää- rästä kerrallaan.
- 1.7.2018 alkaen korvataan vain ne taksimatkat, jot- ka on tilattu Kelan kanssa sopimuksen tehneestä alueellisesta tilausvälityskeskuksesta.

2019

- 1.1.2019 alkaen lääkekustannusten vuosiomavas- tuu on 572 euroa.

2020

- 1.1.2020 alkaen lääkekustannusten vuosiomavas- tuu on 577,66 euroa.

2021

- 1.1.2021 alkaen korkeakouluopiskelijoiden matkat opiskeluterveydenhuoltoon korvataan sairaanhoito- vakuutuksesta. Korkeakouluopiskelijat käyttävät Yli- oppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) palveluja ja voivat saada näistä perusterveydenhuollon mat- koista korvausta.
- 1.1.2021–31.12.2021 koronaviruksen (COVID-19) PCR-tutkimuksen korvaustaksa on 100,00 euroa. Korvaus voidaan maksaa suoraan korvauksena yksi- tyiselle palveluntuottajalle silloinkin, kun omavas- tuosuuden on maksanut testattavan työnantaja.

Taksat. Kela vahvistaa yksityissektorin lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioille taksat. Korvaus on sama kuin taksa. Jos peritty hinta on taksaa matalampi, kor- vauksena maksetaan peritty hinta. Taksojen perusteet määrää valtioneuvosto.

2018

- Från 1.1.2018 kan man på en och samma gång in- handla ett dyrt läkemedel i en sådan mängd att grän- sen för årssjälvrisken överskrids. I övrigt får man fort- farande ersättning för dyra läkemedel som kostar över 1 000 euro per förpackning endast för en mängd som motsvarar behovet för en månad på en gång.
- Från 1.7.2018 ersätts endast taxiresor som har be- ställts via en regional beställningscentral som har ingått avtal med FPA.

2019

- Från 1.1.2019 är kundens årssjälvrisk för läkeme- delskostnader 572 euro.

2020

- Från 1.1.2020 är kundens årssjälvrisk för läkeme- delskostnader 577,66 euro.

2021

- Från 1.1.2021 ersätts kostnaderna för högskolestu- derandes resor till studerandehälsovård från sjuk- vårdsförsäkringen. Högskolestuderande anlitar Stu- denternas hälsovårdsstiftelses (SHVS) tjänster och kan få ersättning för resor till sådan primärvård som stiftelsen tillhandahåller.
- Undedr perioden 1.1.2021–31.12.2021 är ersätt- ningstaxan 100,00 euro för PCR-test för coronavi- rus (COVID-19). Ersättningen kan betalas som di- rektersättning till en privat serviceproducent också om självriskandelen betalas av den testade perso- nens arbetsgivare.

Taxor. FPA fastställer taxor för den privata sektorns lä- kar- och tandläkararvoden. Ersättningen är densamma som taxan. Om det pris som tagits ut är lägre än taxan, betalas det uttagna priset i ersättning. Grunderna för taxorna bestäms av statsrådet.

Taksoja on vuodesta 2005 alkaen tarkistettu seuraavina ajankohtina:

Taxorna har justerats vid följande tidpunkter fr.o.m. 2005:

	Tarkistusajankohta		Justeringstidpunkt
Lääkäripalkkiot	1.1.2005 ¹⁾		1.1.2005 ¹⁾
	1.1.2009		1.1.2009
	1.1.2013	Taksauudistus	1.1.2013
	1.1.2014		1.1.2014
	1.1.2015		1.1.2015
	1.1.2016	Taksauudistus	1.1.2016
Hammashoito	1.1.2005 ¹⁾		1.1.2005 ¹⁾
	1.6.2006	Taksauudistus	1.6.2006
	1.1.2008	Taksakorotus	1.1.2008
	1.1.2009		1.1.2009
	1.1.2010 ²⁾		1.1.2010 ²⁾
	1.1.2013	Taksauudistus	1.1.2013
	1.1.2014		1.1.2014
	1.1.2015	Taksauudistus	1.1.2015
1.1.2016		1.1.2016	
Laboratoriotutkimukset	1.6.2007		1.6.2007
	1.6.2010		1.6.2010
	1.1.2013	Taksauudistus	1.1.2013
	1.1.2014		1.1.2014
	1.1.2015		1.1.2015
	1.1.2016		1.1.2016
Radiologiset tutkimukset	1.6.2007		1.6.2007
	1.1.2011		1.1.2011
	1.1.2013	Taksauudistus	1.1.2013
	1.1.2016		1.1.2016
Fysioterapia	1.1.2005		1.1.2005
	1.1.2013	Taksauudistus	1.1.2013
	1.1.2016		1.1.2016

1) Suu- ja leukakirurgisten toimenpiteiden taksojen yhtenäistäminen lääkärin- ja hammaslääkärin palkkiotaksoissa. Taxorna för mun- och käkkirurgiska åtgärder förenhetligades i taxorna för läkar- och tandläkararvoden.

2) Suihygienistien palkkioille määriteltiin euromääräiset korvaustaksat. För munhygienistarvodena fastställdes ersättningstaxor i euro.

4 Työterveyshuolto

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2006

- 1.1.2006 jälkeen aiheutuneista ehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokka I) kustannuksista korvaus on ollut sekä työnantajilla että yrittäjillä 60 % (ennen pääsääntöisesti 50 %).
- 1.1.2006 alkaen yrittäjät ja muut omaa työtään tekevät ovat voineet ennalta ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestää itselleen sairaanhoitoa ja muita terveydenhuollon palveluja. Korvattavaa sairaanhoitoa on yleislääkäritasoinen avosairaanhoito ja erityistapauksissa erikoislääkärin palvelut. Sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.
- Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä

4 Företagshälsovård

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2006

- För kostnader för preventiv företagshälsovård (ersättningsklass I) som uppkommit efter 1.1.2006 är ersättningen 60 % för både arbetsgivare och företagare (tidigare i regel 50 %).
- Sedan 1.1.2006 kan företagare och andra som utför eget arbete förutom preventiv företagshälsovård även anordna sjukvård och andra hälsovårdstjänster för egen räkning. Ersättning kan betalas för öppen sjukvård på allmänläkarnivå och i särskilda fall för specialisttjänster. Av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.
- Sedan år 2006 kan en företagare, som är arbetsgivare och som ordnat sjukvårdstjänster för sina anställda och sig själv, söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare in-

yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

2009

- 1.1.2009 yrittäjien työterveyshuollon korvauskäytäntöä uudistettiin. Korvausluokan I kustannuksille asetettiin kaksi toisistaan riippumatonta enimmäismäärää; suurempi enimmäismäärä työpaikkaselvityksille ja pienempi muulle ehkäisevälle työterveyshuololle. Korvausluokka II säilyi ennallaan. Maatalousyrittäjän työpaikkaselvitysten korvausmenettely laajeni koskemaan yksityisiä työterveyshuoltopalvelujen tuottajia, samalla kalenterivuoden aikana valtion varoista maksettavalle korvaukselle asetettiin yläraja.

2010

- 1.1.2010 alkaen kaikki työterveyshuollon palveluntuottajat ovat voineet hankkia julkisilta sairaaloilta tukipalveluina mm. laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia. Tukipalvelujen kustannukset korvataan sekä korvausluokassa I että korvausluokassa II.
- 1.1.2010 alkaen maatalouden asiantuntija on voinut osallistua maatalousyrittäjän työpaikkaselvitykseen oman alansa asiantuntijana silloin, kun työterveyshuollon ammattihenkilö pitää sitä tarpeellisenä.

2011

- 1.1.2011 alkaen 60 % korvauksen ehtona korvausluokassa I oli, että työpaikka ja työterveyshuolto ovat yhteistyössä sopineet tavoitteet ja käytännöt työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toteuttamiseksi. Muutoin korvaus oli 50 %. Korvausmuutosta sovellettiin tilikaudella 2011 niihin hakemuksiin, joissa työnantajan tilikausi päättyi 31.12.2011 tai sen jälkeen.

2012

- 1.1.2012 alkaen voi yksin toimiva yrittäjä saada itselleen järjestämästään ehkäisevästä työterveyshuollosta korvausta 60 % vain, jos hän on yhdessä työterveyshuollon kanssa sopinut ja suunnitellut työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toimintakäytännön kirjallisena työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan. Muussa tapauksessa korvaus ehkäisevästä työterveyshuollosta on 50 %.
- 1.6.2012 alkaen työntekijän työkyvyttömyyden pitkittyessä työterveyshuollon on arvioitava työntekijän jäljellä oleva työkyky ja selvitettävä yhdessä työntekijän ja työnantajan kanssa työntekijän mahdollisuudet jatkaa työssä. Työntekijän on toimitettava työterveyshuollon lausunto Kelaan viimeistään silloin, kun hänelle on maksettu sairauspäivärahaa 90 päivältä.

2014

- 1.1.2014 asetusmuutos hyvän työterveyshuoltoikäntönnön periaatteista täsmentää työterveyshuol-

går i statistiken över arbetsgivarordnad företagshälsovård.

2009

- 1.1.2009 ändrades ersättningsförfarandet vad gäller företagshälsovård för företagare. Beträffande kostnaderna i ersättningsklass I infördes två av varandra oberoende maximibelopp; ett högre maximibelopp för arbetsplatsutredningar och ett lägre för annan förebyggande företagshälsovård. Ersättningsklass II förblev oförändrad. Ersättningsförfarandet vad gäller arbetsplatsutredningar hos lantbruksföretagare utvidgades till att gälla även privata producenter av företagshälsovårdstjänster. Samtidigt fastställdes en övre gräns för den ersättning som under ett kalenderår betalas av statens medel.

2010

- Sedan 1.1.2010 kan alla företagshälsovårdsproducenter från offentliga sjukhus upphandla stödtjänster i form av bl.a. laboratorie- och bildiagnostiska undersökningar. Kostnaderna för stödtjänsterna är ersättningsgilla både i ersättningsklass I och ersättningsklass II.
- Sedan 1.1.2010 kan en sakkunnig inom lantbruk delta i arbetsplatsutredningen för en lantbruksföretagare som sakkunnig inom den egna branschen ifall en yrkesutbildad person inom företagshälsovården anser det vara nödvändigt.

2011

- Fr.o.m. 1.1.2011 var villkoret för 60 % ersättning i ersättningsklass I att arbetsplatsen och företagshälsovården hade gemensamt överenskomna mål och förfaranden för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödjande av arbetsförmågan. Annars var ersättningen 50 %. Ändringen tillämpades under räkenskapsperioden 2011 på de ansökningar där arbetsgivarens räkenskapsperiod slutade 31.12.2011 eller senare.

2012

- Från och med 1.1.2012 kan en självständigt verksam företagare få 60 % i ersättning för kostnader för företagshälsovård endast om företagaren tillsammans med företagshälsovården har avtalat och planerat praxis för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödjande av arbetsförmågan och intagit detta i en skriftlig verksamhetsplan för företagshälsovården. I annat fall är ersättningen för förebyggande företagshälsovård 50 %.
- Från och med 1.6.2012 ska företagshälsovården vid långvarig arbetsförmåga bedöma arbetstagarens återstående arbetsförmåga och tillsammans med arbetstagaren och arbetsgivaren utreda arbetstagarens möjligheter att fortsätta arbeta. Senast när sjukdagpenning har betalats ut till arbetstagaren för 90 dagar ska arbetstagaren lämna in ett utlåtande från företagshälsovården till FPA.

2014

- 1.1.2014 preciserades genom en ändring av statsrådets förordning om principerna för god företagshäl-

lon yhteistyökäytäntöjä työpaikan ja muun terveydenhuollon kanssa sekä painottaa työntekijän terveyden ja toimintakyvyn edistämisen tukemista.

- 1.1.2014 alkaen työterveyshuollon korvattavuuden piiriin tuli uutena työterveyshuollon asiantuntijana sosiaalialan asiantuntija.

2016

- 1.3.2016 alkaen työterveyshuollon sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon etäpalveluja korvataan työterveyshuollon kustannuksina.
- Tilikaudesta 2016 alkaen työnantajalle korvataan työterveyshuollon kustannuksia vain, jos työpaikalla on tehty työpaikkaselvitys.

2017

- 1.1.2017 alkaen työnantajalla on velvollisuus järjestää taloudellisella ja tuotannollisella perusteella irtisanotulle työntekijälle työterveyshuolto 6 kuukauden ajan työntekovelvollisuuden päättymisestä. Velvollisuus koskee työnantajia, joiden palveluksessa työskentelee säännöllisesti vähintään 30 työntekijää. Lisäksi edellytyksenä on, että työntekijän työsuhde on kestänyt vähintään 5 vuotta.
- 1.1.2017 alkaen ehkäisevän työterveyshuollon etäpalveluja (korvausluokka I) korvataan työterveyshuollon kustannuksina.
- 1.1.2017 alkaen työpaikkaselvitys on työterveyshuollon kustannusten korvaamisen edellytys myös yrittäjällä.

2018

- 1.1.2018 alkaen yrittäjä voi saada omista työterveyshuoltokustannuksistaan suorakorvauksen myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Aiemmin se on ollut mahdollista saada vain terveyskeskukselta ostetusta työterveyshuollosta. Muutos koskee myös maatalousyrittäjien tilakäyntien valtionosuuden korvaamista.
- 1.1.2018 alkaen Kela maksaa maatalousyrittäjälle työpaikkaselvityksen (tilakäynnin) kustannuksista 50 % tai 60 % sairausvakuutuslain mukaista korvausta ja enintään 40 % valtion muista varoista rahoitettavaa korvausta.
- 10.12.2018 alkaen työnantajille ja yrittäjille korvattavien työterveyshuollon kustannusten enimmäismäärät jäädytettiin vuoden 2017 tasolle. Seuraavan kerran enimmäismäärät tarkistetaan vuonna 2021.

2020

- 1.1.2020 alkaen määritellään yksi yhteinen laskennallinen enimmäismäärä korvausluokille I ja II työnantajan järjestämässä työterveyshuollossa. Ensimmäisessä korvataan ehkäisevän työterveyshuollon eli korvausluokan I kustannukset. Enimmäismäärän voi käyttää kokonaan ehkäisevään työterveyshuoltoon. Sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon eli korvausluokan II kustannuksia voidaan korvata enintään 40 prosenttia enimmäismäärästä.

sovärdspraxis samarbetet inom företagshälsovården mellan arbetsplatsen och den övriga hälso- och sjukvården samt betonades främjandet av de anställdas hälsa och funktionsförmåga.

- 1.1.2014 fick ersättningsystemet för företagshälsovården en ny sakkunnig (sakkunnig inom det sociala området).

2016

- Från 1.3.2016 ersätts sjukvård och annan hälsovård inom företagshälsovården som gets i form av distanstjänster som kostnader för företagshälsovård.
- Från och med räkenskapsperioden 2016 betalas ersättning till arbetsgivaren för kostnader för företagshälsovård endast om en arbetsplatsutredning gjorts på arbetsplatsen.

2017

- Från 1.1.2017 är arbetsgivaren skyldig att ordna företagshälsovård för arbetstagare som sagts upp av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker under sex månader från det att skyldigheten att arbeta upphörde. Skyldigheten gäller arbetsgivare som regelbundet har minst 30 anställda. Ett ytterligare villkor är att anställningen har fortgått i minst 5 år.
- Från 1.1.2017 ersätts förebyggande distanstjänster inom företagshälsovården (ersättningsklass I) som kostnader för företagshälsovård.
- Från 1.1.2017 förutsätts en arbetsplatsutredning också av företagare för att kostnaderna för företagshälsovård ska ersättas.

2018

- Från 1.1.2018 kan företagare få direktersättning för sina företagshälsovårdskostnader också av privata serviceproducenter. Tidigare har det här varit möjligt bara i fråga om företagshälsovård som köpts av en hälsovårdscentral. Ändringen gäller också statsandelen för ersättning för gårdsbesök för lantbruksföretagare.
- Från 1.1.2018 betalar FPA ersättning enligt sjukförsäkringslagen till lantbruksföretagare för 50 % eller 60 % av kostnaderna för en arbetsplatsutredning (gårdsbesök) och högst 40 % i ersättning av statens övriga medel.
- Från 10.12.2018 frystes maximibeloppen för de företagshälsovårdersättningar som betalas till arbetsgivare och företagare på 2017 års nivå. Maximibeloppen justeras nästa gång 2021.

2020

- Från 1.1.2020 fastställs ett gemensamt kalkylerat maximibelopp för ersättningsklass I och II inom företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren. I första hand ersätts förebyggande företagshälsovård, dvs. kostnaderna i ersättningsklass I. Maximibeloppet kan i sin helhet användas för förebyggande företagshälsovård. Sjukvård och annan hälsovård, dvs. ersättningsklass II, kan ersättas upp till 40 % av maximibeloppet.

- 1.1.2020 alkaen työnantajien ehkäisevän työterveys- huollon eli korvausluokan I korvaus on 60 %. Muu- tosta sovelletaan ensimmäisen kerran työnantajan tilikauteen, josta yli puolet on vuonna 2020.

2021

- 1.1.2021 alkaen yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien ehkäisevän työterveyshuollon korvaus on 60 % hyväksytyistä kustannuksista yrittäjäkohtai- seen enimmäismäärään saakka. Sairaanhoidon kor- vaus on 50 % hyväksytyistä tarpeellisista ja kohtuul- lisista kustannuksista, kun korvaamisen muut edel- lytykset täyttyvät. Yrittäjälle maksettava korvaus ei voi ylittää yrittäjäkohtaista korvauksen enimmäis- määrää.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työnteki- jäkohtaiset enimmäismäärät vuosina 2005–2019, euroa/vuosi:

Vuosi	Korvausluokka I		Korvausluokka II	
	Kustan- nukset €	Korvaukset 50 % / 60 % €	Kustan- nukset €	Kor- vaukset €
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15
2009	148,70	89,22	223,10	111,55
2010	152,60	91,56	228,90	114,45
2011	156,70	78,35/ 94,02	235,10	117,55
2012	160,00	80,00/ 96,00	240,10	120,05
2013	163,20	81,60/ 97,92	244,90	122,45
2014	165,60	82,80/ 99,36	248,50	124,25
2015	167,50	83,75/100,50	251,40	125,70
2016	169,00	84,50/101,40	253,40	126,70
2017	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05
2018	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05
2019	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05

Huomautus. Erityisestä syystä (esim. työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitet- tyä suurempi.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työnteki- jäkohtaiset enimmäismäärät vuodesta 2020 lähtien, euroa/vuosi:

Vuosi	Korvausluokka I, 60 % (yhteinen enimmäis- määrä)		Korvausluokka II, 50 % ¹	
	Kustan- nukset, €	Korvaukset €	Kustan- nukset €	Korvaukset €
2020	423,60	169,44	254,16	84,72

1) Korvausluokan II kustannuksia korvataan enintään 40 % yhteisestä enimmäismäärästä.

Huomautus. Erityisestä syystä (esim. työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitet- tyä suurempi.

- Från 1.1.2020 är ersättningsgraden 60 % för före- byggande företagshälsovård som ordnas av arbets- givaren, dvs. ersättningsklass II. Ändringen tilläm- pas första gången på en arbetsgivares räkenskaps- period när över hälften av perioden infaller år 2020.

2021

- För företagare och andra som utför eget arbete är från 1.1.2020 ersättningsgraden för förebyggande före- tagshälsovård 60 % av de godtagbara kostnaderna upp till maximibeloppet per företagare. Ersättningen för sjukvård är 50 % av de godkända, nödvändiga och skäliga kostnaderna när de allmänna förutsätt- ningarna för ersättning uppfylls. Den ersättning som betalas till en företagare kan inte överskrida maximi- beloppet av ersättningen per företagare.

Maximibelopp för ersättning per arbetstagare för före- tagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren år 2005– 2019, euro/år:

År	Ersättningsklass I		Ersättningsklass II	
	Kost- nader €	Ersättningar 50 % / 60 % €	Kost- nader €	Ersätt- ningar €
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15
2009	148,70	89,22	223,10	111,55
2010	152,60	91,56	228,90	114,45
2011	156,70	78,35/ 94,02	235,10	117,55
2012	160,00	80,00/ 96,00	240,10	120,05
2013	163,20	81,60/ 97,92	244,90	122,45
2014	165,60	82,80/ 99,36	248,50	124,25
2015	167,50	83,75/100,50	251,40	125,70
2016	169,00	84,50/101,40	253,40	126,70
2017	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05
2018	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05
2019	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05

Observera. Av särskilda skäl (t.ex. om arbetsplatsen är liten) kan ersättningen vara större än det be- lopp som upptas i tabellen.

Maximibelopp för ersättning per arbetstagare för fö- retagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren från år 2020, euro/år:

År	Ersättningsklass I, 60 % (sammanlagt maximi- belopp)		Ersättningsklass II, 50 % ¹	
	Kostna- der €	Ersättningar €	Kostna- der €	Ersätt- ningar €
2020	423,60	169,44	254,16	84,72

1) Av kostnaderna i ersättningsklass II ersätts högst 40 procent av det sammanlagda maximibeloppet.

Observera. Av särskilda skäl (t.ex. om arbetsplatsen är liten) kan ersättningen vara större än det be- lopp som upptas i tabellen.

Liite 3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys

Bilaga 3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner

1 Pääpiirteet

- 1.1.1939 Ns. vanhan kansaneläkelain säännös sairaanhoidon, ammattiopetuksen ja työvälineiden antamisesta työkyvyttömyyseläkkeen saajalle työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi sekä sairaanhoidon antamisesta työkyvyttömyyden estämiseksi.
- 1.1.1957 Uuden kansaneläkelain mukaan voitiin vakuutetulle kustantaa lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa pysyvän työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi.
- 1.4.1964 Sairausvakuutuslaki velvoitti käyttämään vuosittain 2 % vakuutettujen sairausvakuutusmaksuista sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoitettavaan toimintaan.
- 1.10.1991 Laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki tulivat voimaan. Samalla kumottiin kansaneläke- ja sairausvakuutuslain kuntoutussäännökset
- 1.10.2005 Laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki yhdistettiin laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista.

2 Kuntoutusetuudet

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin Kelan järjestämän kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen matkakustannusten omavastuut. Matkakohtainen omavastuu on 9,25 euroa yhdensuuntaista matkaa kohti ja yhteinen vuotuinen omavastuu 157,25 euroa. Kuntoutuksen matkakustannukset korvataan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.
- 1.1.2005 oikeus kuntoutusrahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64-vuotiaisiin). Sairausvakuutuslain selkeyttämisestä aiheutui muutoksia myös kuntoutusrahaan.
- 1.1.2005 alkaen ylläpitokorvaus on 8 euroa päivässä (ennen 5,05 euroa päivässä).
- 1.10.2005 laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki yhdistettiin laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista. Uudistus oli pääosin tekninen, ja vakiintunut tulkinta kirjattiin lakiin.

1 Huvuddrag

- 1.1.1939 Den gamla folkpensionslagen innehöll en bestämmelse om att invaliditetspensionstagare för återställande av arbets- och förvärvsförmågan kunde få sjukvård, yrkesundervisning och arbetsredskap. Likaså kunde försäkrade få sjukvård för förebyggande av invaliditet.
- 1.1.1957 Enligt den nya folkpensionslagen kunde försäkrade bekostas medicinalvård, utbildning och arbetsvård för förhindrande av varaktig arbetsoförmåga eller för återställande av arbets- och förvärvsförmåga.
- 1.4.1964 Sjukförsäkringslagen ålade anstalten att för sjukdomsprevention och rehabilitering av försäkrade årligen använda 2 % av de inflytna sjukförsäkringspremierna.
- 1.10.1991 Lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning trädde i kraft. Samtidigt upphävdes bestämmelserna om rehabilitering i folkpensions- och sjukförsäkringslagen.
- 1.10.2005 Lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning sammanfördes i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

2 Rehabiliteringsförmåner

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- 1.1.2005 kombinerades och förenhetligades bestämmelserna om självriskandelen för resekostnader inom rehabiliteringen och sjukförsäkringen. Självriskan per enkelresa är 9,25 euro och den sammanlagda årssjälvriskan är 157,25 euro. Kostnader för resor till rehabilitering ersätts genom sjukförsäkringssystemet.
- 1.1.2005 fick 67-åringar rätt till rehabiliteringspenning (tidigare 64 år). Revideringen av sjukförsäkringslagen medförde även ändringar avseende rehabiliteringspenningen.
- Från 1.1.2005 är ersättningen för uppehälle 8 euro/dag (tidigare 5,05 euro/dag).
- 1.10.2005 sammanfördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Ändringarna var främst av teknisk natur och vedertagen tolkning skrevs in i lagen.

2006

- 1.1.2006 alkaen työttömillä on ollut oikeus kuntoutusrahan päihdehuoltolain mukaisen yksilökuntoutuksen ajalta. Ennen kuntoutusrahan myöntäminen edellytti kuntoutukseen hakeutumista työpaikan kautta.

2010

- 1.1.2010 alkaen ylläpitokorvaus on 9 euroa päivässä (ennen 8 euroa päivässä).

2011

- 1.1.2011 alkaen Kelan harkinnanvarainen kuntoutuspsykoterapia siirrettiin Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaksi lakisääteiseksi toiminnaksi.
- 1.3.2011 alkaen kuntoutusrahan vähimmäismäärä sidottiin kansaneläkeindeksiin.

2012

- 1.1.2012 alkaen ei ole enää järjestetty aikuisten reumaa sairastavien kuntouttavaa hoitoa. Harkinnanvaraisten kuntoutujien kuntouttavan hoidon palvelut sisältyvät harkinnanvaraisten yksilöllisten kuntoutusjaksojen standardiin. Vaikeavammaisten kuntoutujien kuntouttavan hoidon palvelut sisältyvät vaikeavammaisten yksilöllisten kuntoutusjaksojen standardin tules- ja reumalinjaan.
- 1.1.2012 alkaen ASLAK-kursseja on järjestetty joko lyhyt- tai pitkäkestoisina. Narkolepsiaa sairastavien lasten sopeutumismennuskurssitoiminta alkoi.

2013

- 1.1.2013 Kelan kuntoutuskurssipalvelut uudistuivat. Uutena kurssipalveluna alkoivat mm. nuorille mielenterveyden häiriötä sairastaville tarkoitetut kuntoutuskurssit.
- Yli 65-vuotiaiden mahdollisuus osallistua Kelan kurssimuotoiseen kuntoutukseen parani, koska useiden kurssien ikärajoja laajennettiin tai poistettiin kokonaan.

2014

- 1.1.2014 alkaen ammatillisen kuntoutuksen ja nuoren kuntoutusrahan myöntämisedellytyksiä muutettiin niin, että nykyistä useampi työikäinen ja erityisesti nuori pääsee varhemmin ammatilliseen kuntoutukseen. Kuntoutusta myönnettäessä huomioidaan aikaisempaa laajemmin sairauden lisäksi myös muut kuntoutujan elämäntilanteeseen vaikuttavat asiat. Ammatillisen kuntoutuksen myöntämisedellytyksistä poistettiin työkyvyttömyyden uhka ja lisättiin opiskelukyky työkyvyn ohelle.

2015

- 1.1.2015 kuntoutustarveselvitys ja kuntoutustutkimus yhdistyivät ammatilliseksi kuntoutuspalvelukseksi.
- 1.10.2015 alkaen kuntoutusrahaa voitiin maksaa osakuntoutusrahana, mikä mahdollistaa osapäiväisen työskentelyn kuntoutuksen aikana. Samalla kuntoutuspäivän vähimmäiskesto lyheni, jolloin kuntou-

2006

- Sedan 1.1.2006 har arbetslösa haft rätt till rehabiliteringspenning för tid i individuell rehabilitering enligt lagen om missbrukarvård. Tidigare beviljades rehabiliteringspenning förutsatt att personen sökt sig till rehabilitering via arbetsplatsen.

2010

- Från 1.1.2010 är ersättningen för uppehälle 9 euro/dag (tidigare 8 euro/dag).

2011

- 1.1.2011 införlivades den rehabiliterande psykoterapi som FPA ordnat enligt prövning med sådan lagstadgad verksamhet som FPA är skyldig att ordna.
- 1.3.2011 bands rehabiliteringspenningens minimibelopp till folkpensionsindex.

2012

- Sedan 1.1.2012 ordnas inte längre rehabiliterande vård för vuxna reumatiker. Rehabiliterande vård enligt prövning ingår i FPA:s standard för individuella rehabiliteringsperioder som ordnas inom ramen för rehabilitering enligt prövning. Rehabiliterande vård för gravt handikappade klienter ingår i den standard som gäller individuella rehabiliteringsperioder för gravt handikappade med sjukdomar i rörelseorganen och reumatiska sjukdomar.
- Sedan 1.1.2012 ordnas ASLAK-kurserna antingen som långa eller korta kurser. Anpassningskurser för barn med narkolepsi började ordnas.

2013

- 1.1.2013 förnyades FPA:s rehabiliteringskursservice. En ny kursservice som då inleddes var bl.a. rehabiliteringskurser för unga som lider av mentala störningar.
- Möjligheterna för personer över 65 år att delta i FPA-rehabilitering som ordnas i form av kurser förbättrades i och med att åldersgränsen för många kurser höjdes eller slopades helt.

2014

- 1.1.2014 ändrades villkoren för beviljande av rehabiliteringspenning vid yrkesinriktad rehabilitering samt rehabiliteringspenning för unga så att fler, särskilt unga, personer kan få yrkesinriktad rehabilitering i ett tidigare skede. Vid beviljandet av rehabilitering beaktas förutom sjukdom i större utsträckning än tidigare även andra faktorer som inverkar på klientens livssituation. Ur villkoren för beviljande av yrkesinriktad rehabilitering slopades risk för arbetsoförmåga och intogs i tillägg till arbetsförmåga även studieförmåga.

2015

- 1.1.2015 sammanslogs rehabiliteringsundersökningen och utredningen av rehabiliteringsbehovet till yrkesinriktad rehabiliteringsutredning.
- Från 1.10.2015 kunde rehabiliteringspenningen betalas ut i form av partiell rehabiliteringspenning, vilket möjliggör deltidsarbete under rehabiliteringen. Samtidigt förkortades rehabiliteringsdagens minimi-

tusrahaa voi saada matkoineen vähintään neljä tuntia kestävän kuntoutuspäivän ajalta. Yhden päivän omavastuu-aika ulotettiin koskemaan enintään 20 arkipäivää kestävää yksilökuntoutusta aikaisemman 18 arkipäivän sijaan. Nuoren kuntoutusrahaa koskevia myöntämisedellytyksiä täsmennettiin niin, että nuoren toimintakyvyn olennaista heikentymistä arvioidaan samalla tavalla kuin Kelan ammatillisessa kuntoutuksessa.

2016

- 1.1.2016 alkaen Kelan järjestämän vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen myöntämisedellytykset muuttuivat. Kuntoutuksen nimi muuttui vaativaksi lääkinnälliseksi kuntoutukseksi. Samalla myös kuntoutuksen sisältö uudistui.
- 1.1.2016 alkaen Kela järjestää sekä työelämässä oleville että työelämästä poissa oleville tuki- ja liikuntaelinoireisille kuntoutujille uudentyyppisiä, vain avomuotoisina toteutettavia tules-kursseja.
- 1.1.2016 Kelan järjestämän kuntoutuspsykoterapian korvauksen määrä muuttui. Korvaus on sama sekä nuorille että aikuisille. Lisäksi korvaustasoja on vain yksi eikä terapeutin koulutustaso vaikuta maksettavan korvauksen määrään.
- 1.5.2016 alkaen Kela järjestää työssä oleville työkykyä tukevaa ammatillista KIILA-kuntoutusta. KIILAKursit korvaavat TYK-kuntoutuksen.

2017

- 1.1.2017 alkaen työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus on korvannut työkokeilun, työhönvalmennuksen ja mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennuksen.
- 1.1.2017 alkaen työtuloihin perustuva kuntoutusraha on 70 % päiväansioista 30 350 euron vuosityötuloon asti. Yli 30 350 euron vuositytuloista korvausaste laskee 20 %:iin. Ammatillisessa kuntoutuksessa työtulojen perusteella maksettava kuntoutusraha on edelleen 75 % vuosityötulon kolmassadasosasta.
- 1.1.2017 alkaen nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisen kuntoutuksen aikainen vähimmäismäärä korotettiin takuueläkkeen tasolle. Nämä vähimmäismäärät sidottiin KEL-indeksiin.
- 1.1.2017 alkaen kuntoutusrahaa on voitu myöntää myös yleissivistävään peruskoulutukseen, kun se myönnetään ammatillisena kuntoutuksena henkilölle, jolta puuttuu ammatillinen tutkinto.
- 1.1.2017 alkaen Kelan on selvitettävä nuoren kuntoutusrahaa koskevaa hakemusta ratkaistessaan, onko hakijalla lisäksi oikeus koulutukseen ammatillisena kuntoutuksena (KKRL 20 § 4 mom.).

längd, och därmed kan rehabiliteringspenning och reseersättning betalas för en rehabiliteringsdag om minst fyra timmar. Självrisiktiden på en dag började gälla individuell rehabilitering om högst 20 vardagar i stället för tidigare 18 vardagar. Villkoren för beviljande av rehabiliteringspenning för unga preciseras så att en väsentlig försämring av den ungas funktionsförmåga bedöms på samma sätt som vid yrkesinriktad FPA-rehabilitering.

2016

- 1.1.2016 ändrades villkoren för beviljande av medicinsk rehabilitering som ordnas av FPA för personer med svår funktionsnedsättning. Namnet på rehabiliteringen ändrades till krävande medicinsk rehabilitering. Också rehabiliteringens innehåll förnyades.
- Från 1.1.2016 ordnar FPA nya typer av kurser enbart i öppen vård för personer med symtom i rörelseorganen, både för personer som är ute i arbetslivet och personer som står utanför arbetslivet.
- 1.1.2016 ändrades beloppet av ersättningen vid rehabiliterande psykoterapi som ordnas av FPA. Ersättningen är densamma för både unga och vuxna. Det finns bara en ersättningsnivå och terapeutens utbildningsnivå inverkar inte på ersättningen.
- Från 1.5.2016 ordnar FPA yrkesinriktad rehabilitering i form av KIILA-rehabilitering för att stödja arbetsförmågan hos personer som är ute i arbetslivet. KIILAKurserna ersätter TYK-rehabiliteringen.

2017

- Från 1.1.2017 har sysselsättningsfrämjande yrkesinriktad rehabilitering ersatt arbetsprövning, arbetsutbildning och arbetsprövning för mentalvårdsklienter.
- Från 1.1.2017 är den rehabiliteringspenning som grundar sig på arbetsinkomsten 70 % av dagsinkomsten upp till en årsinkomst på 30 350 euro. För den årsinkomst som överstiger 30 350 euro sjönk ersättningsgraden till 20 %. Den rehabiliteringspenning som betalas på basis av inkomsten i samband med yrkesinriktad rehabilitering är fortsättningsvis 75 % av en trehundrededel av årsinkomsten.
- Från 1.1.2017 höjdes minimibeloppet av rehabiliteringspenningen för unga och rehabiliteringspenningen vid yrkesinriktad rehabilitering till samma nivå som garantipensionen. Dessa minimibelopp knöts till folkpensionsindexet.
- Från 1.1.2017 har rehabiliteringspenning kunnat beviljas också för allmänbildande grundutbildning då den beviljats som yrkesinriktad rehabilitering till en person som saknar yrkesinriktad examen.
- Från 1.1.2017 ska FPA vid avgörande av en ansökan om rehabiliteringspenning för unga utreda om den sökande dessutom har rätt till utbildning i form av yrkesinriktad rehabilitering (20 § 4 mom. i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner).

- 1.1.2017 alkaen Kelan maksama kuntoutusraha ei estä työntekijän eläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen maksamista. Työeläkelaitos vähentää suoraan maksamastaan eläkkeestä Kelan kuntoutusrahan, jos sitä on maksettu samalle ajalle.
- 1.1.2017 alkaen työuraeläkettä saavalle voidaan maksaa eläkkeensaajan kuntoutusrahaa. Osittainen varhennettu vanhuuseläke ei vaikuta kuntoutusrahan maksamiseen.

2018

- 1.3.2018 alkaen voidaan myöntää ammatillisia kuntoutusvelvityksiä harkinnanvaraisen kuntoutuksen varoin (KKRL 12 §) alle 30-vuotiaille NEET-nuorille eli nuorille, joilla ei ole työ- tai opiskelupaikkaa ja jotka eivät ole suorittamassa siviilipalvelusta tai asepalvelusta. NEET-nuorelta ei edellytetä diagnosoitua sairautta, vaan riittää, että toimintakyky on heikentynyt.

2019

- 1.1.2019 alkaen voidaan myöntää ammatillista kuntoutusta ilman lääkärinlausuntoa 16–29-vuotiaalle nuorelle, jolla ei ole opiskelu- tai työpaikkaa tai jonka opinnot ovat keskeytyneet tai vaarassa keskeytyä.

2020

- 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavat kuntoutusrahat määräytyvät vuositulon perusteella.
- 1.3.2020 alkaen Kela järjestää neuropsykiatrista moniammatillista LAKU-perhekuntoutusta 5–15-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen. Lapsella tai nuorella pitää olla diagnosoituna jokin neuropsykiatrisen häiriön, kuten ADHD, autismikirjon häiriöt tai Touretten oireyhtymä.

2021

- 1.4.2021 alkaen Kela järjestää neuropsykiatrisesti oireileville 16–29-vuotiaille nuorille arkea sekä opiskelu- ja työkykyä tukevaa Oma väylä -kuntoutusta.

Eräitä kuntoutusrahan liittyviä rahamääriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistusajankohta	Kuntoutusrahan vähimmäismäärä		Ylläpito-korvaus
	€/kk	€/pv	
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00
1.1.2012	574,12	22,96	9,00

jatkuu

- Från 1.1.2017 utgör rehabiliteringspenning från FPA inte längre ett hinder för utbetalning av invalidpension enligt lagen om pension för arbetstagare. Arbetspensionsanstalten drar av rehabiliteringspenningen från FPA direkt från den pension som arbetspensionsanstalten betalar, ifall rehabiliteringspenningen har betalats för samma tid.
- Från 1.1.2017 kan personer som får arbetslivspension beviljas rehabiliteringspenning till pensionstagare. Partiell förtida ålderspension inverkar inte på utbetalningen av rehabiliteringspenning.

2018

- Från 1.3.2018 kan man bevilja yrkesinriktade rehabiliteringsutredningar ur medlen för rehabilitering enligt prövning (FRPL 12 §) för NEET-unga under 30 år, dvs. unga som inte har arbete eller studieplats och som inte fullgör civiltjänst eller militärtjänst. Den NEET-unga förutsätts inte ha en diagnostiserad sjukdom utan det räcker att funktionsförmågan är nedsatt.

2019

- Från 1.1.2019 kan personer i åldern 16–29 år som saknar studie- eller arbetsplats eller vars studier har avbrutits eller riskerar att avbrytas beviljas yrkesinriktad rehabilitering utan läkarutlåtande.

2020

- Från 1.1.2020 fastställs rehabiliteringspenningen utifrån årsinkomsten.
- Från 1.3.2020 ordnar FPA neuropsykiatrisk multiprofessionell familjehabilitering för barn (LAKU) för barn eller unga i åldern 5–15 år samt för deras familjer. Barnet eller den unga ska ha blivit diagnostiserad med någon neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, såsom ADHD, autismspektrumtillstånd eller Tourettes syndrom.

2021

- Från 1.4.2021 ordnar FPA rehabiliteringstjänsten Min egen väg för att stöda vardagen, studie- och arbetsförmågan hos unga i åldern 16–29 år som har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Vissa belopp i anslutning till rehabiliteringspenningen har justerats enligt följande:

Justerings-tidpunkt	Rehabiliteringspenningens minimibelopp		Ersättning för uppehälle
	€/mån.	€/dag	
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00
1.1.2012	574,12	22,96	9,00

fortsätta

Tarkistus- ajankohta	Kuntoutusrahan vähim- mäismäärä		Ylläpito- korvaus	Justerings- tidpunkt	Rehabiliteringspen- ningens minimibelopp		Ersättning för uppehälle
	€/kk	€/pv	€/pv		€/mån.	€/dag	€/dag
1.1.2013	594,36	23,77	9,00	1.1.2013	594,36	23,77	9,00
1.1.2014	598,09	23,92	9,00	1.1.2014	598,09	23,92	9,00
1.1.2015	600,60	24,02	9,00	1.1.2015	600,60	24,02	9,00
1.1.2016	598,15	23,93	9,00	1.1.2016	598,15	23,93	9,00
1.1.2017	593,37	23,73	9,00	1.1.2017	593,37	23,73	9,00
1.1.2018	616,12	24,64	9,00	1.1.2018	616,12	24,64	9,00
1.1.2019	696,62	27,86	9,00	1.1.2019	696,62	27,86	9,00
1.1.2020	723,50	28,94	9,00	1.1.2020	723,50	28,94	9,00
1.1.2021	726,25	29,05	9,00	1.1.2021	726,25	29,05	9,00

Liite 4. Kelan työttömyysetuuksien kehitys

Bilaga 4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner

1 Pääpiirteet

- 1.1.1985 Työttömyysturvan peruspäiväraahjärjestelmä tuli voimaan ja annettiin Kelan hoitettavaksi
- 1.1.1991 Työvoimapolitiittisen koulutustuen hoito siirtyi ammatillisilta kurssikeskuksilta Kelalle
- 1.1.1994 Työttömyysturvajärjestelmä uusittiin 1996–98, Työttömyysturvajärjestelmää tiukennettiin, mutta toisaalta luotiin uusia työttömien aktivointiin tähtääviä etuuksia
- 2010 Työttömien koulutusajan etuudet omina etuuksinaan lakkasivat. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ja omaehtoinen opiskelu muuttuivat työllistymistä edistäviksi palveluiksi, joiden ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

2 Työttömyysturva

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat

2005

- 1.1.2005 alkaen myös 65–67-vuotiaalla on ollut oikeus työttömyysetuuteen koulutuspäivärahaa lukuun ottamatta hänen työnsä keskeytyessä lomautuksen, sääesteen tai toisten työntekijöiden työtaistelun vuoksi. Siirtyminen palkansaajasta yrittäjäksi ja päinvastoin on mahdollista ilman etuuksien menettämistä.
- 1.1.2005 alkaen työttömyysturvan piiriin kuulumisesta säädetään työttömyysturvalaissa (ennen soveltamisalalaisissa). Oikeus työttömyysetuuksiin on edelleen vain Suomessa asuvilla.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan, koulutuspäivärahaan ja -tukeen alettiin maksaa korotusosaa (4 euroa päivässä) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on irtisanottu taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolla on vähintään 20 vuoden työhistoria. Korotusosaa maksetaan peruspäivärahaan enintään 150 päivältä, koulutuspäivärahaan ja -tukeen koko koulutuksen ajalta.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan ja koulutustukeen alettiin maksaa työllistymisohjelmallista (4 euroa päivässä) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henki-

1 Huvuddrag

- 1.1.1985 Grunddagpenning för arbetslösa infördes och verkställigheten anförtröddes FPA
- 1.1.1991 Skötseln av det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet överfördes från yrkeskurscentralerna till FPA
- 1.1.1994 Arbetslöshetsskyddet reviderades 1996–98, Arbetslöshetsskyddet åtstramades men å andra sidan skapades nya förmåner avsedda att aktivera de arbetslösa
- 2010 Utbildningsförmånerna för arbetslösa slopades som separata förmåner. Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och den frivilliga utbildningen blev sysselsättningsfrämjande service under vilken arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.

2 Arbetslöshetsskyddet

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- Från 1.1.2005 har också 65–67-åringar haft rätt till förmåner vid arbetslöshet, med undantag för utbildningsdagpenning, om deras arbete avbrutits på grund av permittering, väderlekshinder eller andra arbetstagares stridsåtgärd. Att bli löntagare när man varit företagare och vice versa är möjligt utan att man går miste om förmåner.
- Från 1.1.2005 ingår bestämmelser om vilka som omfattas av arbetslöshetsskyddet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (tidigare i tillämpningslagen). Rätt till förmåner vid arbetslöshet har alltså bara de som är bosatta i Finland.
- 1.7.2005 började en förhöjningsdel (4 euro/dag) till grunddagpenningen, utbildningsdagpenningen och -stödet betalas ut till personer med minst 20 års arbetslivserfarenhet som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl. Grunddagpenningens förhöjningsdel betalas för högst 150 dagar, utbildningsdagpenningens och -stödet för hela utbildningstiden.
- 1.7.2005 började ett tillägg för sysselsättningsplan (4 euro/dag) betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som 1) sagts upp av

lölle, joka on 1) irtisanottu taloudellisista ja tuotannollisista syistä takanaan vähintään kolmen vuoden työhistoria tai 2) työsuhteen päättyessä ollut määräaikaisessa työsuhteessa vähintään kolme vuotta tai 3) ollut määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan vähintään 36 kuukautta 42 kuukauden aikana. Lisää maksetaan enintään 185 päivältä.

- Sovitellun etuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatkettiin 31.12.2007 saakka.

2006

- 1.1.2006 alkaen oikeus työmarkkinatukeen lakkasi pitkään työttömänä olleelta henkilöltä (saanut työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 pv tai työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen vähintään 180 pv), joka kieltäytyy tai eroaa tai erotetaan työstä tai työvoimapolitiittisesta koulutuksesta tai kieltäytyy tai keskeyttää ilman pätevää syytä aktivointisuunnitelmassa yms. sovittun työvoimapolitiittisen toimenpiteen. Työmarkkinatukeen henkilö saa uudelleen oikeuden, kun hän on ollut työssä tai osallistunut työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen vähintään viiden kuukauden ajan.

- 1.1.2006 alkaen valtio rahoittaa työmarkkinatuen lapsikorotuksineen sen maksukauden loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea 500 päivältä. Sen jälkeen maksetun työmarkkinatuen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat puoliksi. Jos henkilö osallistuu työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen, valtio on kuitenkin rahoittajana 500 päivän jälkeenkin.

- Yhdistelmätuki lakkaa vähitellen; sellaiselle työnantajalle, jonka kanssa yhdistelmätuesta sovittiin viimeistään 31.12.2005, tuki voitiin vielä myöntää. Uusia ei vuonna 2006 enää myönnetty eikä aiempia tukikausia jatkettu.

Vuoden 2006 alusta tuen on myöntänyt työvoimatoimisto palkkatukena. Korkeimmalla korotetulla palkkatuella tuettu työ kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloa puolella työajasta, kun taas tätä pienemmällä palkkatuella tuettu työ lasketaan kokonaisuudessaan työssäoloeseen.

- 1.1.2006 alkaen koulutuspäivärahan työttömyysedellytys lyheni 86:sta 65:een työttömyys- tai työmarkkinatukipäivään. Työttömyyspäiväraha- ja koulutuspäivärahopäivien yhteenlaskettu enimmäisaika lyheni vastaavasti 586:sta 565 päivään. Koulutuspäivärahan saannin edellytyksenä olevaan työssäoloaikaan rinnastetaan aika, jona henkilö on ollut vanhempainpäivärahalla, erityishoitotukilla, hoitovapaalla, asevelvollisena tai työkyvyttömänä. Tarkennettiin omavastuuajan määräytymistä.

ekonomiska eller produktionsmässiga skäl och har minst tre års arbetslivserfarenhet eller som 2) när anställningen upphörde har haft visstidsanställning i minst tre år eller 3) har haft visstidsanställningar hos en och samma arbetsgivare i minst 36 månader under en tid av 42 månader. Tillägget betalas för högst 185 dagar.

- Jämkad förmån fortsatte att betalas t.o.m. 31.12.2007 även om maximitiden för utbetalning hade gått ut.

2006

- Från 1.1.2006 upphörde rätten till arbetsmarknadsstöd för en långtidsarbetslös (person som har fått arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet minst 500 dagar eller minst 180 dagar efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning löpt ut) som vägrar ta emot eller lämnar eller blir uppsagd från eller avstängd från ett arbete eller arbetskraftspolitisk utbildning eller utan giltig orsak avvisar eller avbryter en sådan arbetskraftspolitisk åtgärd som avtalats i en aktiveringsplan el. dyl. Personen har rätt att på nytt få arbetsmarknadsstöd efter att han har haft ett arbete eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd i minst fem månader.

- Från 1.1.2006 betalas arbetsmarknadsstödet och den därtill anslutna barnförhöjningen av statens medel till utgången av den betalningsperiod under vilken arbetsmarknadsstöd har betalats till personen sammanlagt 500 dagar. Arbetsmarknadsstöd som betalas därefter finansieras till hälften av staten och till hälften av den kommun som är stödtagarens hemkommun. Om personen deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finansierar staten arbetsmarknadsstödet även efter de 500 dagarna.

- Det sammansatta stödet upphör gradvis; stödet kunde dock beviljas arbetsgivare med vilka avtal om stödet hade ingåtts senast 31.12.2005. År 2006 beviljades nya sammansatta stöd inte längre, och gamla stödperioder förlängdes inte heller.

Från början av 2006 har stödet beviljats av arbetskraftsbyrån i form av lönesubvention. Vid arbete som stöds med den högsta förhöjda lönesubventionen uppfylls arbetsvillkoret i samband med arbetslöshetsdagpenning så att hälften av arbetstiden medräknas medan arbete som stöds med en lägre lönesubvention är arbetsvillkorsgrundande i sin helhet.

- 1.1.2006 förkortades arbetslöshetsvillkoret i samband med utbildningsdagpenning från 86 till 65 arbetslöshets- eller arbetsmarknadsstöddagar. Det maximala sammanräknade antalet dagar i samband med arbetslöshetsdagpenning och utbildningsdagpenning förkortades på motsvarande sätt från 586 till 565 dagar. Med den tid i arbete som rätten till utbildningsdagpenning förutsätter jämställs den tid då personen haft föräldradag- eller specialvårdpenning, varit vårdledig, avtjänat sin värnplikt eller varit arbetsoförmögen. Fastställandet av självrisktiden preciserades.

a. Peruspäivärahan euromäärät vuodesta 2005

Beloppen av grunddagpenning från och med 2005

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi päiväraha, €/pv Full dagpenning, €/dag	Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
1.1.2005	23,24	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	4,88	7,16	9,23
1.1.2012	31,36	5,06	7,43	9,58
1.1.2013	32,46	5,24	7,69	9,92
1.1.2014	32,66	5,27	7,74	9,98
1.1.2015	32,80	5,29	7,77	10,02
1.1.2016	32,68	5,27	7,74	9,98
1.1.2017	32,40	5,23	7,68	9,90
1.1.2018	32,40	5,23	7,68	9,90
1.1.2019	32,40	5,23	7,68	9,90
1.1.2020	33,66	5,28	7,76	10,00
1.1.2021	33,78	5,30	7,78	10,03

b. Työmarkkinatuen ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 2005

Arbetsmarknadsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen från och med 2005

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi työ- markkinatuki, €/pv Fullt arbets- marknads- stöd, €/dag	Täyteen tukeen oikeuttava tuloraja, €/kk Inkomstgräns för fullt stöd, €/mån.				Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yksinällä Ensamstående	Huoltovollisella – Försörjningspliktig			Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
			Ei lapsia Utan barn	Korotus lasta kohti Höjning per barn	Puolison tuloista vähennetään Från makens inkomst avdras			
1.1.2005	23,24	253	848	106	536	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	253	848	106	536	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	253	848	106	536	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	253	848	106	536	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	253	848	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2010	25,63	253	1 384	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	311	1 704	130	660	4,88	7,16	9,23
1.1.2012	31,36	311	1 704	130	660	5,06	7,43	9,58
1.1.2013	32,46	311	1 044	130	–	5,24	7,69	9,92
1.1.2014	32,66	311	1 044	130	–	5,27	7,74	9,98
1.1.2015	32,80	311	1 044	130	–	5,29	7,77	10,02
1.1.2016	32,68	311	1 044	130	–	5,27	7,74	9,98
1.1.2017	32,40	311	1 044	130	–	5,23	7,68	9,90
1.1.2018	32,40	311	1 044	130	–	5,23	7,68	9,90
1.1.2019	32,40	311	1 044	130	–	5,23	7,68	9,90
1.1.2020	33,66	311	1 044	130	–	5,28	7,76	10,00
1.1.2021	33,78	311	1 044	130	–	5,30	7,78	10,03

- Sovitellun työttömyysetuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatkettiin 31.12.2009 saakka.

2009

- Vuodesta 2009 alkaen työttömyyspäivärahan ns. lisäpäiviä alettiin maksaa uusin säännöksiin. Ennen vuotta 1950 syntyneiden edellytykset lisäpäiviin säilyivät ennallaan (mm. ikäraja 57 v), mutta 1950 tai sen jälkeen syntyneiltä alettiin edellyttää, että he ovat täyttäneet 59 vuotta ennen lisäpäiviin oikeutavaa 500 päivärahopäivän täyttymistä ja että heille on kertynyt vähintään 5 vuotta työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana. Lisäpäiviä voidaan maksaa, kunnes henkilö täyttää 65 vuotta.
- 1.4.2009 alkaen työttömyysetuuden lapsikorotus on maksettu Kelan pyynnöstä etuudensaajan sijasta Kellalle siltä ajalta, jolta Kela maksaa lapselle elatus-tukea työttömyysetuuden saajan laiminlyötyä elatusvelvollisuutensa.
- 1.7.2009 alkaen koulutuspäivärahan saajalta on edellytetty työnhakusuunnitelmaa tai työllistymisohjelmaa, johon koulutus sisältyy. 65 päivän työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamista edellisen 12 kuukauden ajalta ei enää edellytetä.
- 1.7.2009 alkaen työllistymisohjelmallisän saamis-edellytyksiä muutettiin. Muutosturva laajeni työllistymisohjelmallisään oikeutettujen osalta koskemaan lomautettuja ja entistä laajemmin määräaikaisia työntekijöitä. Työllistymisohjelmallisän 185 päivän enimmäismaksuaika alkaa alusta aina, kun työnhakija täyttää uudelleen palkansaajan 34 viikon työssäoloehdon.

2010

- 1.1.2010 alkaen työttömyyspäivärahaa on maksettu työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaika kuluu myös näiden aktiivitoimenpiteiden aikana.
- Koulutustuki omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on ollut työllistymistä edistävä palvelu, jonka ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon henkilöllä työtömänä ollessaan olisi oikeus. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan kuitenkin vanhan lain mukaisesti koulutuksen loppuun asti.
- Koulutuspäiväraha omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen omaehtoinen opiskelu muuttui työllistymistä edistävä palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.
- Otettiin käyttöön käsite työllistymistä edistävä palvelu, joka käsittää työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun lisäksi työmarkkinatoimenpiteet, työ- ja koulutuskokeilun, maahanmuuttajan rinnastetut kotoutumistoimenpiteet sekä kuntouttavan työtoiminnan. Näiden lisäksi työttö-

- Jämkad arbetslöshetsförmån fortsatte att betalas t.o.m. 31.12.2009 även om maximitiden för utbetalning hade gått ut.

2009

- Från 2009 började arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar beviljas enligt nya bestämmelser. Villkoren för rätt till tilläggsdagar för dem som är födda före 1950 förblev oförändrade (bl.a. åldersgränsen 57 år), medan man av dem som är födda 1950 eller senare började förutsätta 59 års ålder innan maxigränsen på 500 dagar för rätten till dagpenning är nådd och minst 5 års arbetslivserfarenhet från de senaste 20 åren. Dagpenning för tilläggsdagar kan man få tills man fyller 65 år.
- Från 1.4.2009 har barnförhöjningen till en arbetslöshetsförmån på FPA:s begäran betalas till FPA i stället för till förmånstagaren för den tid då FPA betalar underhållsstöd till barnet när mottagaren av arbetslöshetsförmånen har försummat sin underhållsskyldighet.
- Från 1.7.2009 har man av en mottagare av utbildningsdagpenning förutsatt en jobbsökarplan eller en sysselsättningsplan som innefattar utbildning. Arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för 65 dagar under de närmast föregående 12 månaderna förutsätts inte längre.
- 1.7.2009 ändrades villkoren för rätt till tillägg för sysselsättningsplan. Omställningsskyddet utvidgades så att det i fråga om dem som har rätt till tillägg för sysselsättningsplan ska omfatta permitterade och i större utsträckning än tidigare visstidsanställda. Den maximiutbetalningstid (185 dagar) som gäller tillägget för sysselsättningsplan börjar alltid räknas på nytt när en arbetssökande på nytt uppfyller arbetsvillkoret för löntagare (34 veckor).

2010

- Från 1.1.2010 har arbetslöshetsdagpenning betalas förutom under arbetslöshetsstid också under sysselsättningsfrämjande service. Maximiutbetalningstiden för arbetslöshetsdagpenning, 500 dagar, löper också under tiden med dessa aktiva åtgärder.
- Utbildningsstödet slopas som separat förmån. Från 1.1.2010 har arbetskraftspolitisk vuxenutbildning varit sysselsättningsfrämjande service. Under studietiden betalas samma arbetslöshetsförmån som en person skulle ha rätt till som arbetslös. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagändringen betalas dock enligt den gamla lagen tills utbildningen avslutas.
- Utbildningsdagpenningen slopas som separat förmån. Från 1.1.2010 blev frivillig utbildning sysselsättningsfrämjande service under vilken arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.
- Begreppet sysselsättningsfrämjande service infördes. Den omfattar förutom den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och de frivilliga studierna också arbetsmarknadsåtgärder, arbetsprövning och utbildningsförsök, motsvarande integrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliterings-

- myysetuutta ja ylläpitokorvausta voidaan maksaa työnhakuvalmennuksen ajalta.
- 1.1.2010 alkaen peruspäivärahan korotusosaa on voitu maksaa kahdessa uudessa tilanteessa:
 - työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa on vähintään kolme vuotta
 - työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.
 - 1.1.2010 alkaen pitkän työuran päätyttyä maksettavaa peruspäivärahan korotusosaa on maksettu enintään 100 päivältä (ennen enintään 150 päivältä).
 - 1.1.2010 alkaen myös työmarkkinatukeen on voitu maksaa korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.
 - 1.1.2010 alkaen peruspäivärahaan on voitu maksaa enintään 200 päivältä muutosturvalisää, joka korvaa työllistymishjelmälisän.
 - 1.1.2010 siirryttiin yhteen palkansaaajan työssäoloehtoon, joka on sama riippumatta siitä, onko henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa vai ei: työssäoloehdon täyttää 34 kalenteriviikon työ lähinnä edeltäneen 28 kuukauden aikana.
 - 1.1.2010 alkaen yrittäjän työssäoloehto muutettiin: työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä 18 kuukautta lähinnä edeltäneen 48 kuukauden aikana ja yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista.
 - 1.1.2010 alkaen lisäpäiväoikeuden alkamisikää nostettiin vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneille: heillä on oikeus lisäpäiviin, jos he täyttävät 60 vuotta ennen päivärahan enimmäisajan päättymistä ja heille on kertynyt vähintään 5 vuotta työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana.
 - Vuorotteluvapaalaki säädettiin pysyväksi 1.1.2010 alkaen.
 - Sovitellun työttömyysetuuden enimmäisajasta luovuttiin (enimmäisikä ei koskaan sovellettu, koska säännöksen voimaantuloa aina siirrettiin).
 - Työttömyysturvalakia muutettiin väliaikaisesti lomautettujen osalta. Väliaikaista lakia sovellettiin lomautuksiin, jotka toteutettiin 4.1.2010–2.1.2011. Jos työaikaa lyhennettiin lomautuksen takia yhdellä tai useammalla päivällä viikossa, työttömyysetuutta ei maksettu soviteltuna, vaan kokonaan työttömiltä päiviltä maksettiin täysi työttömyysetuus.
 - 1.5.2010 alkaen toisessa EU-maassa töitä hakevalle työttömälle on maksettu työttömyyspäiväraha suoraan Kelasta tai työttömyyskassasta. Aiemmin etuudet maksoi työnhakumaa, joka peri ne Kelalta.
 - 15.12.2010 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lieveni: puolison tuloista saa vähentää 660 euroa kuukaudessa (aiemmin 536 euroa kuukaudessa) ja jokainen lapsi korottaa tuloajaa 130 euroa (ennen 106 euroa).
 - syfte. Dessutom kan arbetslöshetsförmån och ersättning för uppehälle betalas under jobbsökarträning.
 - Från 1.1.2010 kunde grunddagpenningens förhöjningsdel börja betalas i två nya situationer:
 - för högst 20 dagar när arbetslösheten börjar om den arbetslösa har minst tre års arbetslivserfarenhet
 - för högst 200 dagar under tiden för sysselsättningsfrämjande service.
 - Från 1.1.2010 har grunddagpenningens förhöjningsdel för lång arbetskarriär betalats för högst 100 dagar (tidigare högst 150 dagar).
 - Från 1.1.2010 har man också till arbetsmarknadsstödet under tiden för sysselsättningsfrämjande service kunnat betala en förhöjningsdel för högst 200 dagar.
 - 1.1.2010 har man till grunddagpenningen kunnat betala ett omställningsskyddstillägg för högst 200 dagar. Tillägget ersätter tillägget för sysselsättningsplan.
 - 1.1.2010 började man tillämpa bara ett arbetsvillkor för löntagare. Samma arbetsvillkor tillämpas oberoende om personen i fråga har fått arbetslöshetsdagpenning tidigare eller inte: arbetsvillkoret uppfylls av 34 kalenderveckors arbete under de föregående 28 månaderna.
 - Från 1.1.2010 ändrades arbetsvillkoret för företagare: företagaren uppfyller arbetsvillkoret om han eller hon under de 48 närmast föregående månaderna bedrivit företagarkerksamhet i väsentlig omfattning i minst 18 månader.
 - Från 1.1.2010 höjdes åldersgränsen för rätt till tilläggsdagar för personer födda 1955 eller senare: de har rätt till tilläggsdagar om de fyller 60 år innan maximitidens betalningstiden för dagpenning löpt ut och de har arbetat minst 5 år under de senaste 20 åren.
 - Lagen om alterneringsledighet blev permanent 1.1.2010.
 - Maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån slopades (maximitiden tillämpades aldrig, eftersom bestämmelsens ikraftträdande alltid sköts fram).
 - Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrades temporärt i fråga om permitterade. Den temporära lagen tillämpades på permitteringar som genomfördes 4.1.2010–2.1.2011: om arbetstiden förkortats med en eller flera dagar per vecka på grund av permittering betalades arbetslöshetsförmånen inte jämkad utan till fullt belopp för de dagar arbetstagaren varit helt arbetslös.
 - Från 1.5.2010 har arbetslöshetsdagpenning till en arbetslös som söker arbete i ett annat EU-land betalats direkt från FPA eller arbetslöshetskassan. Tidigare betalades förmånerna av det land där personen sökte arbete och detta land sökte sedan ersättning från FPA.
 - Från 15.12.2010 infördes lindrigare villkor för behovsprövning av arbetsmarknadsstödet: 660 euro/månad får avdras på makens inkomster (tidigare 536 euro/månad) och för varje barn höjs inkomstgränsen med 130 euro (tidigare 106 euro).

2011

- 1.1.2011 alkaen oikeus työmarkkinatukeen ei ole enää ollut riippuvainen määräaikaisen jatkuvan oleskeluluvan myöntämisperusteesta. Tätä työmarkkinatukioikeuden palauttavaa lakia A-oleskeluluvan muun kuin perhesiteen perusteella saaneille sovellettiin takautuvasti jo 10.5.2010 alkaen.
- Apurahan saajat voivat saada työmarkkinatukea ilman tarveharkintaa 130 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä, jos he ovat täyttäneet apurahansaajan vakuutusehdon, eli olleet 24 kuukautta MYEL-vakuutettuna lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana. Ensimmäisillä saajilla saattoi tulla tämä 24 kuukautta täyteen 1.1.2011.
- Lomautettujen väliaikainen laki jatkui vuodella eli 2.1.2012 asti.
- 1.3.2011 alkaen työttömyysturvahakemuksissa on ollut käsittelyaikatakuu. Tämän mukaan hakemus on käsiteltävä 30 päivän kuluessa saapumispäivästä. Jos hakemukseen pyydetään lisätietoja tai se odottaa työvoimahallinnon tietoja, hakemus on käsiteltävä 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.
- 1.9.2011 alkaen työmarkkinatuki on maksettu kotoutumistukena vain voimassaolevan kotoutumisuunnitelman ajalta. Tätä ennen tukea maksettiin kolmen ensimmäisen maassaolovuoden aikana.

2012

- 1.1.2012 lomautettujen väliaikainen laki muutettiin pysyväksi.
- 1.1.2012 soviteltavaa työttömyysetuutta koskevaa työaikaarajaa nostettiin 75 %:sta 80 %:iin. Täten henkilöllä ei ole oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen, jos hänen työaikansa ylittää 80 % kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.
- 1.1.2012 työttömyysturvan perusturvaan tehtiin tasokorotus (n. 120 euroa kuukaudessa).
- 1.7.2012 työttömyysturvain seuraamusjärjestelmää uudistettiin. Työmarkkinatuen lakkauttaminen pitkään työttömänä olleilta työvoimapolitiisesti moitittavan menettelyn johdosta poistettiin. Samat säännöt asetettiin sekä työttömyyspäivärahaa että työmarkkinatukea saaville, eikä työttömyyden kestolla ollut enää vaikutusta työnhakijan menettelyn moitittavuuteen. Työnhakijan toistuvasta työvoimapolitiisesti moitittavasta menettelystä seuraa 12 viikon työssäolovelvoite. Oikeus työttömyysetuuteen palautuu kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluessa etuuden menettämiseen johtaneesta menettelystä lukien.

2013

- 1.1.2013 puolison tulojen vaikutus työmarkkinatuen tarveharkintaan poistui.

2011

- Från 1.1.2011 har rätten till arbetsmarknadsstöd inte längre varit beroende av grunden för beviljande av ett tidsbegränsat kontinuerligt uppehållstillstånd. Denna lag som återställde rätten till arbetsmarknadsstöd för de personer som fått ett A-uppehållstillstånd på någon annan grund än familjeband tillämpades retroaktivt redan från 10.5.2010.
- Stipendiater kan få arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning för de första 130 arbetslöshetsdagarna, om de har uppfyllt försäkringsvillkoret för stipendiater dvs. har varit försäkrade enligt LFöPL i 24 månader under de närmast föregående 48 månader. De första stipendiaterna kan ha uppnått 24 månader 1.1.2011.
- Den temporära lagen som tillämpas på permitteringar förlängdes med ett år, dvs. till 2.1.2012.
- Från 1.3.2011 har det funnits en garanti för handläggningen av ansökningar om arbetslöshetsförmåner. Enligt garantin ska en ansökan behandlas inom 30 dagar från den dag ansökan inkom. Om sökanden ombes lämna ytterligare uppgifter eller om uppgifter inväntas från arbetsförvaltningen, ska ansökan behandlas inom 14 dagar från det att de uppgifter som saknats har inkommit.
- Från 1.9.2011 har arbetsmarknadsstödet betalats i form av integrationsstöd bara för den tid integrationsplanen gäller. Dessförinnan hade stödet betalats under de tre första åren i landet.

2012

- 1.1.2012 ändrades den temporära lagen som tillämpas på permitteringar till en permanent lag.
- Från 1.1.2012 höjdes arbetstidsgränsen för arbetslöshetsförmåner från 75 % till 80 %. En person har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans arbetstid överstiger 80 % av maximitiden för arbetstagarare i heltidsarbete.
- 1.1.2012 höjdes grundskyddet inom arbetslöshetskyddet (ca 120 euro/månad).
- 1.7.2012 reviderades påföljdssystemet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelsen om förlust av arbetsmarknadsstöd för långtidsarbetslösa på grund av arbetskraftspolitiskt klandervärt förfarande slopades. Samma regler infördes både för personer som har arbetslöshetsdagpenning och för personer som har arbetsmarknadsstöd, och arbetslöshetens längd inverkar inte längre på hur klandervärt en arbetssökandes förfarande är. Om en arbetssökande upprepade gånger förfar klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning åläggs han 12 veckors skyldighet att vara i arbete. Rätten till en arbetslöshetsförmån återfås dock senast efter fem år räknat från det förfarande som ledde till att personen förlorade förmånen.

2013

- 1.1.2013 slutade makens inkomster inverka på behovsprövningen för arbetsmarknadsstöd.

- 1.1.2013 lomakorvauksen jaksottamisesta luovuttiin.
- 1.1.2013 työllistymisrahakoikeilu alkoi noin 60 kunnassa. Koikeilussa työmarkkinatuki maksetaan työllistymisrahana ensimmäisen työssöölokuukauden ajalta pitkäaikaistyöttömälle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kolme kuukautta kestävä työtä.
- 1.1.2013 otettiin käyttöön uusia työllistymistä edistäviä palveluja: työnhakuvalmennus, koulutuskokeilu ja uravalmennus. Työnhakuvalmennuksen ajalta oli aiemmin sovellettu työttömyysajan maksuperusteita.
- 1.1.2013 ylläpitokorvaukset muuttuivat kulkorvauksiksi.
- 1.1.2013 velvollisuus hakea ammatilliseen koulutukseen laajennettiin koskemaan myös työttömyyspäivärahaa saavia ammatillista koulutusta vailla olevia alle 25-vuotiaita nuoria.

2014

- 1.1.2014 alkaen palkansaajan työssööloehto täyttyy, kun hän ollut vähintään 26 viikkoa (ennen 34 viikkoa) 28 kuukauden tarkastelujakson aikana työssööloehdon täyttävässä työssä.
- 1.1.2014 alkaen korkeimmalla korotetulla palkkatuella tehdystä työstä hyväksytään 100 % palkansaajan työssööloehdoton, aiemmin 50 %.
- 1.1.2014 työttömyysetuuksiin tuli voimaan suojaosa. Työtön voi ansaita palkka- tai yritystuloja 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa ilman, että se vaikuttaa hänen työttömyysetuuksiensa.
- 1.1.2014 luovuttiin peruspäivärahan korotusosasta, jota maksettiin työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa oli vähintään kolme vuotta.
- 1.1.2014 peruspäivärahan muutosturvallisä poistui, ja sen korvasi pitkän työuran korotusosa. Pitkään työelämässä olleille irtisanotuille maksetaan jatkosä korotusosaa 90 päivää entisen 100 päivän sijaan.
- 1.1.2014 alkaen peruspäivärahan omavastuuikä lyheni seitsemästä viiteen päivään.
- 1.1.2014 alkaen työmarkkinatukeen sovelletaan tarveharkintaa heti, kun päivärahan saaja siirtyy työmarkkinatuella (ennen päivärahalta siirtyvä sai tarveharkintatonta tukea ensimmäiset 180 työmarkkinatukipäivää). Myös apurahansaajille sovelletaan tarveharkintaa heti (ennen 130 päivää tarveharkintatonta tukea).
- 1.1.2014 alkaen työmarkkinatuen korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan kaikille, myös 500 päivää työttömyysajalta tukea saaneille.
- 1.1.2014 alkaen työmarkkinatuen viiden päivän omavastuuikä otetaan vain kerran, ja se on voimassa, kunnes henkilö täyttää työssööloehdon.

- 1.1.2013 slopades periodiseringen av semesterersättningen.
- 1.1.2013 inleddes ett försök med sysselsättningsbonus i cirka 60 kommuner. Försöket innebär att arbetsmarknadsstöd betalas som sysselsättningsbonus för den första sysselsättningsmånaden till en långtidsarbetslös som tar emot ett arbete som varar i minst tre månader.
- 1.1.2013 togs nya former av sysselsättningsfrämjande service i bruk: jobbsökarträning, utbildningsprövning och karriärträning. För tiden för jobbsökarträning hade man tidigare tillämpat betalningsgrunderna för arbetslöshetstid.
- 1.1.2013 började ersättningen för uppehälle benämnas kostnadsersättning.
- 1.1.2013 utvidgades skyldigheten att söka till yrkesutbildning så att den också omfattar personer under 25 år som saknar yrkesutbildning och som har arbetslöshetsdagpenning.

2014

- Från 1.1.2014 uppfylls arbetsvillkoret för löntagare då en person i minst 26 veckor (tidigare 34 veckor) under en 28 månaders granskningsperiod har haft ett arbete som räknas in i arbetsvillkoret.
- Från 1.1.2014 inräknas i arbetsvillkoret 100 % (tidigare 50 %) av arbete som subventionerats med högst förhöjda lönesubvention.
- 1.1.2014 infördes ett skyddat belopp i fråga om arbetslöshetsförmånerna. En arbetslös person kan förtjäna 300 euro per månad eller 279 euro per 4 veckor i löne- eller företagsinkomster utan att hans eller hennes arbetslöshetsförmån påverkas.
- 1.1.2014 slopades grunddagpenningens förhöjningsdel som betalades för högst 20 dagar när arbetslösheten började, om den arbetslösa hade minst tre års arbetslivserfarenhet.
- 1.1.2014 slopades grunddagpenningens omställningsskyddstillägg och ersattes av en förhöjningsdel som kan betalas efter en lång arbetskarriär. De som sagts upp efter en lång tid i arbetslivet får i fortsättningen förhöjningsdel för 90 dagar i stället för tidigare 100.
- 1.1.2014 förkortades självrisktiden för grunddagpenning från sju till fem dagar.
- Från 1.1.2014 tillämpas behovsprövning genast när en mottagare av dagpenning övergår till arbetsmarknadsstöd (tidigare betalades arbetsmarknadsstödet utan behovsprövning för de första 180 stöddagarna). Också på stipendiater tillämpas behovsprövning genast (tidigare 130 dagar utan behovsprövning).
- Från 1.1.2014 betalas arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel för tiden för sysselsättningsfrämjande service till alla, också till dem som fått stöd för 500 dagar av arbetslöshetstiden.
- Från 1.1.2014 medräknas arbetsmarknadsstödet självrisktid (5 dagar) endast en gång, och den gäller fram till dess att arbetsvillkoret uppfylls.

- 1.1.2014 alkaen EU:n ulkopuolisista maista Suomeen töihin tulleille on oikeus työttömyyspäivärahaan.
- 1.9.2014 alkaen vuorotteluvapaalle on voinut päästä 16 vuoden työhistorian jälkeen aiemman 10 vuoden sijasta.

2015

- 1.1.2015 kotoutumistukena maksettavasta työmarkkinatuesta luovuttiin.
- 1.1.2015 kuntien rahoitusvastuu työmarkkinatuesta laajeni. Kunnat rahoittavat työttömyysaikaisesta työmarkkinatuesta puolet niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää ja 70 % niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 1 000 päivää.
- 1.1.2015 yrittäjän työssäoloehto lyheni 18 kuukaudesta 15 kuukauteen. Tarkastelujakso säilyy neljässä vuodessa.

2016

- 1.1.2016 vuorottelukorvauksen ehtoja muutettiin. Vuorotteluvapaaseen edellytetään 20 vuoden työhistoria aiemman 16 vuoden sijasta. Vapaan kesto voi olla 100–180 päivää (ennen 100–360 päivää). Korvauksen suuruus on kaikilla etuuden saajilla 70 % työttömyyspäivärahasta.
- 1.1.2016 alkaen yrittäjinä pidetään kaikkia niitä henkilöitä, jotka tekevät ansiotyötä olematta työtai virkasuhteessa.

2017

- 1.1.2017 alkaen työttömyyspäivärahakauden enimmäiskesto määräytyy henkilön työhistorian sekä iän perusteella. Enimmäiskesto on joko 300, 400 tai 500 päivää. Aikaisemmin enimmäiskesto oli aina 500 päivää.
- 1.1.2017 alkaen matka-avustuksen ja muuttokustannusten korvausten sijasta maksetaan liikkuvuusavustusta.
- 1.1.2017 alkaen työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun ajalta ei enää makseta kulukorvausta. Koulutusta vailla olevilla alle 25-vuotiailla on oikeus kulukorvaukseen työkokeilun ajalta.
- 1.1.2017 alkaen peruspäivärahan ja työmarkkinatuen omavastuuaika pitenee viidestä päivästä seitsemään päivään.
- 1.1.2017 alkaen palkkatuetusta työstä luetaan työssäoloeseen 75 prosenttia, ja loput 25 prosenttia pidentää työssäoloehdon tarkastelujaksoa. Työssäoloehto kertyy kuitenkin täytenä, jos palkkatukityö on järjestetty 60 vuotta täyttäneitä työttömiä työnhakijoita koskevan työllistämismääräytteen perusteella. Aikaisemmin palkkatuettu työ luettiin työssäoloeseen aina sataprosenttisesti.

- Från 1.1.2014 har den som kommit från ett land utanför EU till Finland för att arbeta rätt till arbetslöshetsdagpenning.
- Från 1.9.2014 har det varit möjligt att bli alterneringsledig efter 16 års arbetslivserfarenhet (tidigare 10 år).

2015

- 1.1.2015 slopades det arbetsmarknadsstöd som betalades i form av integrationsstöd.
- 1.1.2015 utvidgades kommunernas ansvar för finansieringen av arbetsmarknadsstödet. Kommunerna finansierar hälften av arbetsmarknadsstödet vid arbetslöshet för de personer som fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 300 dagar och 70 % för dem som fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 1 000 dagar.
- 1.1.2015 förkortades arbetsvillkoret för företagare från 18 till 15 månader. Granskningsperioden är fortfarande fyra år.

2016

- 1.1.2016 ändrades villkoren för alterneringsersättning. Alterneringsledighet förutsätter minst 20 års arbetslivserfarenhet (tidigare 16 år). Ledigheten kan omfatta 100–180 dagar (tidigare 100–360 dagar). Ersättningens storlek är för alla mottagare 70 % av arbetslöshetsdagpenningen.
- Från 1.1.2016 betraktas som företagare alla de personer som förvärsarbetar utan att stå i anställnings- eller tjänsteförhållande.

2017

- Från 1.1.2017 bestäms maximitiden med arbetslöshetsdagpenning enligt personens arbetshistoria och ålder. Den maximala tiden är 300, 400 eller 500 dagar. Tidigare var den alltid 500 dagar.
- Från 1.1.2017 betalas rörlighetsunderstöd istället för resebidrag och ersättning för flyttningkostnader.
- Från 1.1.2017 betalas inte längre kostnadsersättning under tiden för frivilliga studier som stöds med en arbetslöshetsförmån. Personer under 25 år som saknar utbildning har rätt till kostnadsersättning för den tid de deltar i arbetsprövning.
- Från 1.1.2017 förlängs självrisktiden för grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd från fem dagar till sju dagar.
- Från 1.1.2017 räknas 75 procent av det lönesubventionerade arbetet in i arbetsvillkoret och den resterande 25 procenten förlänger granskningsperioden för arbetsvillkoret. Arbetsvillkoret tjänas emellertid in i sin helhet om det lönesubventionerade arbetet har ordnats med stöd av sysselsättningssskyldigheten gällande arbetslösa arbetssökande som har fyllt 60 år. Tidigare räknades lönesubventionerat arbete till arbetsvillkoret i sin helhet.

- 1.1.2017 alkaen päätoiminen työllistyminen yritystoiminnassa enintään kahden viikon ajan ei estä oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen.
- 1.1.2017 pitkän työuran perusteella maksettava työttömyyspäivärahan korotusosa poistui. Jos työsuhde on päättynyt 1.1.2017 tai sen jälkeen, korotusosaa pitkän työuran päättymisen perusteella ei enää makseta.

2018

- 1.1.2018 alkaen työttömän työnhakijan yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioida neljän ensimmäisen kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta.
- 1.1.2018 alkaen liikkuvuusavustusta maksetaan myös osa-aikatyöhön, jonka työaika on keskimäärin alle 18 tuntia viikossa. Lisäksi liikkuvuusavustusta voidaan muiden edellytysten täytyessä maksaa työhön liittyvän koulutuksen ajalle, jos työn aloittaminen edellyttää koulutukseen osallistumista.
- 1.1.2018 alkaen työttömyysetuuden määrään vaikuttaa työnhakijan aktiivisuus. Aktiivisuutta seurataan jaksoissa, joiden pituus on 65 työttömyysetuuden maksupäivää. Aktiivisuusedellytys täyttyy, kun henkilö työllistyy riittävästi työssä tai yritystoiminnassa tai hän osallistuu riittävästi työvoimaviranomaisen kanssa sovitettuun työllistymistä edistävään palveluun tai toimintaan. Jos aktiivisuusedellytys ei täyty tarkastelujakson aikana, työttömyysetuutta alennetaan 4,65 % etuuden täydestä määrästä seuraavan tarkastelujakson ajaksi.
- 1.1.2018 alkaen peruspäivärahan ja työmarkkinatuen omavastuu-aika lyhenee seitsemästä päivästä viiteen päivään.
- 31.12.2018 alkaen 25 vuotta täyttäneet työttömät työnhakijat ovat voineet opiskella lyhytkestoisesti eli enintään kuuden kuukauden ajan työttömyysetuudella tuettuna. Edellytyksenä on, että opinnot antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa.

2019

- 1.4.2019 alkaen tulot sovitellaan työttömyysetuuden kanssa pääsääntöisesti siinä etuuden maksujaksossa, jonka aikana ne maksetaan. Ennen muutosta tulot otettiin huomioon niiden ansainta-ajan kohdan mukaan.
- 1.4.2019 alkaen aktiivimallin edellyttämää aktiivisuutta voi kerryttää myös muiden kuin työvoimaviranomaisten eli esimerkiksi kuntien ja ammattiliittojen järjestämillä palveluilla.
- 1.7.2019 alkaen perheyrietyksessä työskentelevät henkilöt, joilla itsellään ei ole lainkaan omistusoosuutta yrityksestä, ovat työttömyysturvassa palkansaajia. Aiemmin heidät on katsottu yrittäjiksi perheenjäsenen riittävän omistuksen tai määräämisvallan perusteella. Yrittäjän ei omistavan per-

- Sysselsättning på heltid i företagsverksamhet i högst två veckor ska inte vara ett hinder för rätten till jämlike arbetslöshetsförmåner.
- Från 1.1.2017 slopas förhöjningsdelen till arbetslöshetsdagpenningen som betalas utifrån en lång arbetskarriär. Om arbetsförhållandet tar slut 1.1.2017 eller därefter betalas inte längre förhöjningsdel utifrån att en lång arbetskarriär upphört.

2018

- Från 1.1.2018 bedömer man inte under de fyra första månaderna efter att en arbetslös arbetssökande har inlett företagsverksamhet om den är huvud- eller bisyssla.
- Från 1.1.2018 betalas rörlighetsunderstöd ut också för deltidarbete där arbetstiden i medeltal är mindre än 18 timmar i veckan. Om övriga villkor uppfylls kan rörlighetsunderstöd också betalas ut för tiden av arbetsrelaterad utbildning om personen måste delta i utbildningen för att kunna börja arbeta.
- Från 1.1.2018 påverkas arbetslöshetsförmånens belopp av den arbetssökandes aktivitet. Aktiviteten granskas i perioder på 65 utbetalningsdagar för arbetslöshetsförmånen. Kravet på aktivitet uppfylls om personen sysselsätts tillräckligt i arbete eller företagsverksamhet eller deltar i tillräcklig grad i sysselsättningsfrämjande service eller verksamhet som överenskommit med Arbetskraftsmyndigheterna. Om kravet på aktivitet inte uppfylls under granskningsperioden sänks arbetslöshetsförmånen med 4,65 % från det fulla beloppet för följande granskningsperiod.
- Från 1.1.2018 förkortas självrisktiden för grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd från sju dagar till fem dagar.
- Från 31.12.2018 har arbetslösa arbetssökande som fyllt 25 år kunnat bedriva kortvariga studier, dvs. högst 6 månader, med stöd av en arbetslöshetsförmån. Ett villkor är att studierna ger yrkesfärdigheter eller stöder företagsverksamhet.

2019

- Från 1.4.2019 jämkas inkomsterna med arbetslöshetsförmånen i regel för den utbetalningsperiod då de betalas ut. Före ändringen beaktades inkomsterna enligt tidpunkten då de intjänades.
- Från 1.4.2019 kan också deltagande i andra tjänster än sådana som ordnas av Arbetskraftsmyndigheterna, t.ex. tjänster som ordnas av kommunerna och fackförbunden, räknas in i den aktivitet som krävs enligt aktiveringsmodellen.
- Från 1.7.2019 betraktas personer som arbetar vid ett familjeföretag och som inte själva äger en del av företaget som löntagare i samband med arbetslöshetsförmåner. Tidigare har de betraktats som företagare om en familjemedlem har en tillräckligt stor ägarandel eller bestämmanderätt i företaget. Arbets-

heenjäsenen työssäoloehto on pituudeltaan 52 kalenteriviikkoa.

2020

- 1.1.2020 alkaen aktiivimalli on kumottu. Kela ja työttömyyskassat eivät muutoksen myötä seuraa työttömyysetuuden saajien aktiivisuutta aktiivimallin perusteella, eikä muutoksen voimaantulon jälkeistä ajalta maksettavaa työttömyysetuutta alenneta.
- 1.1.2020 alkaen työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden alaikäraja nousee vuonna 1961 ja sen jälkeen syntyneillä 61 vuodesta 62 vuoteen. Lisäpäiväoikeus tarkoittaa, että peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa voidaan maksaa enimmäisajan jälkeen eläkeikästä asti eli työtön voi päästä ns. eläkeputkeen.
- 16.3.2020 alkaen työttömyysturvaan tehtiin useita väliaikaisia muutoksia koronaepidemian johdosta. Muutokset paransivat työttömyysturvan ehtoja ja tasoa. Väliaikaisia muutoksia olivat esimerkiksi yrittäjien oikeus työmarkkinatukeen, työssäoloehdon lyhennys sekä työttömyysetuuksien suojaosan korotus.

villkoret för en företagares icke-ägande familjemedlem är 52 kalenderveckor.

2020

- Från 1.1.2020 slopas aktiveringsmodellen. I och med ändringen följer FPA och arbetslöshetskassorna inte upp aktivitetens utifrån aktiveringsmodellen för alla som fått en arbetslöshetsförmån och arbetslöshetsförmån som betalas ut för tid efter att förändringen trätt i kraft sänks inte.
- Från 1.1.2020 stiger den nedre åldersgränsen för tilläggsdagar med arbetslöshetsdagpenning från 61 år till 62 år för personer födda 1961 och senare. Med rätt till tilläggsdagar avses att grunddagpenningen och den inkomstrelaterade dagpenningen kan betalas efter maximitiden till och med pensionsåldern, vilket betyder att den arbetslösa kan komma in i den s.k. pensionsslussen.
- Från 16.3.2020 gjordes flera tillfälliga ändringar i utkomstskyddet för arbetslösa på grund av coronaepidemin. Ändringarna förbättrade villkoren och nivån av utkomstskyddet för arbetslösa. Tillfälliga ändringar var bland annat företagares rätt till arbetsmarknadsstöd, arbetsvillkoret förkortades och att det skyddade beloppet av arbetslöshetsförmåner höjdes.

Liite 5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys

Bilaga 5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer

Tämä liite kuvaa äitiysavustuksessa, lapsilisässä ja lasten hoidon tuessa tapahtuneita muutoksia. Vanhempainpäivärahoja ja erityishoitorahaa koskevat muutokset on selostettu liitteessä 2, alle 16-vuotiaan vammaistuen, lapseneläkkeen ja eläkkeiden lapsikorotusten muutokset liitteessä 1 sekä työttömyysetuuskorien lapsikorotusten muutokset liitteessä 4.

1 Pääpiirteet

- 1.2.1985 Laki lasten kotihoidon tuesta tuli voimaan (Kelalle maksatus, sosiaalilautakunnille ratkaisuvältä)
- 1.1.1990 Lasten kotihoidon tukijärjestelmä tuli täysimittaiseksi
- 1.1.1993 Lasten kotihoidon tuen toimeenpano siirtyi kokonaisuudessaan Kelalle
- 1.1.1993 Lapsilisien toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.1.1994 Äitiysavustuksen toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.8.1997 Pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uusittiin (uusitun lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpano Kelalle)
- 1.4.2009 Elatustuen hoito siirtyi kunnilta Kelalle

2 Äitiysavustus ja adoptiotuki

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2009

- 1.1.2009 alkaen adoptiotukeen tuli uusi korvausryhmä 3 800 euroa, ja eräitä maita lisättiin kalliimpiin korvausryhmiin.

2018

- 1.4.2018 lähtien äitiysavustuksen määrä on 170 euroa, jos laskettu aika on 1.6.2018 tai sen jälkeen.

2019

- 1.1.2019 tai sen jälkeen adoptiovanhempien luokse sijoitetuista lapsista maksettava adoptiotuki suureni ja korvausryhmät muuttuivat.

I denna bilaga beskrivs de ändringar som genomförts i fråga om moderskapsunderstödet, barnbidraget och barnavårdsstödet. De ändringar som gäller föräldradagpenningarna och specialvårdspenningen redovisas i bilaga 2, de som gäller handikappbidrag för personer under 16 år, barnpensionen och barnförhöjningen till pensioner redovisas i bilaga 1 och de som gäller barnförhöjningen till arbetslöshetsförmåner redovisas i bilaga 4.

1 Huvuddrag

- 1.2.1985 Lagen om hemvårdsstöd för barn trädde i kraft (FPA skötte utbetalningen, socialnämnderna stod för avgörandet)
- 1.1.1990 Systemet med hemvårdsstöd för barn blev heltäckande
- 1.1.1993 Skötseln av hemvårdsstödet överfördes i sin helhet på FPA
- 1.1.1993 Skötseln av barnbidragen överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.1.1994 Skötseln av moderskapsunderstödet överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.8.1997 Systemet med barnavårdsstöd förnyades (de nya stöden för hemvård och privat vård av barn sköts av FPA)
- 1.4.2009 Skötseln av underhållsstödet överfördes från kommunerna på FPA

2 Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2009

- 1.1.2009 infördes en ny ersättningsgrupp i adoptionsbidraget, 3 800 euro, och de dyraste ersättningsgrupperna utökades med vissa länder.

2018

- Från 1.4.2018 uppgår moderskapsunderstödet till 170 euro om barnet beräknas födas 1.6.2018 eller senare.

2019

- Det adoptionsbidrag som betalas för ett barn som placeras hos adoptivföräldrar 1.1.2019 eller senare höjdes och ersättningsgrupperna ändrades.

3 Lapsilisä

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2008

- 1.1.2008 nostettiin lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen määrää.

2009

- 1.1.2009 lapsilisää korotettiin kolmannesta lapsesta alkaen 10 eurolla kuukaudessa.

2011

- 1.3.2011 lapsilisä sidottiin kansaneläkeindeksiin.

2013

- Lapsilisien indeksikorotukset jäädettiin vuosiksi 2013–2015.

2015

- 1.1.2015 pienennettiin lapsilisien määriä.

2016

- 1.1.2016 lapsilisä irrotettiin kansaneläkeindeksistä.

2017

- 1.3.2017 alkaen tuli voimaan tasa-arvoinen avioliittolaki, jonka mukaan lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen ei ole enää oikeutta, jos lapsen huoltajalla on samaa sukupuolta oleva avopuoliso.

3 Barnbidrag

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2008

- 1.1.2008 höjdes ensamförsörjartillägget.

2009

- 1.1.2009 höjdes barnbidraget med 10 euro/månad räknat från det tredje barnet.

2011

- 1.3.2011 bands barnbidraget till folkpensionsindex.

2013

- Indexförhöjningarna av barnbidraget frystes ned för åren 2013–2015.

2015

- 1.1.2015 sänktes barnbidragsbeloppen.

2016

- 1.1.2016 lösgjordes barnbidraget från folkpensionsindex.

2017

- Från 1.3.2017 trädde den jämlika äktenskapslagen i kraft enligt vilken man inte längre har rätt till barnbidragets ensamförsörjartillägg om barnets vårdnadshavare har en sambo av samma kön.

a. Lapsilisien euromäärät 1.1.2008 lähtien

Bidragsbeloppen från och med 1.1.2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk – €/mån.					Yksinhuoltajakorotus/lapsi Ensamförsörjartillägg/barn
	Lapsen järjestysluku – Barnets ordningsnummer					
	1	2	3	4	5–	
1.1.2008 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	46,60
1.1.2009 ¹⁾	100,00	110,50	141,00	161,50	182,00	46,60
1.3.2011 ¹⁾	100,40	110,94	141,56	162,15	182,73	46,79
1.1.2012 ¹⁾	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2013 ¹⁾	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2014 ¹⁾	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2015 ¹⁾	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	48,55
1.1.2016 ¹⁾	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	48,55
1.1.2017 ¹⁾	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	48,55
1.1.2018 ¹⁾	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	53,30
1.1.2019 ¹⁾	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	53,30
1.1.2020 ¹⁾	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	63,30
1.1.2021 ¹⁾	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	63,30

1) Eivät koske Ahvenanmaan maakunnan maksamia lapsilisä.
Gäller inte barnbidrag som betalas av landskapet Åland.

4 Lastenhoidon tuet

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 alkaen yksityisen hoidon tuen hoitoraha oli 58,87 euroa kuukaudessa (aiemmin puolitetu-na) ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa koulunkäynnin säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty op-pivelvollisuus).

2007

- 1.4.2007 perheen toisesta ja seuraavista lapsista maksettavaa kotihoidon tuen hoitorahaa eli ns. sisaruskorotusta nostettiin 10 euroa. Hoitoraha perheen toisesta ja kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta lapsesta on 94,09 euroa kuukaudessa ja kustakin seuraavasta alle kouluikäisestä lapsesta 60,46 euroa kuukaudessa.
- 1.4.2007 alkaen kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea on voitu maksaa perheelle eri lapsista samaan aikaan.
- 1.4.2007 alkaen ottovanhemmat ovat voineet saada kotihoidon tukea myös 3 vuotta täyttäneestä lapsesta siihen asti, kun vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut 2 vuotta, mutta enintään siihen saakka, kun lapsi aloittaa koulun.

4 Barnvårdsstöd

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- Från 1.1.2005 har privatvårdsstödetts vårdpenning varit 58,87 euro/månad (tidigare hälften) för den tid då barnet deltar i kommunalt anordnad förskoleundervisning, inleder sin skolgång tidigare än normalt eller ett år tidigare än andra (förlängd läroplikt).

2007

- 1.4.2007 höjdes hemvårdsstödetts vårdpenning för det andra barnet och för varje följande barn i familjen, dvs. den så kallade syskonförhöjningen, med 10 euro. Vårdpenningen för det andra barnet och för varje följande barn under 3 år är 94,09 euro/månad och för varje följande barn under skolåldern 60,46 euro/månad.
- Från 1.4.2007 har en familj kunnat få hemvårdsstöd och privatvårdsstöd samtidigt, dock inte för samma barn.
- Från 1.4.2007 har adoptivföräldrar kunnat få hemvårdsstöd även för barn som fyllt 3 år tills det gått två år från föräldrapenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

b. Lastenhoidon tukien ja niiden perusteiden euromäärät 1.1.2005 lähtien

Barnvårdsstöden jämte grunder: uppgifter om beloppen från och med 1.1.2005

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kotihoidon tuki, €/kk Hemvårdsstöd, €/mån.					Yksityisen hoidon tuki, €/kk Privatvårdsstöd, €/mån.				
	Hoitoraha – Vårdpenning					Hoitolisä/ perhe, täysi määrä Vårdtillägg/ familj, fullt belopp	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt vård- tillägg ¹⁾	Hoitoraha kustakin alle kouluikäisestä Vårdpenning för varje barn under skolåldern	Hoitolisä/ lapsi, täysi määrä Vårdtillägg/ barn, fullt belopp	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt vårdtillägg ¹⁾
	Yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta Ett barn under 3 år	Kustakin seuraavasta Varje följande barn	alle 3-vuotiaasta lapsesta under 3 år	muusta alle koulu- ikäisestä lapsesta under skolåldern						
1.1.2005	294,28	84,09	50,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700		
1.4.2007	294,28	94,09	60,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700		
1.1.2009	314,28	94,09	60,46	168,19	1 700	160,00	134,55	1 700		
1.3.2011	315,54	94,47	60,70	168,86	1 700	160,64	135,09	1 700		
1.1.2012	327,46	98,04	63,00	175,24	1 700	166,71	140,19	1 700		
1.1.2013	336,67	100,79	64,77	180,17	1 700	171,40	144,14	1 700		
1.1.2014	341,06	102,11	65,61	182,52	1 700	173,64	146,02	1 700		
1.1.2015	342,53	102,55	65,89	183,31	1 700,06	174,38	146,64	1 700,06		
1.1.2016	341,27	102,17	65,65	182,64	1 700,06	173,74/63,93 ²⁾	146,11	1 700,06		
1.1.2017	338,34	101,29	65,09	181,07	1 700,06	172,25/63,38 ²⁾	144,85	1 700,06		
1.1.2018	338,34	101,29	65,09	181,07	1 700,06	172,25/63,38 ²⁾	144,85	1 700,06		
1.1.2019	338,34	101,29	65,09	181,07	1 700,06	172,25/63,38 ²⁾	144,85	1 700,06		
1.1.2020	341,69	102,30	65,73	182,86	1 700,06	173,95/64,00 ²⁾	146,29	1 700,06		
1.1.2021	342,95	102,67	65,97	183,53	1 700,06	174,59/64,24 ²⁾	146,82	1 700,06		

1) Perheessä vähintään 4 henkilöä.
Minst 4 personer i familjen.

2) Täysi varhaiskasvatusoikeus/varhaiskasvatusoikeus enintään 20 viikkotuntia.
Full rätt till småbarnspedagogik/rätt till högst 20 timmar småbarnspedagogik i veckan.

2009

- 1.1.2009 alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa kotihoiton tuen hoitorahaa korotettiin 20 eurolla kuukaudessa.
- 1.1.2009 alkaen yksityisen hoidon tuki on 160 euroa kuukaudessa lasta kohti (ennen 137,33 euroa kuukaudessa).

2010

- 1.1.2010 alkaen osittainen hoitoraha on 90 euroa kuukaudessa. Samalla osittainen hoitoraha laajeni koskemaan YEL- ja MYEL-vakuutettuja yrittäjiä.

2011

- 1.3.2011 lastenhoidon tuet sidottiin kansaneläke-indeksiin.

2013

- Kotihoiton tuen hoitorahaa ja hoitolisää voi saada myös ajalta, jolta perheellä on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa taikka isyysrahaa äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella pidettävän isyysrahakauden aikana. Uutta äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettavaa isyysrahaa voi saada silloin, kun ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäivärahopäivä on 1.1.2013 jälkeen. Kotihoiton tuen hoitorahana maksetaan kuitenkin vain hoitorahaan oikeuttavista lapsista kulloinkin maksettavien hoitorahojen ja vanhempainpäivärahan erotus.

2014

- 1.1.2014 alkaen joustava hoitoraha korvaa alle 3-vuotiaista maksetun osittaisen hoitorahan. Hoitorahan määrään vaikuttaa keskimääräinen viikko-työaika. Kun viikoittainen työaika on enintään 22,5 tuntia tai työaika on enintään 60 % tavanomaisesta, hoitoraha on 243,13 euroa kuukaudessa. Kun työaika on yli 22,5 tuntia mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 %, mutta enintään 80 % alan kokopäivätyön työajasta, hoitoraha on 162,09 euroa kuukaudessa.

2016

- 1.8.2016 alkaen yksityisen hoidon tuen suuruus määräytyy lapsen varhaiskasvatusoikeuden laajuuden perusteella. Jos lapsella on oikeus enintään 20 tunnin varhaiskasvatukseen (päivähoitoon) viikossa, yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 63,93 euroa kuukaudessa. Jos lapsella on oikeus yli 20 tunnin varhaiskasvatukseen viikossa, hoitoraha on 173,74 euroa kuukaudessa.

2017

- 1.3.2017 alkaen tuli voimaan tasa-arvoinen avioliittolaki, jonka mukaan samaa sukupuolta oleva puoliso tai hänen tulonsa voivat vaikuttaa lastenhoidon tuen määrään ja myöntämisperusteisiin.

2009

- 1.1.2009 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för barn under 3 år med 20 euro/månad.
- Från 1.1.2009 är privatvårdsstödet 160 euro/månad per barn (tidigare 137,33 euro/månad).

2010

- Från 1.1.2010 är den partiella vårdpenningen 90 euro/månad. Samtidigt utvidgades rätten till partiell vårdpenning så att den gäller även FöPL- och LFöPL-försäkrade företagare.

2011

- 1.3.2011 bands barnvårdsstöden till folkpensionsindex.

2013

- Hemvårdsstödet vårdpenning och vårdtillägg kan även betalas för den tid då familjen enligt sjukförsäkringslagen har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning under en faderskapspenningsperiod som tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningperioden. Den nya faderskapspenningen som tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningperioden kan betalas när den första föräldradagpenningens dag för samma barn infaller efter 1.1.2013. I vårdpenning enligt hemvårdsstödet betalas för de barn som berättigar till vårdpenning emellertid endast skillnaden mellan vårdpenningarna och föräldradagpenningen.

2014

- Från och med 1.1.2014 ersätter den flexibla vårdpenningen den partiella vårdpenningen för barn under 3 år. Den genomsnittliga veckoarbetstiden påverkar vårdpenningens belopp. När arbetstiden per vecka uppgår till högst 22,5 timmar eller när arbetstiden utgör högst 60 % av den normala arbetstiden är vårdpenningen 243,13 euro/månad. När arbetstiden är över 22,5 timmar men högst 30 timmar per vecka eller över 60 % men högst 80 % av arbetstiden för heltidsarbete inom branschen i fråga är vårdpenningen 162,09 euro/månad.

2016

- Från 1.8.2016 bestäms storleken av privatvårdsstödet enligt omfattningen av barnets rätt till småbarnspedagogik. Om barnet har rätt till småbarnspedagogik (dagvård) högst 20 timmar i veckan är privatvårdsstödet vårdpenning 63,93 euro/månad. Om barnet har rätt till småbarnspedagogik över 20 timmar i veckan är vårdpenningen 173,74 euro/månad.

2017

- Från 1.3.2017 trädde den jämlika äktenskapslagen i kraft enligt vilken en partner av samma kön eller hans eller hennes inkomster kan inverka på beloppet och grunderna för beviljande av barnvårdsstöden.

2020

- 1.8.2020 alkaen yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen huoltajien perhevapaat, opinnot tai työmarkkina-asema eivät enää vaikuta yksityisen hoidon tukeen eikä perheiden tarvitse enää selvittää Kelalle lapsen varhaiskasvatusoikeuden laajuutta.

5 Elatustuki

2009

- 1.4.2009 elatustuki siirtyi Kelan hoidettavaksi ja sen suuruus oli 136,41 euroa kuukaudessa. Elatustuen määrään tehdään vuosittain indeksitarkistus.

2020

- Från 1.8.2020 har familjeledigheter, studier eller ställning på arbetsmarknaden hos vårdnadshavarna till ett barn som deltar i privat småbarnspedagogik inte längre någon inverkan på stödet för privat vård av barn och familjerna behöver inte längre utreda för FPA omfattningen av barnets rätt till småbarnspedagogik.

5 Underhållsstöd

2009

- 1.4.2009 fick FPA hand om underhållsstödet och det uppgick då till 136,41 euro/månad. Underhållsstödets belopp indexjusteras årligen.

Liite 6. Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen kehitys

Bilaga 6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare

Tässä liitteessä selostetaan yleisen asumistuen kehitys ja eläkkeensaajan asumistuessa tapahtuneet muutokset vuodesta 2008 alkaen. Sitä aiemmat muutokset sisältyvät liitteeseen 1. Opintotuen asumislisä on käsitelty liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustus liitteessä 9.

1 Pääpiirteet

- 4.6.1975 Nykyinen asumistukilaki annettiin.
- 1.1.1994 Yleinen asumistuki siirtyi kunnilta Kelan hoitettavaksi.
- 1.1.2015 Uusi asumistukilaki tuli voimaan, minkä myötä yleiseen asumistukeen tuli useita muutoksia. Myös eläkkeensaajan asumistukea uudistettiin.
- 1.8.2017 Yleisestä asumistuesta annettua lakia muutettiin siten, että myös vuokralla asuvat opiskelijat kuuluvat yleisen asumistuen piiriin.

2 Yleinen asumistuki

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 alkaen asumistuki on tarkistettu kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet vähintään 300 euroa kuukaudessa (ennen 160 euroa kuukaudessa).

2006

- 1.3.2006 alkaen pitkään työttömänä olleen työllistyessä asumistuen tarkistaminen on siirtynyt 3 kuukautta myöhemmäksi. Henkilön katsotaan olleen pitkään työttömänä, jos hän on saanut peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea yhtäjaksoisesti vuoden ajan välittömästi ennen työllistymistään.

2007

- 1.1.2007 alkaen perhe-eläkelain ja työeläkelakien mukainen lapseneläke ei ole enää vaikuttanut asumistuen määrään.

2008

- 1.1.2008 alkaen asumistukilakiin tuli muutoksia, mm. tuloja ja omaisuutta koskevia säädöksiä yhtenäistettiin osana kansaneläkelainsäädännön selkeyttämistä.

2013

- 1.1.2013 alkaen pitkäaikaistyöttömän työllistyessä yleisen asumistuen tarkistamisen lykkäyksen yläraja on kuusi kuukautta (aiemmin kolme kuukautta).

I denna bilaga refereras det allmänna bostadsbidragets utveckling och de ändringar som skett i bostadsbidraget för pensionstagare sedan början av 2008. Tidigare ändringar finns i bilaga 1. Studiestödets bostadstillägg behandlas i bilaga 7 och militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 9.

1 Huvuddrag

- 4.6.1975 Den nuvarande lagen om bostadsbidrag gavs.
- 1.1.1994 Skötseln av bostadsbidraget överfördes från kommunerna på FPA.
- 1.1.2015 Den nya lagen om allmänt bostadsbidrag trädde i kraft vilket resulterade i ett flertal ändringar i det allmänna bostadsbidraget. Även bostadsbidraget för pensionstagare förnyades.
- 1.8.2017 Lagen om allmänt bostadsbidrag ändrades så att även studerande som bor på hyra omfattas av det allmänna bostadsbidraget.

2 Allmänt bostadsbidrag

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- Från 1.1.2005 justeras bostadsbidraget mitt under året om hushållets inkomster stigit med minst 300 euro/månad (tidigare 160 euro/månad).

2006

- Från 1.3.2006 uppskjuts justeringen av bostadsbidraget med 3 månader för långtidsarbetslösa personer som får arbete. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd utan uppehåll i ett år omedelbart före systerättningen.

2007

- Från 1.1.2007 påverkas bostadsbidragets belopp inte längre av barnpension enligt familjepensionslagen och arbetspensionslagarna.

2008

- 1.1.2008 gjordes ändringar i lagen om bostadsbidrag, bl.a. samordnades bestämmelserna om inkomst och förmögenhet som ett led i revideringen av folkpensionslagstiftningen.

2013

- Från 1.1.2013 uppskjuts justeringen av bostadsbidraget med sex månader för långtidsarbetslösa personer som får arbete (tidigare med tre månader). Kra-

Vaatimus työttömyysturvan saamisen yhdenjaksoisuudesta poistettiin.

2015

- 1.1.2015 tuli voimaan uusi laki yleisestä asumistuksesta, minkä myötä yleiseen asumistukseen tuli useita muutoksia:
 - Hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärään vaikuttavat asunon sijaintikunta ja ruokakunnan koko. Siihen eivät enää vaikuta asunnon valmistus- tai perusparantamisvuosi, pinta-ala eikä lämmitysjärjestelmä.
 - Omistusasunnoissa ja asumisoikeusasunnoissa asumismenoiksi hyväksytään 73 % henkilökohtaisten asuntolainojen kuukausittaisista koroista (ennen 55 %). Aiemmin lainojen korkoja hyväksyttiin asumismenoiksi ainoastaan omistusasunnoissa.
 - Asumismenojen perusomavastuu määrytyy samalla tavalla koko maassa. Sen määrään vaikuttavat ruokakunnan tulot sekä ruokakunnan aikuisten ja lasten lukumäärä.
 - Omaishoidon tuen hoitopalkkiota ei enää huomioida tulona asumistukea määrättäessä.
 - Omaisuudesta ei enää lasketa tuloa asumistukea määrättäessä.
 - Alaikäisten lasten tulot eivät enää vaikuta asumistuen määrään.
 - Asumistuki tarkistetaan, jos tulot pienenevät 200 euroa kuukaudessa tai suurenevat 400 euroa kuukaudessa (ennen 160 tai 300 euroa kuukaudessa). Kaikki tulojen muutokset huomioidaan kuukautta aiempaa myöhemmin, eli sitä seuraavan kuukauden alusta, josta alkaen tulojen muutos on ollut voimassa kuukauden 1. päivästä.
 - Pitkäaikaistyöttömän tarkistuksen lykkäys poistui.
 - Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välistä suhdetta muutettiin siten, että tietyillä tuensaajaryhmillä ollut tukien välinen valintaoikeus poistettiin, minkä seurauksena mm. kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.
 - Mikkeli, Nokia ja Siuntio siirtyivät kuntaryhmästä IV kuntaryhmään III.
 - Yleiseen asumistukseen tuli voimaan käsittelyaikatakuu: etuushakemus on ratkaistava sen saapumisesta 30 päivässä, tai jos se ei ole puuttuvien tietojen takia mahdollista, 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.
- 1.9.2015 asumistukseen tuli voimaan 300 euron suuruinen ansiotulovähennys. Se tehdään ruokakunnan kunkin jäsenen yhteenlasketuista ansio- ja yrittäjätuloista.

2016

- 1.1.2016 alkaen tulojen vaikutuksen progressioaste nousi perusomavastuun laskentakaavassa 40 %:sta 42 %:iin.

vet på oavbrutet erhållande av arbetslöshetsförmåner slopades.

2015

- 1.1.2015 trädde den nya lagen om allmänt bostadsbidrag i kraft vilket resulterade i ett flertal ändringar i det allmänna bostadsbidraget:
 - På det maximala beloppet av de godtagbara boendeutgifterna inverkar i vilken kommun bostaden är belägen och hushållets storlek. Bostadens byggnads- eller ombyggnadsår, yta eller uppvärmningssystem inverkar inte längre.
 - Som boendeutgifter för ägarbostäder och bostadsrättsbostäder godkänns 73 % av månadsräntan på personliga bostadslån (tidigare 55 %). Tidigare godkändes låneräntor som boendeutgifter endast för ägarbostäder.
 - Bassjälvriskan för boendeutgifterna fastställs på samma sätt i hela landet. På bassjälvriskbeloppet inverkar hushållets inkomster samt antalet vuxna och barn i hushållet.
 - Vårdarvodet i samband med stöd för närstående-vård beaktas inte längre som inkomst när bostadsbidraget beräknas.
 - Inkomst av förmögenhet beräknas inte längre när bostadsbidraget beräknas.
 - Minderåriga barns inkomster inverkar inte längre på beloppet av bostadsbidraget.
 - Bostadsbidraget justeras om inkomsterna minskar med 200 euro/månad eller ökar med 400 euro/månad (tidigare 160 respektive 300 euro/månad). Alla inkomstförändringar beaktas en månad senare än förr, dvs. från början av månaden efter den månad då inkomstförändringen har gällt från och med den första dagen i månaden.
 - Senareläggningen av justeringen för långtidsarbetslösa frångicks.
 - Förhållandet mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidraget för pensionstagare ändrades så att den rätt att välja mellan bidragen som vissa mottagargrupper hade haft slopades, vilket resulterade i att bl.a. alla barnfamiljer kan söka enbart allmänt bostadsbidrag.
 - S:t Michel, Nokia och Sjundea flyttades från kommungrupp IV till kommungrupp III.
 - En handläggningsgaranti för ansökningar om allmänt bostadsbidrag infördes: ansökan ska avgöras inom 30 dagar från det att den inkommit eller, om detta inte är möjligt på grund av bristfälliga uppgifter, inom 14 dagar från det att de uppgifter som saknats har inkommit.
- 1.9.2015 infördes ett förvärvsinkomstavdrag på 300 euro i samband med bostadsbidraget. Avdraget görs från de sammanlagda förvärvs- och företagarinkomsterna för varje medlem i hushållet.

2016

- 1.1.2016 steg bassjälvriskan av de inkomster som ska beaktas vid beräkningen av bostadsbidraget från 40 till 42 %.

- 1.1.2016 enimmäisasumismenoja ei korotettu vuokraindexillä vaan ne pidettiin vuoden 2015 tasolla.

2017

- 1.1.2017 enimmäisasumismenoja alennettiin 5 %:lla kuntaryhmissä 3 ja 4, kuntaryhmissä 1 ja 2 sovellettiin samoja enimmäisasumismenoja kuin vuonna 2016.
- 1.8.2017 vuokralla asuvat opiskelijat siirtyivät yleisen asumistuen piiriin.

2018

- 1.1.2018 alkaen yleisen asumistuen enimmäisasumismenoja tarkistetaan vuosittain vuokraindexin sijaan elinkustannusindeksin mukaan. Vuonna 2018 enimmäisasumismenot pysyivät samoina kuin vuonna 2017.

2019

- 1.1.2019 alkaen enimmäisasumismenot nousivat ensimmäisen kerran vuoden 2015 uudistuksen jälkeen elinkustannusindeksin muutosta vastaavasti (1,5 %). Asumistuen perusomavastuun määräytymisperusteet eivät muuttuneet.

3 Eläkkeensaajan asumistuki

Vuotta 2008 edeltäneet muutokset, ks. liite 1.

2008

- 1.1.2008 osana kansaneläkelainsäädännön uudistamista tuli voimaan uusi laki eläkkeensaajan asumistuesta, jossa tuen nimi on yksikkömuodossa (aiemmin eläkkeensaajien asumistuki). Asumistukeen oikeuttavat myös muut leskeneläkkeet kuin Kelan leskeneläke. Asumismenojen, tulojen ja omaisuuden huomioon ottamiseen tuli muutoksia, mm. eläkkeensaajalta poistui oikeus vähentää kulutusluottojen korot tuloistaan ja leskeneläkkeen perusmäärä alettiin ottaa tulona huomioon.

2010

- 1.1.2010 alkaen käytössä on ollut vain yksi vesinormi. Aiemmin oli kaksi vesinormia: toinen, jos asunnossa oli vesijohto ja lämmin vesi ja toinen, jos niitä ei ollut.

2011

- 1.3.2011 alkaen maahanmuuttajalle työkyvyttömyyden perusteella maksettavasta takuueläkkeestä tuli uusi eläkkeensaajan asumistuen maksuperuste.

2012

- 1.1.2012 alkaen muun lämmityksen normi poistettiin ja käyttöön jäi vain yksi lämmityskustannusten normi.
- 1.11.2012 alkaen eläkkeensaajan asumistuki on ollut mahdollista maksaa myös vuokranantajalle.

2015

- 1.1.2015 alkaen oikeus eläkkeensaajan asumistukeen perustuu vain henkilön saamaan eläkkeeseen

- 1.1.2016 höjdes inte de maximala boendeutgifterna med hyresindex utan de hölls på nivån för år 2015.

2017

- 1.1.2017 sänktes de maximala boendeutgifterna med 5 % i kommungrupp 3 och 4; i kommungrupp 1 och 2 tillämpades samma maximala boendeutgifter som år 2016.
- 1.8.2017 började de studerande som bor på hyra att omfattas av det allmänna bostadsbidraget.

2018

- Från 1.1.2018 justeras de maximala boendeutgifterna i anslutning till det allmänna bostadsbidraget årligen med levnadskostnadsindexet i stället för med hyresindexet. På det här sättet blev de maximala boendeutgifterna år 2018 ändå på samma nivå som år 2017.

2019

- Från 1.1.2019 höjdes de maximala boendeutgifterna för första gången sedan lagändringen 2015 i enlighet med ändringen av levnadskostnadsindexet (1,5 %). Bestämningsgrunderna för bassjälvrisker för bostadsbidraget ändrades inte.

3 Bostadsbidrag för pensionstagare

Ändringar före 2008, se bilaga 1.

2008

- 1.1.2008 infördes i samband med revideringen av folkpensionslagstiftningen en ny lag om bostadsbidrag för pensionstagare. Rätt till bidraget ger även andra efterlevandepensioner än efterlevandepension från FPA. Bestämmelserna om beaktande av boendeutgifter, inkomster och förmögenhet ändrades, bl.a. får pensionstagare inte längre dra av räntor på konsumtionskrediter på sin inkomst, och efterlevandepensionens grundbelopp började beaktas som inkomst.

2010

- Från 1.1.2010 har bara en vattennorm tillämpats. Tidigare tillämpades två vattennormer: den ena om det fanns vattenledning och varmvatten i bostaden och den andra om dessa saknades.

2011

- Från 1.3.2011 blev garantipensionen som betalas till invandrare på basis av arbetsförmåga en ny grund för utbetalning av bostadsbidrag för pensionstagare.

2012

- Från 1.1.2012 slopades normbeloppen gällande annan uppvärmning och bara ett normbelopp för uppvärmningskostnader kvarstår.
- Från 1.11.2012 kan bostadsbidrag för pensionstagare betalas också till hyresvärdar.

2015

- Från 1.1.2015 baseras rätten till bostadsbidrag för pensionstagare endast på den pension man får och

eikä hänen ikäänsä. Ennen kaikki 65 vuotta täyttäneet olivat oikeutettuja eläkkeensaajan asumistukeen.

- 1.1.2015 alkaen yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välistä suhdetta muutettiin siten, että tietyillä tuensaajaryhmillä ollut tukien välinen valintaoikeus poistettiin, minkä seurauksena mm. kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.

2016

- 1.1.2016 alkaen työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukainen jatkuva kuntoutusraha (kuitenkin vasta vuoden kuluttua vahinkotapahtumasta) on eläkkeensaajan asumistukeen oikeuttava etuus.

2017

- 1.1.2017 alkaen eläkkeensaajan asumistukeen oikeuttaa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien mukainen työuraeläke.

inte på ens ålder. Tidigare hade alla 65 år fyllda möjlighet att få bostadsbidrag för pensionstagare.

- 1.1.2015 ändrades förhållandet mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidraget för pensionstagare så att den rätt att välja mellan bidragen som vissa mottagargrupper hade haft slopades, vilket resulterade i att bl.a. alla barnfamiljer kan söka enbart allmänt bostadsbidrag.

2016

- Från 1.1.2016 är fortlöpande rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) en för-mån som berättigar till bostadsbidrag för pensionstagare, dock först ett år efter skadefallet.

2017

- Från 1.1.2017 berättigar arbetslivspension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) till bostadsbidrag för pensionstagare.

Liite 7. Kelan opintoetuuksien kehitys Bilaga 7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner

1 Pääpiirteet

Kesällä 1969	Opintotukijärjestelmä (valtion takaamina korkotukilainoina) luotiin
Kesästä 1972	Opintorahaa alettiin maksaa
Kesästä 1977	Asumislisää alettiin maksaa
Kesästä 1979	Korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea alettiin maksaa
Kesästä 1980	Korkeavastusta alettiin maksaa
Kesästä 1987	Aikuisopintorahaa alettiin maksaa
Kesällä 1992	Korkeakouluopiskelijoiden opintotukiudistus toteutui
Kesällä 1994	Uusi opintotukijärjestelmä ulotettiin toisella asteella opiskeleviin ja opintotuen toimeenpano siirtyi Kelalle (1.5.1994)
1.7.1997	Koulumatkatukea alettiin maksaa
1.8.2001	Aikuisopintotuen lainatakausta alettiin myöntää
31.12.2002	Aikuisopintoraha lakkasi
1.8.2005	Oikeus opintolainavähennykseen verotuksessa uusille korkeakouluopiskelijoille
1.8.2014	Oikeus opintolainahyvitykseen ensimmäiset korkeakoulu-opintonsa aloittaville
1.8.2017	Asumislisä lakkasi Suomessa vuokralla asuvilla opiskelijoilla ja he siirtyivät yleisen asumistuen piiriin
1.1.2018	Opintorahan huoltajakorotusta alettiin maksaa
1.8.2019	Opintorahan oppimateriaalilisää alettiin maksaa

2 Opintotuki

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2005

- 1.1.2005 alkaen valtion maksama korkotuki vanhoihin korkotuellisiin opintolainoihin on 1,8 %. Opintotukilaissa säädettävä em. opintolainojen enimmäiskorko on suuruudeltaan voimassa oleva peruskorko lisättyä enintään 1,5 prosenttiyksiköllä.
- 1.1.2005 tarkennettiin ulkomaisen opiskelijavaihdon, johon myönnettyjä apurahoja ei tulovalvonnan oteta huomioon, tarkoittavan kaikkia Suomessa suoritettaviin opintoihin liittyviä opintojaksoja ulkomailla.

1 Huvuddrag

Sommaren 1969	Studiestödssystemet (statsgaranterade räntestödslån) inrättades
Sommaren 1972	Studiepenning började utges
Sommaren 1977	Bostadstillägg började utges
Sommaren 1979	Måltidsstöd för högskolestuderande började utges
Sommaren 1980	Räntebidrag började utges
Sommaren 1987	Vuxenstudiepenning började utges
Sommaren 1992	Studiestödsreformen för högskolestuderande genomfördes
Sommaren 1994	Det nya studiestödssystemet utvidgades till att gälla studier på andra stadiet, och skötseln av studiestödet överfördes på FPA (1.5.1994)
1.7.1997	Skolrestöd började utges
1.8.2001	Lånegaranti i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas
31.12.2002	Vuxenstudiepenningen slopades
1.8.2005	Rätt till studielånsavdrag i beskattningen för nya högskolestuderande
1.8.2014	Rätt till studielånskompensation för dem som inleder sina första högskolestudier
1.8.2017	Bostadstillägget för studerande som bor på hyra i Finland upphörde och de började omfattas av det allmänna bostadsbidraget
1.1.2018	Försörjarförhöjning till studiepenningen började utges
1.8.2019	Läromaterialstillägg till studiepenningen började utges

2 Studiestöd

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2005

- Från 1.1.2005 är det räntestöd som staten betalar för gamla räntestödslån 1,8 %. Maximiräntan för dessa studielån är enligt lagen om studiestöd den gällande grundräntan plus högst 1,5 procentenheter.
- 1.1.2005 preciserades utbytesstudier utomlands, för vilka beviljade stipendier inte beaktas vid inkomstkontrollen, så att de avser samtliga studieperioder utomlands i anslutning till studier som bedrivs i Finland.

- 1.8.2005 alkaen korkeakouluopiskelijoiden opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärä korotettiin 220 eurosta 300 euroon.
- 1.8.2005 muuttuivat säännökset korkeakoulututkin-tojen enimmäistukiajoista ja (1.1.2005 lukien) opin-noissa edistymisen arviointiperusteista. Opintopisteet korvaavat vastedes opintoviikot korkeakouluopintojen mitoituserusteina. Enimmäistukiaika on tutkinnon laajuuden mukainen tavoiteaika lisättyä 10 kuukau-della. Muutoksia sovelletaan uusiin opiskelijoihin ja opintosuorituksiin, jotka on mitoitettu opintopisteinä.
- 1.8.2005 tai sen jälkeen läsnä olevana aloittavilla korkeakouluopiskelijoilla on oikeus valmistuttuaan tehdä verotuksessaan opintolainavähennys, jos he suorittavat vähennykseen oikeuttavan tutkintonsa määrääjassa. Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen vain, jos hänet on valittu suorittamaan pelkästään alempi korkeakoulututkinto. Eri-tyisin perustein sallitaan opintojen viivästyminen. Opintolainavähennys on 30 % opintojen aikana nos-tetusta opintolainan määrästä, joka ylittää 2 500 eu-roa. Vähennys tehdään verosta enintään tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan 10 vuoden aikana.
- 1.11.2005 alkaen asumismenoiksi hyväksytään enin-tään 252 euroa kuukaudessa (ennen 214,44 euroa kuukaudessa), joten täysi asumislisä on 201,60 eu-roa kuukaudessa (ennen 171,55 euroa kuukaudes-sa). Ulkomailla opiskelevan asumislisä on 210 eu-roa kuukaudessa, ennen 180,80 euroa kuukaudes-sa. Muita vakiomääräisiä asumislisiä ei korotettu.
- 1.8.2005 höjdes det månatliga beloppet av stats-garantin för studielån för högskolestuderande från 220 euro till 300 euro.
- 1.8.2005 ändrades bestämmelserna om maximitöd-tiderna vid högskoleexamina och (från 1.1.2005) grunderna för bedömningen av studieframgången. Studieveckorna ersätts hädanefter av studiepoäng som grund för högskolestudiernas omfattning. Maxi-mistödtiden är den förväntade studietiden plus 10 mån. Ändringarna tillämpas på nya studerande och studieprestationer som mäts i studiepoäng.
- En högskolestuderande som är närvaroanmäld, inle-der sina studier 1.8.2005 eller senare och som inom utsatt tid avlägger sin examen som berättigar till av-drag får göra ett skatteavdrag för sitt studielån. En studielånstagare som har avlagt lägre högskoleex-amen har rätt till studielånsavdrag bara om han el-ler hon har blivit antagen för att avlägga enbart läg-re högskoleexamen. Dröjsmål i studierna tillåts av särskilda skäl. Avdraget är 30 % av det lånebelopp som lyfts under studietiden och som överstiger 2 500 euro. Skatteavdraget ska göras inom 10 år efter det att examen avlagts.
- Från 1.11.2005 godkänns i boendeutgifter högst 252 euro/månad (tidigare 214,44 euro/månad), fullt bostadstillägg är 201,60 euro/månad (tidigare 171,55 euro/månad). För studerande utomlands är bostads-tillägget 210 euro/månad mot tidigare 180,80 euro/månad. Övriga bostadstillägg som utges med fast belopp har inte höjts.

2006

- 1.1.2006 alkaen myös ylempää ammattikorkeakou-lututkintoa suorittavat opiskelijat ovat olleet oikeu-tettuja ateriatukeen.
- 1.11.2006 nostettiin vanhempien tulorajoja keski-määrin 15 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumislisän suuruuteen.)
- 1.11.2006 kansanopiston maksullisella linjalla opise-kelevan ja asuntolassa asuvan asumislisän määrää korotettiin 58,87 eurosta 88,87 euroon kuukaudes-sa.

2007

- 1.1.2007 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,47 eurosta 1,67 euroon ateriaa kohti.
- 1.11.2007 vanhempien tulorajoja nostettiin 30 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumislisän suu-ruuteen.)
- 1.11.2007 uusiksi opintotuen saamisen estäviksi etuuksiksi tulivat pitkäaikaistyöttömien eläketu-ki ja luopumistuki maatalouden harjoittamisesta. Opintotuen estäviä etuuksia vastaavat ulkomailta saadut etuudet säädettiin myös opintotuen estä-viksi etuuksiksi. Lisäksi asumislisää ei enää saa

2006

- Från 1.1.2006 har också studerande som avlägger högre yrkeshögskoleexamen varit berättigade till måltidsstöd.
- 1.11.2006 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med i snitt 15 %. (I fråga om vissa grupper av stude-rande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepen-ningens och bostadstilläggets belopp.)
- 1.11.2006 höjdes bostadstillägget för personer som studerar på en avgiftsbelagd linje vid en folkhög-skola och bor på elevhem från 58,87 euro till 88,87 euro/månad.

2007

- 1.1.2007 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,47 euro till 1,67 euro per måltid.
- 1.11.2007 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med 30 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)
- 1.11.2007 blev pensionsstöd för långtidsarbetslösa och avträdelsestöd för lantbruksföretagare hindran-de förmåner vid studiestöd. Efter lagändringen blev också sådana förmåner från utlandet som motsvarar förmåner som utgör hinder för studiestöd hin-drande förmåner. Dessutom betalas bostadstillägg

opiskelija, joka saa eläkkeensaajien asumistukea tai asuu sitä saavan puolison kanssa.

- 1.11.2007 alkaen opintotuen hakemista, myöntämistä ja hylkäämistä koskevat säännökset täsmentyivät hieman.

2008

- 1.1.2008 opiskelijan omia tuloja koskevat tulorajat nousivat noin 30 %. Korotuksen jälkeen opiskelijalla voi olla tuloja jokaista tukikuukautta kohti 660 euroa (aiemmin 505 euroa) ja tuetonta kuukautta kohti 1 970 euroa (aiemmin 1 515 euroa). Opintotuen takaisinperintää koskevia tulojen ylitysten määriä korotettiin myös noin 30 %.
- 1.1.2008 opintotukilakiin lisättiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisen opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia. Niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.
- 1.8.2008 opintorahan määriä korotettiin. Suurimpia opintorahoja nostettiin noin 15 % ja pienimpiä vähintään noin 16 euroa. Opintorahan perusmäärät pyöristettiin täysiin euroihin. Opintorahan vähävaraisuuskorotus (opintorahan myöntäminen korotettuna vanhempien pienituloisuuden perusteella) nousi opintorahan tasokorotusta vastaavasti eli noin 15 % tai vähintään 16 euroa.
- 1.8.2008 alkaen opintolainan valtiontakausta korotettiin. Muussa kuin korkeakoulussa opiskelevan, 18 vuotta täyttäneen opiskelijan opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärä nostettiin 300 euroon (ennen 220 euroa) eli samansuuruiseksi kuin korkeakouluopiskelijoilla.

2009

- 1.1.2009 alkaen puolison tulot eivät ole enää vaikuttaneet opiskelijan asumislisän määrään.

2011

- 1.1.2011 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,67 eurosta 1,77 euroon ateriala kohti.
- 1.8.2011 alkaen korkeakouluopintojen opintotuki muutettiin kaksiportaiseksi uusille opiskelijoille. Tuki myönnetään ensin alemman tutkinnon suorittamiseen ja vasta sen valmistuttua ylempään tutkinnon suorittamiseen.
- 1.8.2011 alkaen opintotukiaikaan on luettu myös pelkän asumislisän nostaminen.
- 1.8.2011 lähtien opintolainan valtiontakauksen on saanut automaattisesti korkeakouluopintoihin myönnetyn opintorahan yhteydessä.
- 1.8.2011 alkaen harjoittelupalkka tai oppilaitokselta saatu apuraha ei ole estänyt opintorahan myöntämistä.
- 1.8.2011 alkaen korkoavustuksen tulorajoja korotettiin 54 %. Lapsettoman hakijan tuloraja nousi 775 eurosta 1 195 euroon kuukaudessa.
- 1.8.2011 alkaen korkeakouluopiskelijan opinnoissa edistymisen seurantaan tehtiin useita seuranta-

intte längre till studerande som har bostadsbidrag för pensionstagare eller som bor med sin make som har bostadsbidrag för pensionstagare.

- Från 1.11.2007 preciserades bestämmelserna om ansökan, beviljande och avslag av studiestöd en aning.

2008

- 1.1.2008 höjdes de inkomstgränser som gäller den studerandes egna inkomster med ca 30 %. Efter förhöjningen får inkomsterna vara 660 euro (tidigare 505 euro) för varje stödmånad och 1 970 euro (1 515 euro) för varje stödlös månad. De överskjutande beloppen när det gäller återkrav av studiestöd höjdes också med ca 30 %.
- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också på skolrestödet.
- 1.8.2008 höjdes studiepenningens belopp. De högsta beloppen höjdes med ca 15 % och de lägsta med minst ca 16 euro. Studiepenningens grundbelopp avrundades till hela euro. Låginkomsttillägget till studiepenningen (förhöjd studiepenning som beviljas p.g.a. låga inkomster hos föräldrarna) höjdes i enlighet med studiepenningens nivåhöjning, dvs. med ca 15 % eller minst 16 euro.
- Från 1.8.2008 höjdes statsgarantin för studielån. För icke-högskolestuderande som fyllt 18 höjdes det månatliga beloppet av statsgarantin för studielån till 300 euro (tidigare 220 euro) dvs. till samma nivå som för högskolestuderande.

2009

- Från 1.1.2009 har makens inkomster inte längre inverkat på bostadstillägget.

2011

- 1.1.2011 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,67 euro till 1,77 euro per måltid.
- 1.8.2011 ändrades studiestödet för högskolestudier till ett stöd i två steg för nya studerande. Först beviljas studiestöd för avläggande av en lägre examen och när den avlagts beviljas stöd för avläggande av en högre examen.
- Från 1.8.2011 har även lyftande av enbart bostadstillägg räknats som studiestöd.
- Från 1.8.2011 har man automatiskt fått statsgaranti för studielån i samband med studiepenning som beviljats för högskolestudier.
- Från 1.8.2011 har prakticklön eller stipendium från läroanstalten inte utgjort ett hinder för beviljande av studiepenning.
- Från 1.8.2011 höjdes inkomstgränserna för räntebidrag med 54 %. Inkomstgränserna för barnlösa sökande steg från 775 euro till 1 195 euro i månaden.
- Från 1.8.2011 gjordes flera preciseringar som förenhetligade kontrollen av högskolestuderandes stu-

yhdenmukaistavia täsmennyksiä. Vähimmäissuoritusvaatimus nousi 4,8:sta 5,0 opintopisteeseen tukikuukautta kohti.

- 1.8.2011 alkaen yliopistossa suoritettavien jatkokutkintojen enimmäistukiaika on yhdeksän tukikuukautta.
- 1.8.2011 alkaen itsenäisesti asuvat 18–19-vuotiaat lukiolaiset ovat voineet saada opintolainan valtiontakauksen, vaikka opintoraha on evätty vanhempien tulojen perusteella.
- 1.8.2011 alkaen lainatakaus opintoihin ulkomailla on 600 euroa kuukaudessa.

2012

- 1.1.2012 korkeakouluopiskelijän ateriatuki suureni 1,77 eurosta 1,84 euroon ateriala kohti.

2013

- 1.1.2013 korkeakouluopiskelijän ateriatuki suureni 1,84 eurosta 1,94 euroon ateriala kohti.
- 1.8.2013 alkaen aikuislukio-opintoja on voitu tukea, jos ne suoritetaan yhdistelmätyötuntina eli ammatillisen perustutkinnon yhteydessä.
- 1.8.2013 tuli voimaan opintotuen enimmäisaika myös toisen asteen opinnoissa. Säännönmukaisen opiskeluaajan päätyttyä opintotukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajalle.

2014

- 1.1.2014 alkaen korkoavustuksen tuloarvoja korotetaan kahden vuoden välein palkkakertoimella. Vuonna 2014 korotus oli 10 %. Korotettuja tuloarvoja käytettiin ensimmäisen kerran maaliskuussa 2014 eräntyneiden opintolainojen korkojen korkoavustuksissa.
- 1.7.2014 alkaen koko opintolainan korko pääomitetään opintotukiaikana.
- 1.8.2014 alkaen opintolainan valtiontakauksen määriä korotettiin 100 eurolla kuukaudessa.
- 1.8.2014 alkaen lainatakaus voidaan myöntää myös vanhempana luona asuvalle 18–19-vuotiaalle toisen asteen oppilaitoksen opiskelijalle vanhempien tulojen vaikuttamatta.
- 1.8.2014 alkaen lainatakaus voidaan myöntää myös lukiossa opiskelevalle muualla kuin vanhempana luona asuvalle alle 17-vuotiaalle, jos vanhemman tulot ovat alle 61 000 euroa vuodessa.
- 1.8.2014 alkaen opintorahan perusmääriä tarkistetaan vuosittain yleisen hintatason muutoksen mukaisesti (kansaneläkeindeksin mukaan).
- 1.8.2014 tai sen jälkeen ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittavat saavat suuremman opintorahan mutta lyhyemmän enimmäistukiajan tutkinto-opintoihin. Edellytyksenä on, että ensimmäinen läsnäoloilmoittautuminen korkeakouluopinnoissa on aikaisintaan syyslukukaudelta 2014 eikä aiempia korkeakouluopintoja ole. Uusilla korkeakouluopiskelijoilla opintorahan perusmäärät ovat noin 11 % vanhoja suuremmat mutta opintotuen tutkintokohdaiset enimmäisajat ovat viisi tukikuukautta vanhoja lyhyemmät. Enimmäistukiaika ei muutu yliopistojen

diefrangång. Minimikravet höjdes från 4,8 till 5,0 studiepoäng per stödmånad.

- Från 1.8.2011 är maximistödtiden för påbyggnadsexamina som avläggs vid universitet nio stödmånader.
- Från 1.8.2011 har gymnasieelever i åldern 18–19 år som bor självständigt kunnat beviljas statsgaranti för studielån trots att ansökan om studiepenning avslagits på grund av föräldrarnas inkomster.
- Från 1.8.2011 är lånegarantin för studier utomlands 600 euro per månad.

2012

- 1.1.2012 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,77 euro till 1,84 euro per måltid.

2013

- 1.1.2013 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,84 euro till 1,94 euro per måltid.
- Från 1.8.2013 kan stöd beviljas också för vuxengymnasiestudier om studierna genomförs som en kombinationsexamen, det vill säga i samband med en yrkesinriktad grundexamen.
- 1.8.2013 infördes en maximal studiestödstitid också för studier på andra stadiet. Efter att den normala studietiden är slut kan studiestöd beviljas för högst 12 månader.

2014

- Från 1.1.2014 höjs inkomstgränserna för räntebidrag med två års mellanrum med en lönekoeficient. Höjningen var 10 % år 2014. De höjda inkomstgränserna tillämpades första gången i fråga om räntebidragen för de räntor som förföll i mars 2014.
- Från 1.7.2014 kapitaliserar hela studielånsräntan under studiestödstitiden.
- Från 1.8.2014 höjdes beloppet av statsgaranti för studielån med 100 euro per månad.
- Från 1.8.2014 kan lånegaranti beviljas även studerande i åldern 18–19 år som bor hos sina föräldrar och som studerar vid en läroanstalt på andra stadiet utan att föräldrarnas inkomster inverkar.
- Från 1.8.2014 kan lånegaranti beviljas även gymnasieelever under 17 år som bor någon annanstans än hos sin förälder, om föräldrarnas inkomster understiger 61 000 per år.
- Från 1.8.2014 justeras studiepenningens grundbelopp årligen enligt förändringen i den allmänna prisnivån (folkpensionsindex).
- De som inleder sina första högskolestudier 1.8.2014 eller senare får en högre studiepenning men en kortare maximistödstitid för sina examensstudier. En förutsättning för detta är att den studerandes första närvaromöten i fråga om högskolestudier tidigast gäller höstterminen 2014 och att han eller hon inte har bedrivit högskolestudier tidigare. För nya högskolestuderande är studiepenningens grundbelopp ca 11 % högre än det gamla beloppet men maximistödstitiden för examen fem stödmånader kortare än den gamla stödstitiden. Den maximala stödstitiden ändras

a. Valtion takaamien opintolainojen enimmäismäärät 1.8.2005 lähtien

Maximibeloppen av statsgaranterade studielån från och med 1.8.2005

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.				
	Opintorahan saaja – Mottagare av studiepenning		Ulkomailla opiskeleva – Studier utomlands		
	Alle 18 v Under 18 år	18 v ja yli – Från 18 år	Korkeakouluopiskelija Högskolestuderande	Muu Annan	
1.8.2005.....	160	300	220	440	360
1.8.2008.....	160	300	300	440	360
1.8.2011.....	160	300	300	600	600
1.8.2014.....	260	400	400	700	700
1.8.2017.....	300	650	650	800	800

jatkotutkinnoissa eikä korkeakouluopinnoissa, joissa ei suoriteta tutkintoa.

- 1.8.2014 tai sen jälkeen aloitettuihin korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea yhteensä enintään 64 kuukautta.
- 1.8.2014 tai sen jälkeen ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittaneet voivat saada opintolainahyvityksen. Se on Kelan maksama ylimääräinen opintolainan lyhennys korkeakouluopiskelijalle, joka suorittaa tutkinnon määräajassa ja joka on nostonut opintolainaa korkeakouluopintoihinsa yli 2 500 euroa.
- 1.8.2014 poliisin peruskoulutuksesta tuli ammatikorkeakoulutasoinen. Kaikki 1.8.2014 tai sen jälkeen poliisiopintonsa aloittavat suorittavat ammatikorkeakoulututkinnon ja voivat saada korkeakouluopiskelijoiden opintotuen.
- 1.8.2014 alkaen opintotuen voi saada sellaiselta kalenterikuukaudelta, jossa on vähintään 18 opiskeluaikaa kuuluvaa päivää. Lukio-opinnoissa opintotuki voidaan kuitenkin myöntää enintään yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa.
- 1.8.2014 alkaen opintotuessa on kahdet vanhempien tulorajat. Uudet, korkeammat tulorajat koskevat itsenäisesti asuvia 18–19-vuotiaita.
- 1.8.2014 alkaen opintotukea voidaan myöntää maahanmuuttajille suunnattuun ammatikorkeakouluopintoihin valmentavaan koulutukseen.
- 1.8.2014 alkaen opintotukea voidaan myöntää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukokoulutukseen valmistavaan koulutukseen.

2015

- 1.8.2015 alkaen osaamispisteet korvaavat opintoviikot ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opinnot ovat opintotukeen oikeuttavia päätoimisia opintoja, jos niiden laajuus on vähintään 4,5 osaamispistettä tai 3 opintoviikkoa opiskelukuukautta kohti.

2016

- 1.1.2016 itsenäisesti asuvan 18–19-vuotiaan opiskelijan vanhempien tulorajaa nostettiin siten, että

intte i fråga om påbyggnadsexamina vid universitet samt vid högskolestudier där ingen examen avläggs.

- För högskolestudier som inletts 1.8.2014 eller senare kan man få studiestöd för sammanlagt högst 64 månader.
- De som inlett sina första högskolestudier 1.8.2014 eller senare kan få studielånkompensation. Den innebär en extra amortering av studielånet som FPA betalar högskolestuderande som avlägger examen inom utsatt tid och som för sina högskolestudier har lyft över 2 500 euro i studielån.
- 1.8.2014 blev grundexamen inom polisbranschen en yrkeshögskoleexamen. Alla som inleder sina studier till polis 1.8.2014 eller senare avlägger yrkeshögskoleexamen och kan få studiestöd för högskolestuderande.
- Från 1.8.2014 kan man få studiestöd för en kalendermånad om den innefattar minst 18 dagar som ingår i studietiden. För gymnasiestudier kan studiestöd emellertid beviljas för högst nio månader per läsår.
- Från 1.8.2014 finns det inom studiestödet två inkomstgränser för föräldrarnas inkomster. De nya, högre inkomstgränserna gäller studerande i åldern 18–19 år som bor självständigt.
- Från 1.8.2014 kan studiestöd beviljas för utbildning som förbereder för yrkeshögskolestudier och som är riktad till invandrare.
- Från 1.8.2014 kan studiestöd beviljas för utbildning som förbereder för gymnasiestudier och som är riktad till invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål.

2015

- Från 1.8.2015 ersätter kompetenspoäng studieveckorna inom den grundläggande yrkesutbildningen. Studierna betraktas som heltidsstudier och berättigar till studiestöd om deras omfattning är minst 4,5 kompetenspoäng eller minst 3 studieveckor per studiemånad.

2016

- 1.1.2016 höjdes inkomstgränsen för föräldrar till studerande i åldern 18–19 år som bor självständigt

b. Opintorahan perusmäärä 1.8.2008–31.7.2014

Studiepenningens grundbelopp 1.8.2008–31.7.2014

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.							
	Toinen aste – Studier på andra stadiet				Korkeakoulu – Högskolestudier			
	Vanhemman luona asuva Bor hos en förälder		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhemman luona asuva Bor hos en förälder		Itsenäisesti asuva Bor självständigt	
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾
1.8.2008	38,00	80,00	100,00	246,00	55,00	122,00	145,00	298,00

1) Myös avioliitossa olevan tai elatusvelvollisen opintoraha.
Även studiepenning för underhållsskyldiga och gifta studerande.

vanhempien yhteenlasketut vuositulot pienentävät opintorahan määrää, jos ne ovat vähintään 61 010 euroa, ja estävät opintorahan saamisen, jos ne ovat vähintään 80 200 euroa.

- 1.3.2016 korkoavustuksen tulorajoja nostettiin. Lapsittoman hakijan tuloraja nousi 1 311 eurosta 1 333 euroon kuukaudessa.
- 1.8.2016 alkaen opintotuen voi saada ulkomailta suoritettaviin opintoihin myös sillä perusteella, että henkilöllä on kiinteä yhteys Suomeen. Opintotuki voidaan myöntää Suomen, EU- tai Eta-maan tai Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen sillä edellytyksellä, että hänellä on ollut kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden ajan opintojen alkamista edeltäneen viiden vuoden aikana tai että hänellä on muuten kiinteä yhteys Suomeen.
- 1.8.2016 alkaen opintorahan perusmääriä ei enää tarkisteta vuosittain yleisen hintatason muutoksen mukaisesti (kansaneläkeindeksi).

2017

- 1.8.2017 alkaen asumislisää ei myönnetä Suomesa vuokralla asuville, vaan he voivat saada yleistä asumistukea. Asumislisä säilyy ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskelevilla (yleensä 210 euroa kuukaudessa) ja Suomessa kansan- tai urheiluopistossa opiskelevilla, jotka opiskelevat maksullisella linjalla ja asuvat oppilaitoksen asuntolassa (yleensä 88,87 euroa kuukaudessa).
- 1.8.2017 korkeakouluopiskelijoiden opintorahan perusmäärät pienennettiin samansuuruisiksi kuin toisen asteen opiskelijoilla. Opintorahan enimmäismäärä on kaikilla opiskelijoilla 250,28 euroa kuukaudessa.
- 1.8.2017 opintolainan valtiontakauksen kaikkia määriä korotettiin. Lainatakauksen yleisin määrä nousi 400:sta 650 euroon kuukaudessa. Opintolainavähennyksen ja -hyvityksen enimmäismäärät eivät kuitenkaan suurene, vaikka lainatakauksen määriä korotettiin.
- 1.8.2017 alkaen maksuhäiriö ei estä opintolainan valtiontakauksen myöntämistä.

så att studiepenningen minskar om föräldrarnas totala årsinkomster uppgår till minst 61 010 euro; om de uppgår till minst 80 200 euro betalas ingen studiepenning alls.

- 1.3.2016 höjdes inkomstgränserna för räntebidrag. Inkomstgränsen för barnlösa sökande steg från 1 311 euro till 1 333 euro/månad.
- Från 1.8.2016 kan studiestöd beviljas för studier utomlands även med motiveringen att personen har fast anknytning till Finland. Studiestöd kan beviljas den som är finsk medborgare, medborgare i ett EU- eller EES-land eller schweizisk medborgare och dennes familjemedlemmar, om personen i fråga har haft en hemkommun i Finland i minst två år under de fem åren närmast före studierna eller annars har fast anknytning till Finland.
- Från 1.8.2016 justeras studiepenningens grundbelopp inte längre årligen enligt förändringen i den allmänna prisnivån (folkpensionsindex).

2017

- Från 1.8.2017 beviljas inte bostadstillägg till dem som bor på hyra i Finland, utan de kan få allmänt bostadsbidrag. Bostadstillägg betalas i fortsättningen till personer som studerar utomlands eller på Åland (i regel 210 euro/månad) och personer som studerar på en avgiftsbelagd linje vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter och bor på läroanstaltens elevhem (i regel 88,87 euro/månad).
- 1.8.2017 sänktes studiepenningens grundbelopp för högskolestuderande till samma nivå som för studerande på andra stadiet. Studiepenningens maximibelopp för alla studerande är 250,28 euro/månad.
- 1.8.2017 höjdes alla belopp för statsgarantin för studielån. Det vanligaste beloppet på statsgarantin steg från 400 euro till 650 euro per månad. Maximibeloppen för studielånsavdraget och studielånkompensationen stiger ändå inte även om beloppen för statsgarantin steg.
- Från 1.8.2017 är en betalningsanmärkning inte ett hinder för att beviljas statsgaranti för studielån.

- 1.8.2017 alkaen toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoiden lukuvuoden opintolainassa on kaksi nostoerää aiemman neljän nostoerän sijasta.
- 1.8.2017 alkaen tutkintokohtainen enimmäistukiaika lyheni ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloitavilla. Enimmäistukiaika on tutkinnon tavoiteajan mukainen tukiaika lisättynä kolmella tukikuukaudella.
- 1.8.2017 tai sen jälkeen aloitettuihin korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea yhteensä enintään 54 kuukautta. 360 opintopisteen tutkinnossa kokonaistukiaika on kuitenkin 57 kuukautta.
- 1.8.2017 alkaen Kelan perittävänä olevan opintolainan koron tai pääoman maksamiseen voi saada maksuvapautuksen, jos lainansaajan tulot eivät ylitä korkoavustuksen tuloarvoja ja muut maksuvapautuksen myöntämisehdot täyttyvät.
- Från 1.8.2017 kan en studerande på andra stadiet lyfta studielånet i två poster i stället för tidigare fyra poster.
- Från 1.8.2017 förkortades den examensspecifika maximistödtiden för dem som inleder sina första högskolestudier. Maximistödtiden är stödtiden enligt den målsatta tiden för examen utökad med tre stödmånader.
- För högskolestudier som inlets 1.8.2017 eller senare kan man få studiestöd för sammanlagt högst 54 månader. Maximistödtiden för en examen på 360 studiepoäng är ändå 57 månader.
- Från 1.8.2017 kan man få betalningsbefrielse från kapital eller ränta på studielån som är föremål för indrivning hos FPA om låntagarens inkomster inte överstiger inkomstgränserna för räntebidrag och övriga villkor för beviljande av betalningsbefrielse uppfylls.

2018

- 1.1.2018 alkaen itsenäisesti asuvan 18–19-vuotiaan toisen asteen oppilaitoksen opiskelijan vanhempien tuloja ei enää huomioida opintorahaa myönnettäessä.
- 1.1.2018 alkaen opintotuen saajan omien tulojen tuloarvoja ja takaisinperintärajoja korotetaan joka toinen vuosi ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti. Tuloarvoja korotetaan ensimmäisen kerran tukiavuodesta 2018 alkaen.
- 1.1.2018 alkaen opintotuen saajan omien tulojen tuloarvon takaisinperintäkorotus alenee 15:stä 7,5 %:iin. Muutos koskee ensimmäisen kerran tukiavuoden 2016 takaisinperintää, joka tehdään vuonna 2018.
- 1.1.2018 alkaen opintorahan ja asumislisän maksupäivä on kuukauden 1. pankkipäivä aiemman 4. päivän sijasta.
- 1.1.2018 alkaen Kelan perittävänä olevan opintolainan korko alenee 7:stä 4 %:iin.

2018

- Från 1.1.2018 beaktas inte längre föräldrarnas inkomster när man beviljar studiepenning till en studerande på andra stadiet som är 18–19 år och bor självständigt.
- Från 1.1.2018 höjs inkomstgränserna för en studerande som får studiestöd och gränserna för återkrav vartannat år i enlighet med ändringen i inkomstnivåindexet. Inkomstgränserna höjs första gången från och med stödåret 2018.
- Fr.om. 1.1.2018 sänks förhöjningsprocenten vid återkrav i samband med inkomstkontrollen av de egna inkomsterna från 15 till 7,5 %. Ändringen gäller första gången återkraven för stödår 2016, som görs 2018.
- Från 1.1.2018 betalas studiepenningen och bostadstillägget ut den 1 bankdagen i månaden (tidigare 4 bankdagen).
- Från 1.1.2018 sjunker räntan på studielån som är föremål för indrivning hos FPA från 7 till 4 %.

c. Opintorahan perusmäärä 1.8.2014–31.7.2017

Studiepenningens grundbelopp 1.8.2014–31.7.2017

Tarkistus- ajankohta, kesä Justerings- tidpunkt, sommaren	€/kk – €/mån.											
	Toinen aste – Studier på andra stadiet				Korkeakoulu, ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu ennen 1.8.2014 Högskola, de första högskolestudierna inledda före 1.8.2014				Korkeakoulu, ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettu 1.8.2014 tai sen jälkeen Högskola, de första högskolestudierna inledda 1.8.2014 eller senare			
	Vanhemman luona asuva Bor hos en förälder		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhemman luona asuva Bor hos en förälder		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhemman luona asuva Bor hos en förälder		Itsenäisesti asuva Bor självständigt	
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾
2014	38,50	81,04	101,31	249,21	55,72	123,59	146,89	301,89	61,80	136,76	163,10	335,32
2015	38,66	81,39	101,74	250,28	55,96	124,12	147,52	303,19	62,06	137,35	163,80	336,76

1) Myös avioliitossa olevan tai elatusvelvollisen opintoraha.
Även studiepenning för underhållsskyldiga och gifta studerande.

- 1.1.2018 opintotuen ratkaisutoiminta päättyy kaikissa yliopistoissa. Korkeakoulujen lakisääteiset opintotukitehtävät ja opintotukilautakunnat poistetaan. Kaikkien opiskelijoiden kaikki opintotukiasiat ratkaistaan Kelassa.
- 1.1.2018 alkaen opintorahaa saavalle alle 18-vuotiaan lapsen huoltajalle maksetaan opintorahan huoltajakorotusta 75 euroa kuukaudessa (koko opintoraha on 325,28 euroa kuukaudessa). Lasten lukumäärä ja se, kenen luona lapsi asuu, eivät vaikuta huoltajakorotukseen.
- 1.1.2018 alkaen korkeakoulututkintoa suorittavalle voidaan myöntää enintään 9 tukikuukauden enimmäistukiajan pidennys, vaikka tutkinnosta puuttuu enemmän kuin 75 opintopistettä.
- 1.1.2018 alkaen korkeakouluopintojen riittävän edistymisen arvioinnissa huomioidaan opintosuoritukset ja tukikuukaudet kaikista korkeakouluopinnoista koko opiskeluajalta.
- 1.8.2018 alkaen lukuvuoden opintotukiaika on Suomessa suoritettavissa opinnoissa 9 kuukautta korkeakoulututkinnossa ja 10 kuukautta ammatillisessa perustutkinnossa ja ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa. Tuki voidaan hakemuksesta myöntää lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi.
- 1.8.2018 alkaen opintotukea voidaan myöntää aikuisten perusopetukseen.

2019

- 1.1.2019 alkaen vanhempien tuloina huomioidaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot aiemmin käytettyjen puhtaiden tulojen sijaan. Vanhempien tulojen tuloarvoja korotetaan 5–6 %.
- 1.1.2019 alkaen verovapaita apurahoja ei enää huomioida opintotuen saajan vuosituloina.

2019

- Från 1.1.2019 beaktas som föräldrarnas inkomster deras skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster i stället för deras nettoinkomster. Inkomstgränserna för föräldrarnas inkomster höjs med 5–6 procent.
- Från 1.1.2019 beaktas inte längre skattefria stipendier som studiestödstagarens årsinkomst.

d. Opintorahan perusmäärä 1.8.2017 alkaen

Studiepenningens grundbelopp från och med 1.8.2017

Tarkistusajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk – €/mån.				Opintorahan huoltajakorotus Studiepenningens försörjarförhöjning	Opintorahan oppimateriaaliisä Läromaterialstillägg till studiepenningen
	Vanhemman luona asuva Bor hos en förälder		Itsenäisesti asuva Bor självständigt			
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alaikäisen lapsen huoltaja ¹⁾ Vårdnadshavare för minderårigt barn ¹⁾	Toinen aste: vanhemman luona asuva alle 20 v ja itsenäisesti asuva alle 18 v ²⁾ Andra stadiet: under 20 år som bor hos en förälder och under 18 år som bor självständigt ²⁾
1.8.2017	38,66	81,39	101,74	250,28	.	.
1.1.2018	38,66	81,39	101,74	250,28	75,00	.
1.8.2019	38,66	81,39	101,74	250,28	75,00	46,80
1.1.2020	38,66	81,39	101,74	250,28	100,00	46,80
1.8.2020	39,04	82,20	102,75	252,76	100,99	47,26
1.8.2021	39,19	82,50	103,12	253,69	101,36	47,44

1) Suurimman opintorahan lisäksi.

Utöver den högsta studiepenningen.

2) Jos vanhemmat ovat pienituloiset, 17 vuotta täyttäneet voivat saada oppimateriaaliisän opintorahan lisäksi ja nuoremmat pelkän oppimateriaaliisän. Om föräldrarna har små inkomster, kan studerande som fyllt 17 år få ett läromaterialstillägg till studiepenningen och yngre studerande enbart läromaterialstillägg.

- 1.1.2019 alkaen opintorahasta ei enää automaattisesti vähennetä ennakonpidätystä.
- 1.8.2019 alkaen lukiolaiset ja ammattiin opiskelevat voivat saada opintorahan oppimateriaalilisää 46,80 euroa kuukaudessa, jos vanhempien vuositulot ovat enintään 41 100 euroa. Oppimateriaalilisä myönnetään vanhempansa luona asuville alle 20-vuotiaille ja itsenäisesti asuville alle 18-vuotiaille perheettömille opiskelijoille. Myös alle 17-vuotiaat voivat saada oppimateriaalilisää, vaikka he eivät voi lapsilisän vuoksi saada muuta opintorahaa. Jos opiskelijasta maksetaan lapsilisää ja hän asuu vanhempansa luona, hän ei voi saada opintolainan valtiontakausta.
- 1.8.2019 alkaen vanhempien tulojen vaikutus poistuu itsenäisesti asuulta alle 18-vuotiailta opintorahan perusmäärästä ja asumislisästä.
- 1.8.2019 alkaen lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen lukuvuoden opintotukiaika on 10 kuukautta. Tuki voidaan hakemukselta myöntää lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi, jos opiskelija suorittaa oppilaitoksessa lukion oppimäärään sisältyviä opintoja.

2020

- 1.1.2020 alkaen opintorahan huoltajakorotusta korotetaan 25 euroa kuukaudessa. Huoltajakorotus on 100 euroa kuukaudessa.
- 1.1.2020 alkaen opintotuen vapaaehtoisten palautusten määräaika aikaistuu kuukaudella huhtikuun loppuun.
- 1.1.2020 alkaen poistetaan niin sanottujen alhaisen vuokratason maiden ulkomaan asumislisän pienemmät määrät. Ulkomaan asumislisä on kaikissa maissa 210 euroa kuukaudessa.
- 1.1.2020 alkaen opintolainahyvitykseen oikeuttavaan tutkinnon suorittamisaikaan lisätään 3 kuukauden lisäjousto ulkomailla suoritettavissa tutkinnoissa.
- 1.8.2020 alkaen opintorahan määrät tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.
- 1.8.2020 alkaen vähennetään 2 opintotukikuukautta lukuvuoden 2019–2020 opintojen edistymisen seurannassa koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Muutos koskee kaikkia opintotukea saaneita korkeakouluopiskelijoita.

2021

- 1.1.2021 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,94 eurosta 2,30 euroon aterialahti.
- 1.1.2021 opintolainahyvitykseen tai opintolainavähennykseen oikeuttavaa määräaika voidaan pidentää 0,5 lukuvuodella, jos opiskelija suoritti korkeakoulututkinnon syyslukukaudella 2020 (1.8.–31.12.2020) ja valmistuminen viivästyi koronaepidemian takia.
- 1.1.2021 opintolainahyvityksessä huomioitavan opiskeluaajan laskeminen alkaa opiskelijan ensim-

- Från 1.1.2019 görs förskottsnehållning inte längre automatiskt på studiepenningen.
- Från 1.8.2019 kan gymnasiestuderande och yrkesstuderande få läromaterialstillägg till studiepenningen på 46,80 euro/månad, om föräldrarnas årsinkomst är högst 41 100 euro. Läromaterialstillägget kan beviljas studerande som inte har familj och som är under 20 år och bor hos sina föräldrar eller under 18 år och bor självständigt. Också studerande under 17 år kan få läromaterialstillägg, även om de inte kan få annan studiepenning på grund av barnbidraget. En studerande som det betalas barnbidrag för och som bor hos sin förälder kan inte få statsgaranti för studielån.
- Från 1.8.2019 inverkar föräldrarnas inkomster inte längre på studiepenningens grundbelopp eller på bostadstillägget för dem som är under 18 år och som bor självständigt.
- Från 1.8.2019 är studiestödtiden per läsår 10 månader för gymnasieutbildning och för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning. Stödet kan på ansökan beviljas för en kortare eller längre tid om den studerande vid läroanstalten avlägger studier som ingår i gymnasiets lärokurs.

2020

- Från 1.1.2020 höjs försörjarförhöjningen till studiepenningen med 25 euro/månad. Försörjarförhöjningen uppgår till 100 euro per månad.
- Från 1.1.2020 tidigareläggs tidsfristen för frivillig återbetalning av studiestöd med en månad till slutet av april.
- Från 1.1.2020 slopas de lägre beloppen av bostadstillägg till studerande utomlands i länder med låg hyresnivå. Bostadstillägget i utlandet uppgår till 210 euro per månad i alla länder.
- Från 1.1.2020 ökas flexibiliteten med 3 månader vad gäller tiden för avläggande av en examen som ger rätt till studielånkompensation när examen avläggs utomlands.
- Från 1.8.2020 justeras studiepenningens belopp årligen enligt folkpensionsindex.
- Från 1.8.2020 kommer två stödmånader att dras av vid uppföljningen av studieframgången för läsåret 2019–2020 på grund av undantagssituationen orsakad av coronaepidemin. Ändringen gäller alla högskolestuderande som haft studiestöd.

2021

- 1.1.2021 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,94 till 2,30 euro per måltid.
- 1.1.2021 kan den maximala stödtid som berättigar till studielånkompensation eller studielånssavdrag förlängas med 0,5 läsår om den studerande avlade högskoleexamen under höstterminen 2020 (1.8.–31.12.2020) och studierna fördröjdes på grund av coronaepidemin.
- 1.1.2021 börjar den studietid som beaktas i samband med studielånkompensation att räknas från

mäisestä läsnäololukukaudesta, jos opiskelija siirtää opintojensa aloittamista koronaepidemian vuoksi. Ulkomailla suoritettavissa opinnoissa laskeminen alkaa sen lukukauden alusta, jonka aikana opiskelija on aloittanut korkeakouluopintonsa. Muutos koskee opiskelijoita, jotka ovat saaneet ensimmäisen opiskeluoikeutensa korkeakoulussa lukuvuodelle 2020–2021.

3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat

2005

- 1.8.2005 alkaen lainatakaus on 300 euroa kuukaudessa. Opintoihin ulkomailla se on 360 euroa kuukaudessa, korkeakouluopintoihin ulkomailla kuitenkin 440 euroa kuukaudessa.

2011

- 1.8.2011 alkaen lainatakaus opintoihin ulkomailla on 600 euroa kuukaudessa.

2014

- 1.8.2014 alkaen lainatakaus on 400 euroa kuukaudessa ja opintoihin ulkomailla 700 euroa kuukaudessa.

2017

- 1.8.2017 alkaen lainatakaus on 650 euroa kuukaudessa ja opintoihin ulkomailla 800 euroa kuukaudessa.

2019

- 1.1.2019 alkaen Koulutusrahasto ja Työttömyysvakuutusrahasto yhdistyvät Työllisyysrahastoksi, jonka vastuulle kuuluu aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendien toimeenpano.

2020

- 1.8.2020 alkaen aikuiskoulutusetuuksista annettu laki muuttuu ja se muuttaa aikuiskoulutustuen määrätymisperusteita sekä hakemista ja maksamista.

4 Koulumatkatuki

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2008

- 1.1.2008 alkaen koulumatkatukeen ei ole ollut oikeutettu palkallisessa työharjoittelussa oleva, jonka palkka on vähintään 660 euroa kuukaudessa (aiemmin 505 euroa kuukaudessa).
- 1.1.2008 lisättiin opintotukilakiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisen opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia ja niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.

och med den första termin som den studerande varit närvaranmäld om den studerande skjuter upp studiestarten på grund av coronaepidemin. För studier som avläggs utomlands börjar räknandet från början av den termin under vilken den studerande inlett sina högskolestudier. Ändringen gäller studerande som beviljats sin första studierätt vid en högskola läsåret 2020–2021.

3 Statsgaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor

2005

- Från 1.8.2005 är lånegarantin 300 euro/månad. För studier utomlands är garantin 360 euro/månad, för högskolestudier utomlands dock 440 euro/månad.

2011

- Från 1.8.2011 är lånegarantin för studier utomlands 600 euro/månad.

2014

- Från 1.8.2014 är lånegarantin 400 euro/månad och för studier utomlands 700 euro/månad.

2017

- Från 1.8.2017 är lånegarantin 650 euro/månad och för studier utomlands 800 euro/månad.

2019

- 1.1.2019 gick Utbildningsfonden och Arbetslöshetsförsäkringsfonden samman och bildade Sysselsättningsfonden som ansvarar för beviljandet av vuxenutbildningsstöd och yrkesexamensstipendier.

2020

- 1.8.2020 ändras lagen om vuxenutbildningsförmåner och detta inverkar på bestämningsgrunderna för vuxenutbildningsstödet och på ansökan och utbetalning.

4 Stöd för skolresor

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2008

- Från 1.1.2008 har personer som gör avlönad praktik med en lön på minst 660 euro/månad (tidigare 505 euro/månad) inte varit berättigade till stöd för skolresor.
- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolresestödet.

2009

- 3.12.2009 uuden joukkoliikennelain johdosta koulumatkatuen laskentaperusteet muuttuivat. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus linja-autoliikenteen sarjalipputaksoista lakkasi. Jatkossa lippujen hinnat määrittelee Matkahuolto yhdessä Linja-autoliiton kanssa. Samalla tuli voimaan opetusministeriön asetus muun liikenteen kuin joukkoliikenteen koulumatkakustannusten laskentaperusteista, jolla määritellään koulumatkatuen määrä koulukuljetusta tai itse järjestettyä kulkutapaa käyttävien osalta.

2011

- 1.8.2011 alkaen luovuttiin 100 kilometrin ylärajasta, kun opiskelija käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää kuljetusta.
- 1.8.2011 lukuvuoden tukikuukausien enimmäismäärän rajoitus yhdeksään kuukauteen poistui.
- 1.8.2011 alkaen koulumatkatuki on voitu opiskelijan hakemuksesta myöntää itse järjestetyn kulkutavan perusteella, vaikka opiskelija käyttää tai voisi käyttää joukkoliikennettä, jos opiskelijan koulumatka tai kulkutapa vaihtuu useita kertoja lukuvuoden aikana.
- 1.8.2011 alkaen tuki on voitu myöntää myös näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavaan koulutukseen (myös pelastusalan ja vankeinhoitoalan ammatilliseen tutkintoon johtava koulutus).

2013

- 1.8.2013 alkaen työssäoppimisesta saatu palkka ei ole vaikuttanut koulumatkatukioikeuteen.
- 1.8.2013 koulumatkatuen laskenta muuttui. Kalenterikuukausi oikeuttaa koulumatkatukeen, jos siinä on vähintään 18 koulumatkatukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää. Huomioon otetaan vain sellaiset tukeen oikeuttavat jaksot, jotka kestävät vähintään 18 päivää.

2014

- 1.8.2014 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen.
- 1.8.2014 koulumatkatuen tarkistamiseen tuli 18 päivän sääntö. Koulumatkatukioikeus ja tuen määrä tarkistetaan sen kuukauden alusta alkaen, jonka aikana muuttunut olosuhde on voimassa vähintään 18 päivän ajan.

2015

- 1.8.2015 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää seutuliikenteen (Waltti) perusteella. Seutuliikenteellä tarkoitetaan joukkoliikennettä, jossa on käytössä joukkoliikennelaissa (869/2009) tarkoitettu toimivaltaisten viranomaisten yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä (Waltti). Seutuliikenteessä matkakustannukset määräytyvät sen matkan pituuden mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.

2009

- 3.12.2009 ändrades grunderna för beräkningen av skolresestödet i och med den nya lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg. Kommunikationsministeriets förordning om seriebiljettaxor för buss- trafik upphörde att gälla. I fortsättningen fastställs biljettpriserna av Matkahuolto och Linja-autoliitto. Vid samma tidpunkt trädde undervisningsministeriets förordning om grunderna för beräkning av skolresekostnaderna för annan trafik än kollektivtrafik i kraft, med vilken beloppet av skolresestödet för skolskjuts och eget färdstätt fastställs.

2011

- 1.8.2011 slopas den övre gräns på 100 kilometer som gällt när en studerande använt kollektivtrafik eller transport som ordnas av utbildningsmyndigheten.
- 1.8.2011 slopas begränsningen av maximitalet stödmånader (9 mån.) under ett läsår.
- Från 1.8.2011 har stöd för skolresor på ansökan kunna beviljas på grundval av eget färdstätt även om den studerande använder eller kan använda kollektivtrafik, om den studerandes skolresa eller färdstätt ändras flera gånger under läsåret.
- Från 1.8.2011 har stöd kunna beviljas också för fristående examen som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen (också utbildning inom räddningsbranschen och fångvårdsbranschen som leder till yrkesexamen).

2013

- Från 1.8.2013 har lön för inlärnin i arbetet inte påverkat rätten till stöd för skolresor.
- 1.8.2013 ändrades sättet att beräkna stödet för skolresor. En kalendermånad berättigar till stöd för skolresor om den innehåller minst 18 dagar som ingår i tiden med rätt till skolresestöd. Då beaktas bara sådana perioder som berättigar till stöd vilka fortgår minst 18 dagar.

2014

- Från 1.8.2014 kan skolresestöd beviljas för utbildning som förbereder för gymnasiestudier och som är riktad till invandrare och personer som talar främmande språk.
- 1.8.2014 började 18-dagarsregeln tillämpas i fråga om justering av skolresestöd. Denna bestämmelse innebär att rätten till skolresestöd kontrolleras och stödbeloppet justeras från och med början av den månad under vilken de ändrade förhållandena varat minst 18 dagar.

2015

- Från 1.8.2015 kan skolresestöd beviljas för regiontrafik (Waltti). Med regiontrafik avses kollektivtrafik där det finns ett sådant gemensamt biljett- och betalssystem (Waltti) för de behöriga myndigheterna som avses i kollektivtrafiklagen (869/2009). I regiontrafiken bestäms resekostnaderna enligt längden på den sträcka för vilken den studerande anlitar skjutsen.

2018

- 1.1.2018 alkaen opiskelijalle itselleen maksettavan koulumatkatuen maksupäivä on kuukauden 1. pankkipäivä aiemman 4. päivän sijasta.
- 1.8.2018 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää aikuisten perusopetukseen.

2021

- 1.1.2021 koulumatkatuen myöntämisehdot muuttuvat väliaikaisesti niillä opiskelijoilla, joilla koulumatkojen määrä on vähentynyt koronaepidemiasta johtuvien opetusjärjestelyiden vuoksi. Opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos hän kulkee vähintään 8 koulumatkatukeen oikeuttavaa edestakaista matkaa kalenterikuukaudessa. Muutos on voimassa kevätlukukauden eli 1.1.–31.7.2021.

2018

- Från 1.1.2018 betalas det skolresestöd som betalas till den studerande själv den 1 bankdagen i månaden (tidigare 4 bankdagen).
- Från 1.8.2018 kan skolresestöd beviljas för grundläggande utbildning för vuxna.

2021

- 1.1.2021 ändrades villkoren för beviljande av skolresestöd tillfälligt för de studerande vars antal skolresor minskat på grund av studiearrangemang orsakade av coronaepidemin. En studerande kan få skolresestöd om den studerande har minst 8 resor i båda riktningarna per kalendermånad som berättigar till skolresestöd. Ändringen är i kraft under vårterminen, dvs. 1.1–31.7.2021.

Liite 8. Toimeentulotuen kehitys
Bilaga 8. Utvecklingen av utkomststödet

1 Pääpiirteet

1.1.2017 Perustoimeentulotuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi.

2 Toimeentulotuki

2017

- 1.1.2017 alkaen perustoimeentulotuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi. Muutos ei koske Ahvenanmaata. Siellä toimeentulotuen hoitaa edelleen kokonaisuudessaan kunta. Kuntien oli mahdollista myöntää perustoimeentulotukea siirtymäajaksi 1.1.–31.3.2017.

1 Huvuddrag

1.1.2017 Det grundläggande utkomststödet överfördes från kommunerna till FPA.

2 Utkomststöd

2017

- Det grundläggande utkomststödet överfördes från kommunerna till FPA 1.1.2017. Ändringen gäller inte Åland. Där handhas utkomststödet fortfarande i sin helhet av kommunerna. Kommunerna kunde bevilja grundläggande utkomststöd för övergångsperioden 1.1–31.3.2017.

Liite 9. Kelan muiden etuuksien kehitys

Bilaga 9. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner

1 Pääpiirteet

- 1.1.1994 Sotilasavustuksen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle.
- 1.10.2003 Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa.
- 1.5.2005 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa.
- 31.12.2009 mennessä pitkäaikaistyöttömien eläketukea saaneet siirtyivät vanhuuseläkkeelle.
- 1.3.2011 Maahanmuuttajan erityistuen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.
- 1.6.2017 Pitkäaikaistyöttömille alettiin maksaa eläketukea.

2 Sotilasavustus

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelaki, joka vaikutti myös sotilasavustuslakiin. Kuntakalleusluokitus poistettiin, joten henkilön asuinkunta ei enää vaikuta sotilasavustuksen perusavustuksen määrään, vaan se maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Omaisuus ei enää pienennä sotilasavustusta.

3 Eläketuki

2017

- 1.6.2017 alkaen ikääntyneille pitkäaikaistyöttömille työntekijöille alettiin maksaa eläketukea. Eläketukea voivat hakea 60 vuotta täyttäneet, viisi vuotta lähes yhtäjaksoisesti työttömänä olleet henkilöt. Eläketuen piirissä ovat ennen 1. syyskuuta 1956 syntyneet. Eläketuki on määrältään täyden takuueläkkeen suuruinen eli 760,26 euroa kuukaudessa vuoden 2017 tasossa.

2018

- 1.1.2018 eläketukeen tehtiin 15,01 euron tasokorotus.

2019

- 1.1.2019 eläketukeen tehtiin 9,25 euron tasokorotus.
- 1.10.2019 alkaen eläketuki laajeni koskemaan ennen 1. syyskuuta 1958 syntyneitä henkilöitä.

2020

- 1.1.2020 alkaen eläketukea korotettiin 50,00 euroa kuukaudessa.

1 Huvuddrag

- 1.1.1994 Skötseln av militärunderstödet överfördes från kommunerna på FPA.
- 1.10.2003 Särskilt stöd till invandrare började betalas ut.
- 1.5.2005 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa började betalas ut.
- 31.12.2009 Mottagarna av pensionsstöd för långtidsarbetslösa blev ålderspensionstagare.
- 1.3.2011 Mottagarna av särskilt stöd till invandrare blev garantipensionstagare.
- 1.6.2017 Pensionsstöd började betalas ut till långtidsarbetslösa.

2 Militärunderstöd

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft, som också inverkade på militärunderstödslagen. Dyrortsklassificeringen av kommunerna slopades varvid beloppet av militärunderstödet grundunderstöd inte längre påverkas av boendekommun, utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Förmögenhet inverkar inte längre på militärunderstödet.

3 Pensionsstöd

2017

- Från 1.6.2017 började pensionsstöd betalas ut till äldre långtidsarbetslösa. Personer som fyllt 60 år och varit arbetslösa så gott som utan avbrott i fem år kan ansöka om pensionsstöd. Personer som är födda före 1 september 1956 omfattas av pensionsstödet. Pensionsstödet uppgår till beloppet av full garantipension, dvs. 760,26 euro/månad (nivån år 2017).

2018

- 1.1.2018 höjdes pensionsstödet med 15,01 euro.

2019

- 1.1.2019 höjdes pensionsstödet med 9,25 euro.
- 1.10.2019 utvidgades pensionsstödet till att omfatta personer som är födda före 1 september 1958.

2020

- 1.1.2020 höjdes pensionsstödet med 50,00 euro per månad.

Liite 10. Indeksitarkistukset Bilaga 10. Indexjusteringar

1 Muutokset indeksitarkistuksiin

Vuotta 2005 edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2019 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

- Kansaneläkeindeksi (KEL-indeksi) määrätään kalenterivuositain elinkustannusindeksin muutoksen perusteella. Elinkustannusindeksi kehitty samoin kuin kuluttajahintaindeksi.
- Työeläkeindeksi (ennen vuotta 2005 käytettiin myös termiä TEL-indeksi) määrätään kalenterivuositain. Se määräytyi vuoden 1996 tarkistukseen saakka puoliiksi kuluttajahintaindeksin ja puoliiksi palkansaajien ansiotasoindeksin muutoksen perusteella (vuosimuutos edellisen vuoden 3. neljänneksellä).
- 2005 alkaen sekä työansiot työeläkkeelle jäätäässä että maksussa olevat työeläkkeet on tarkistettu omilla kertoimillaan. Työansiot korotetaan eläkkeen laskentahetken tasoon palkkakertoimella, jossa palkkojen paino on 80 % ja hintojen 20 %. Palkkakerron vahvistetaan kullekin kalenterivuodelle. Maksussa oleva eläke tarkistetaan kalenterivuositain työeläkeindeksillä, jossa palkkojen paino on 20 % ja hintojen paino 80 %. Molempien kertoimien perusteina käytetään ansiotaso- ja kuluttajahintaindeksin vuotuisia muutoksia (edellisen vuoden 3. vuosineljänneksellä). Palkkatason muutoksesta vähennetään molemmissa kertoimissa palkansaajan työeläkemaksun muutos.
- 2010 KEL-indeksinä sovellettiin samaa pistelukua (1502) kuin vuonna 2009. Näin välttyttiin KEL-indeksiin sidottujen etuuskien alentamiselta. Vuonna 2011 KEL-indeksinä sovellettiin pistelukua 1508.
- 2013 KEL-indeksitarkistuksessa otettiin huomioon arvonlisäverokannan yhden prosenttiyksikön kasvu siten, että normaalin indeksitarkistuksen lisäksi tehtiin 0,7 prosenttiyksikön aikaistettu korotus.
- 2015 KEL-indeksin pisteluvun laskentakaavaa muutettiin siten, että KEL-indeksiin sidottuihin etuuksiin tuli ennalta päätetty 0,4 %:n korotus.
- Vuonna 2017 kansaneläkeindeksiin tehtiin noin 0,86 prosentin leikkaus, jolloin vuoden 2017 pisteluvuksi tuli 1617.
- Vuosiksi 2018–2019 pisteluku jäädytettiin vuoden 2017 tasolle eli 1617:ään.

1 Förändringar i indexjusteringarna

För ändringar före 2005, se årsboken för 2019 eller äldre upplagor.

- Folkpensionsindex (FPL-index) bestäms kalenderårsvis på basis av förändringen i levnadskostnadsindex. Levnadskostnadsindex utvecklas lika som konsumentprisindex.
- Arbetspensionsindex (före 2005 användes också termen APL-index) bestäms kalenderårsvis. Fram till år 1996 motsvarades indexjusteringen till 50 % av förändringen i konsumentprisindex och till 50 % av förändringen i löntagarnas inkomstnivåindex (årsförändringen räknas från det tredje kvartalet föregående år).
- Fr.o.m. 2005 har arbetspensionerna för dem som redan har arbetspension och arbetsinkomsterna för dem som ska gå i pension justerats med separata koefficienter. Arbetsinkomsten höjs till nivån för pensionsberäkningstidpunkten med en lönekoeficient, där lönernas andel är 80 % och prisernas andel 20 %. Lönekoeficienten fastställs kalenderårsvis. De löpande pensionerna justeras varje kalenderår med ett arbetspensionsindex, där lönernas andel är 20 % och prisernas andel 80 %. Till grund för bägge koefficienterna läggs årsförändringarna (3:e kvartalet föregående år) i inkomstnivåindex och konsumentprisindex, och förändringen i lönenivån minskas med förändringen i arbetspensionspremierna för löntagare.
- År 2010 tillämpades samma poängtal för FPL-index (1502) som år 2009. På så sätt undvek man en sänkning av förmåner som är bundna till FPL-indexet. År 2011 tillämpades poängtalet 1508 för FPL-index.
- Vid FPL-indexhöjningen år 2013 beaktades mervärdesskattesatsens höjning med en procentenhet så att man utöver den normala indexjusteringen gjorde en tidigarelagd höjning på 0,7 procentenhet.
- År 2015 ändrades beräkningsformeln för poängtalet för FPL-index så att förmåner som är bundna till FPL-indexet höjdes med 0,4 % i enlighet med vad som beslutats på förhand.
- År 2017 sänktes folkpensionsindexet med ca 0,86 procent, varvid poängtalet för år 2017 blev 1617.
- För åren 2018–2019 frystes poängtalet på 2017 års nivå, dvs. 1617.

2 Indeksien pistelukuja ja vuosimuutoksia vuodesta 2005 Indexpoängtal och årsindexförändringar från och med år 2005

Vuosi År	KEL-indeksi (1957 = 100) FPL-index (1957 = 100)		TEL-indeksi (1962 = 100) APL-index (1962 = 100)		Työeläkeindeksi Arbetspensionsindex		Palkkakerroin (2004 = 1) Lönekoeficient (2004 = 1)		Elinkustanusindeksi ¹⁾ (1951 = 100) Levnadskostnadsindex ¹⁾ (1951 = 100)	Palkansajien ansiotasoindeksi ¹⁾ (1964 = 100) Löntagares inkomstnivåindex ¹⁾ (1964 = 100)
		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾		
2005	1362	0,4	2191	1,9	2047	0,9	1,028	2,8	1594	2319
2006	1377	1,1	2246	2,5	2081	1,7	1,063	3,4	1622	2390
2007	1401	1,7	2311	2,9	2127	2,2	1,100	3,5	1662	2469
2008	1436	2,5	2363	2,3	2178	2,4	1,124	2,2	1730	2606
2009	1502	4,6	2494	5,5	2286	5,0	1,192	6,0	1730	2710
2010	1502	0,0	2538	1,8	2292	0,3	1,231	3,3	1751	2781
2011	1508	0,4	2578	1,6	2323	1,4	1,253	1,8	1812	2856
2012	1565	3,8	2663	3,3	2407	3,6	1,291	3,0	1863	2947
2013	1609	2,8	2738	2,8	2475	2,8	1,327	2,8	1890	3009
2014	1630	1,3	2509	1,4	1,350	1,7	1910	3052
2015	1637	0,4	2519	0,4	1,363	1,0	1906	3095
2016	1631	-0,4	2519	0,0	1,373	0,7	1913	3123
2017	1617	-0,9	2534	0,6	1,389	1,2	1927	3130
2018	1617	0,0	2548	0,6	1,391	0,1	1948	3183
2019	1617	0,0	2585	1,5	1,417	1,9	1968	3250
2020	1633	1,0	2617	1,2	1,446	2,0	1974	3313
2021	1639	0,4	2631	0,5	1,465	1,3	2010*	3389*

1) Vuosikeskiarvot.
Årsmedeltal.

2) Muutos edellisen vuoden pisteluvusta.
Jämfört med föregående års poängtal.

Liite 11. Rahanarvon muuntokertoimet

Bilaga 11. Koefficienter för omvandling av penningvärdet

Vuosikirjan taulukoiden rahamääräiset tiedot on esitetty kunkin vuoden käyvässä rahassa. Rahanarvon muuttumisen vaikutus voidaan tarvittaessa poistaa muuttamalla rahamäärät tietyn ajankohdan arvoon muuntokertoimen avulla. Kerroin lasketaan kuhunkin tapaukseen soveltuvasta indeksistä. Oheisessa taulukossa on esitetty elinkustannus- ja ansiotasoindeksistä laskettujen kertoimien arvot, joilla rahamäärät voidaan muuntaa vuoden 2020 rahaksi.

Vuosikirjan kuvioiden rahamäärät on muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Kertoimena on käytetty elinkustannusindeksiin perustuvaa kerrointa.

Penninguppgifterna i tabellerna i årsboken är angivna i respektive års belopp. Effekten av förändringar i penningvärdet kan vid behov elimineras genom omräkning av beloppen till nivån för en viss tidpunkt med hjälp av en omräkningskoefficient. I tabellen nedan anges koefficienterna beräknade enligt levnadskostnadsindex och enligt förtjänstnivåindex; med hjälp av dem kan beloppen omräknas till 2020 års penningvärde.

Beloppen i figurerna i årsboken har omräknats till penningvärdet enligt det år som nämns sist i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på levnadskostnadsindex.

Rahanarvon muuntokertoimet vuoden 2020 rahaksi 2005–2020

Koefficienter för omvandling av penningvärdet till 2020 års nivå, 2005–2020

Deflators for the conversion of income and expenditure items to 2020 money, 2005–2020

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnadskostnadsindex ¹⁾ Cost of living index deflator ¹⁾		Ansiotasoindeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivåindex ²⁾ Earnings index deflator ²⁾
	Vuoden päätyttyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average
2005	1,238	1,238	1,429
2006	1,211	1,217	1,386
2007	1,180	1,187	1,342
2008	1,141	1,141	1,271
2009	1,147	1,141	1,222
2010	1,115	1,127	1,191
2011	1,083	1,089	1,160
2012	1,058	1,060	1,124
2013	1,041	1,044	1,101
2014	1,037	1,033	1,085
2015	1,039	1,036	1,070
2016	1,028	1,032	1,061
2017	1,023	1,024	1,059
2018	1,011	1,013	1,041
2019	1,002	1,003	1,019
2020	1,000	1,000	1,000

1) Vanha elinkustannusindeksi (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Gamla levnadskostnadsindexet (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Old cost of living index (year ending 31 July 1939 = 100).

2) Palkansaajien ansiotasoindeksi (1938 = 100).
Löntagarnas förtjänstnivåindex (1938 = 100).
Earnings index (1938 = 100).

N.B. The tables in this Yearbook give only the nominal value of income and expenditure items. The two sets of deflators offered here, the cost of living index deflators and the earnings index deflators, are for converting these items to 2020 money.

Liite 12. Kelan väestötilasto

Bilaga 12. FPA:s befolkningsstatistik

Kelan väestötilasto kuvaa vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakituisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia.

FPA:s befolkningsstatistik omfattar de finska och utländska medborgare som var stadigvarande bosatta i Finland årets sista dag.

Väestö vuosien 2016–2020 päättyessä

Befolkningen vid årets slut 2016–2020

Vuosi – År Maakunta – Landskap	Kaikki Samtliga	Ikäryhmä – Åldersgrupp									
		0–15	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–84	85–	
2016	5 508 045	952 857	575 676	705 007	672 597	713 790	737 752	650 388	357 036	142 942	
2017	5 520 900	948 785	566 231	707 741	685 384	699 703	733 271	677 803	355 731	146 251	
2018	5 529 156	941 713	557 977	707 392	701 491	682 909	732 353	693 129	364 458	147 734	
2019	5 539 506	932 182	550 893	709 222	711 415	673 395	730 390	707 122	373 731	151 156	
2020	5 540 767	921 678	546 407	709 401	714 300	666 761	726 139	708 150	392 913	155 018	

2020

Molemmat sukupuolet – Bägge könen

Koko maa – Hela landet	5 540 767	921 678	546 407	709 401	714 300	666 761	726 139	708 150	392 913	155 018
Uusimaa – Nyland	1 705 956	295 789	167 623	260 971	252 212	219 336	205 680	174 488	96 205	33 652
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	481 847	75 061	49 568	61 811	61 071	58 430	61 788	63 316	36 026	14 776
Satakunta	215 465	33 189	18 976	22 673	25 101	25 573	30 365	32 843	19 067	7 678
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	170 879	27 404	15 295	17 372	20 628	21 582	24 503	24 868	13 755	5 472
Pirkanmaa – Birkaland	521 563	86 086	55 189	71 020	69 273	61 823	63 617	63 727	36 183	14 645
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	199 281	30 473	17 740	21 492	23 407	24 344	27 744	30 536	17 210	6 335
Kymenlaakso – Kymmenedalen	169 917	23 954	14 137	16 774	19 371	21 116	25 822	26 988	15 449	6 306
Etelä-Karjala – Södra Karelen	126 979	17 841	12 251	13 069	14 317	15 367	18 640	19 462	11 291	4 741
Etelä-Savo – Södra Savolax	140 682	18 737	11 363	12 677	14 052	16 153	22 888	24 744	14 203	5 865
Pohjois-Savo – Norra Savolax	243 722	37 549	23 747	28 350	28 048	27 589	35 546	35 818	19 084	7 991
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	160 499	23 606	16 138	18 418	17 748	17 105	24 129	24 851	13 267	5 237
Keski-Suomi – Mellersta Finland	274 969	45 519	29 867	33 713	33 231	30 846	36 339	36 972	20 448	8 034
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	187 772	32 782	17 633	19 710	21 746	21 369	25 806	27 271	14 786	6 669
Pohjanmaa – Österbotten	180 361	32 645	19 072	21 804	22 022	20 983	21 432	22 634	13 616	6 153
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	68 049	13 503	6 647	7 548	8 074	7 599	8 476	9 198	4 921	2 083
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	414 133	83 722	46 515	51 462	52 342	46 398	50 288	47 987	25 208	10 211
Kainuu – Kajanaland	171 729	10 599	6 127	6 970	7 636	7 789	11 654	11 911	6 365	2 678
Lappi – Lappland	176 845	27 917	16 043	20 022	20 202	19 299	27 439	26 679	13 611	5 633
Ahvenanmaa – Åland	30 119	5 302	2 476	3 545	3 819	4 060	3 983	3 857	2 218	859

Miehet – Män

Koko maa – Hela landet	2 738 108	471 152	281 039	365 997	368 001	338 343	359 303	335 685	168 761	49 827
Uusimaa – Nyland	834 275	151 607	83 837	131 002	129 438	110 417	99 759	78 067	39 731	10 417
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	236 120	38 378	24 911	31 945	31 026	29 495	30 451	29 654	15 514	4 746
Satakunta	106 795	16 909	10 185	11 955	13 020	12 979	15 111	15 888	8 220	2 528
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	84 572	14 206	8 232	9 103	10 403	10 978	12 170	11 772	5 945	1 763
Pirkanmaa – Birkaland	257 024	43 915	27 878	36 608	35 724	31 459	31 556	29 815	15 471	4 598
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	97 246	15 683	9 098	11 192	11 907	12 254	13 665	14 234	7 277	1 936
Kymenlaakso – Kymmenedalen	84 149	12 079	7 767	8 934	10 113	10 712	12 966	12 941	6 699	1 938
Etelä-Karjala – Södra Karelen	63 226	9 091	6 778	7 134	7 486	7 802	9 336	9 398	4 784	1 417
Etelä-Savo – Södra Savolax	69 613	9 591	6 196	6 770	7 164	8 113	11 561	12 155	6 152	1 911
Pohjois-Savo – Norra Savolax	120 512	19 111	12 086	14 772	14 441	13 958	17 756	17 560	8 232	2 596
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	79 875	11 920	8 085	9 820	9 305	8 583	12 121	12 487	5 861	1 693
Pohjanmaa – Österbotten	136 948	23 314	15 168	17 924	17 160	15 852	18 147	17 903	8 877	2 603
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	93 766	16 704	9 507	10 305	11 252	10 994	12 841	13 519	6 477	2 167
Pohjanmaa – Österbotten	91 191	16 803	10 114	11 588	11 590	10 866	10 725	11 106	6 254	2 145
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	33 934	6 848	3 524	3 916	4 132	3 935	4 184	4 466	2 206	723
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	209 077	42 641	24 555	27 226	27 312	24 125	25 169	23 446	11 148	3 455
Kainuu – Kajanaland	36 263	5 409	3 471	3 759	4 052	3 955	5 932	5 977	2 799	909
Lappi – Lappland	88 537	14 237	8 288	10 227	10 562	9 825	13 945	13 439	6 048	1 966
Ahvenanmaa – Åland	14 985	2 706	1 359	1 817	1 914	2 041	1 908	1 858	1 066	316

Lähde: Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Liite 13. Aluejako
Bilaga 13. Regional indelning

Maakunnat vuoden 2020 lopussa

Landskap vid slutet av 2020

Maakunnat

Landskap

- 01 Uusimaa – Nyland
- 02 Varsinais-Suomi – Egentliga Finland
- 04 Satakunta
- 05 Kanta-Häme – Egentliga Tavastland
- 06 Pirkanmaa – Birkaland
- 07 Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland
- 08 Kymenlaakso – Kymmenedalen
- 09 Etelä-Karjala – Södra Karelen
- 10 Etelä-Savo – Södra Savolax
- 11 Pohjois-Savo – Norra Savolax
- 12 Pohjois-Karjala – Norra Karelen
- 13 Keski-Suomi – Mellersta Finland
- 14 Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten
- 15 Pohjanmaa – Österbotten
- 16 Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten
- 17 Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten
- 18 Kainuu – Kajanaland
- 19 Lappi – Lappland
- 21 Ahvenanmaa – Åland

